

Φθινοπωρινές πινελιές

ΧΩΡΙΣ καλά-καλά να το καταλάβουμε, πριν κατακτάσει η σκόνη της ολυμπιακής παραζάλης και ενώ η ολυμπιακή φλόγα τρεμοσβήνει στα παραολυμπιακά πεδία, εισέβαλε στη ζωή μας το φθινόπωρο, φορτωμένο με μια διάχυτη, αβέβαιη, κιτρινοκόκκινη μελαγχολία. Παροδική ευτυχώς, που την εξορκίζει η βεβαιότητα της παμπάλιας μοσχοβολιάς του μούστου και του σκολειού.

Είναι η ευλογημένη στιγμή που η διψασμένη γη, στρωμένη με πανέμορφα χρώματα και φύλλα, σκόρπια κλαδάκια αγριελιάς, γιορταστικής μυσίνης και ένδοξου βασιλικού, προσμένει με λαχτάρα και πόθο το ζωογόνο άγγιγμα της πρώτης φθινοπωρινής βροχούλας. Το αγιασμένο ράντισμα, τα εξαισία πρωτοβρόχια του εναρκτήριου αγιασμού για το νέο έτος που ανατέλλει.

Ήρθε ξανά η καινούργια χρονιά. Με τη σιγουριά

της προστασίας και σκέπης του χωριού μας, της πανηυρίζουσας Θεοσκέπαστης και την άρρητη αλλά δεδομένη δύναμη του Σταυρού. Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά. Την καλωσορίζουμε με πολλές ευχές κι ακόμα περισσότερες ελπίδες, πιστοί στην ελληνορθόδοξη παράδοση πάππου προς πάππου, που θέλει την πρώτη του Σεπτέμβρη, την Πρωτοσετεμπία, να γιορτάζεται ως η μόνη και πραγματική πρωτοχρονιά, με περισυλλογή, σοβαρότητα και σεμνότητα, όπως πρέπει σε κάθε σπουδαίο ξεκίνημα, σε αντίθεση με τη ξενοφερμένη πρωτοχρονιά, του Γενάρη.

Αυτή τη γνήσια πρωτοχρονιά για τη φύση και τους ανθρώπους υποδεχόμαστε. Με πίστη στην παράδοση, με αισιοδοξία. Καθώς οι τελευταίοι κόκκοι της άμμου των καλοκαιρινών αναμνήσεων έχουν κυλήσει στην κλεψύδρα του χρόνου και λίγο πριν αρχίσουν να μας πολιορκούν τα καθημερινά προβλήματα, ενώ οι

ατέλειωτες χειμωνιάτικες νύχτες φαντάζουν ακόμα σαν μια μακρινή αλλά ορατή απειλή, οι ευχές για καλή καρποφόρα και δημιουργική χρονιά είναι απαραίτητες αλλά δεν αρκούν. «*Συν Αθηνά και χείρα κίνει*», αγαπητέ αναγνώστη, σε όλους τους τομείς, σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η στιγμή που τα φώτα σβήνουν για τους «αθανάτους» των Ολυμπιακών διακρίσεων που τα κατάφεραν όπως τα κατάφεραν, είτε με το εθνικό φιλότιμο είτε με την διεθνή ατιμία της «ντόπας», είναι ακριβώς η στιγμή που από παραζαλισμένος ή και εξαγριωμένος θεατής καλείσαι να γίνεις πρωταγωνιστής στο στίβο της καθημερινότητας. Χωρίς φώτα, προβολείς, μετάλλια, προπονητές και «προστάτες». Κυρίως θνητός, αφανής και απροπόνητος... Κι όσο αντέξεις, αν αντέξεις, κι όπου πάει...

Παναγιώτης Εμμ. Λανής

Σαν πας στην Κωμιακή...

Στην Κωμιακή που αντέχει ακόμα!

Σίγουρα θα θαυμάσεις, ίσως αγανακτήσεις, φτάνει να βρεις το δρόμο...

Γράφει ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κορωνίδας **Βασίλης Γ. Αλιμπέρτης**

Σαν πας το καλοκαίρι στην Κωμιακή, θα χορτάσεις να βλέπεις πράσινο, διότι το χωριό μας είναι το πιο πράσινο χωριό της Νάξου. Όσο φθάνει η ματιά σου, θα δεις περιβόλια, αμπέλια, δέντρα και θάμνους στα γύρω βουνά. Σαν πας στην Κωμιακή θα απολαύσεις το σμίξιμο των δύο γαλάζιων, του ουρανού και της θάλασσας, που πλεονάζουν στη θέα από το χωριό. Μα και η Κωμιακή είναι ένα στολίδι κρεμασμένο στο βουνό, όπως το αντικρύζει κανείς από το Ανέφραμα ή λίγο μετά τον Ελιγμό. Εκεί στην πλαγιά του βουνού στέκει καμαρωτή αγναντεύοντας το πέλαγο.

Σαν βγεις στην Κωμιακή σεργιάνι, το βλέμμα σου θα το ξεκουράσει το λευκό που απλόχερα οι Κωμιακίτες βάζουν στα σπίτια τους. Οι μικρές αυλές με τα πολύχρωμα λουλούδια που τα φροντίζουν οι νοικοκυρές. Τη θύμηση των παιδικών σου χρόνων θα την ξυπνήσουν οι πλακόστρωτοι δρόμοι και τα γραφικά στιαστά. Θα χαρείς να βρεθείς σε κάποιο από τα καφεενία του χωριού, όπου μπορείς να απολαύσεις από ένα καφέ ή μία ρακί ή ένα κίτρο, μέχρι σουβλάκια και μπριζόλες, ψάρια, χταπόδι με ούζο, ακόμα και σαλιάκι με κωμιακίτικη συνταγή, και τις μοναδικές πενταράτες.

Θα νιώσεις τη φιλοξενία των Κωμιακικών και τη ζωντάνια που τους διακρίνει και θα σου δοθεί η ευκαιρία να διασκεδάσεις με την ψυχή σου ακούγοντας εύθυμες ιστορίες.

Σαν ταξιδέψεις στην μείζονα

περιφέρεια της Κωμιακής, που περιλαμβάνει όλη τη βόρεια Νάξο, θα γνωρίσεις τοπία και μέρη, το ένα καλύτερο από το άλλο: Τον Απόλλωνα που εξακολουθεί να αποτελεί ένα αξιοζήλευτο θέρετρο, με τις καθαρές παραλίες, τα κάθε λογής μαγαζιά, τα ξενοδοχεία κ.λπ. και συνδυάζει τις πιο ονειρεμένες διακοπές. Το Αμπράμ με το ειδυλλιακό ηλιοβασιλέμα, ο Κάμπος, η Χίλια Βρύση, η Φανερωμένη.

Σαν πας στην Κωμιακή, θα συναντήσεις όμως και την αδικία που συντελείται σε βάρος της από τους διάφορους αρμόδιους (με ή χωρίς εισαγωγικά), οι οποίοι ηθελήμενα ή αθέλητα την αγνοούν και την υποτιμούν με τις πράξεις τους, αλλά κυρίως με τις παραλείψεις τους. Παραλείψεις οι οποίες δεν μπορούν να θεωρηθούν τυχαίες, ούτε μπορούν να παρακαμφθούν, αφού οι κάτοικοι της Κωμιακής συνεχώς αισθάνονται τις

επιβλαβείς γι' αυτούς συνέπειες.

Σαν πας στην Κωμιακή να εύχεσαι να είσαι υγιής, γιατί αν (χτύπα ξύλο) αρρωστήσει κανένας, το ασθενοφόρο έρχεται μετά από πολύ ώρα ή ώρες, χωρίς καν νοσοκόμο. Στέλνουν μόνο τον οδηγό, όπως συνέβη εφέτος (Ιούλιος 2004) στην Αγία σε σοβαρό καρδιολογικό περιστατικό, χωρίς οι «αρμόδιοι» να σκεφθούν ότι ο ασθενής έπρεπε να συνοδεύεται τουλάχιστον από νοσοκόμο για ασφαλέστερη μεταφορά.

Σαν πας στην Κωμιακή και θέλεις να τηλεφωνήσεις από θάλαμο του ΟΤΕ με τηλεκάρτα, άδικα θα το προσπαθήσεις, γιατί δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Ένας θάλαμος που είχε τοποθετηθεί στο παρελθόν, είναι εκτός λειτουργίας, και όσο και αν προσπάθησαν οι τοπικοί φορείς (ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Διαμερισματος και ο τοπικός σύμβουλος στο Δήμο), ήταν μάταιος ο κόπος, διότι ο ΟΤΕ Νάξου απορρίπτει πάντοτε τις προσπάθειες αυτές. Το ίδιο ισχύει και με τον θάλαμο του ΟΤΕ που είναι τοποθετημένος στην Αγία, απέναντι από τον Πύργο. Εδώ ο αντίκτυπος είναι ακόμη μεγαλύτερος, διότι εκτός του ότι είναι το μοναδικό μέσο επικοινωνίας στην περιοχή αυτή, έχει συμβεί κατ' επανάληψη τουρίστες να ε-

Άποψη της Κωμιακής από τον Δεσκάκη. (Φωτ.: Γ. Μυλωνάς)

πιχειρούν να τηλεφωνήσουν και να φεύγουν άπραγοι και εξοργισμένοι για τις ελληνικές υπηρεσίες...

Σαν πας στην Κωμιακή και φθάσεις στου Μυριάση και στου Κανά, θα ιδείς ένα λαγκάδι γεμάτο με ποτιστικά χωράφια και καλλιέργειες από φασολάκια, πατάτες, οπωροφόρα δένδρα σε μεγάλη αφθονία, διότι οι Κωμιακίτες εξακολουθούν να ποχώραφια τους. Θα ιδείς όμως έναν δρόμο, χωματόδρομο, ο οποίος, όσο και να γίνεται συντήρηση, δεν παύει να είναι χωμα-

τόδρομος με πολύ μεγάλη δυσκολία κίνησης σ' αυτόν. Είναι πολλά τα χρόνια που χαράχθηκε και ανοίχθηκε αυτός ο δρόμος, αλλά και άλλα τόσα χρόνια **κουραστήκαμε να ακούμε ότι το έργο της ασφαλτόστρωσης του δρόμου αυτού προχωράει, ότι έχει ανατεθεί για τη σύνταξη της μελέτης, ότι προχωράει η μελέτη αυτή, ότι τελειώνει η μελέτη, ότι τελείωσε η μελέτη, αλλά αποτέλεσμα μηδέν.** Όλοι γνωρίζουν την αναγκαιότητα του δρόμου αυτού για την Κωμιακή, που θα βρισκασαι στο Αμπράμ σε 10' λεπτά (είναι 10 χιλιόμετρα) και στη Χώρα σε 30' λεπτά (από το Αμπράμ είναι άλλα 20 χιλιόμετρα), και θα δώσει μία τεράστια ανάσα ζωής σε όλους τους Κωμιακίτες. **Φθάνει να αναρωτιέται κανείς μήπως αυτή η αναγκαιότητα ενεργεί αποτρεπτικά από τους αρμόδιους;** Και η απορία αυτή μπορεί να συνδυαστεί με τον συλλογισμό ότι και ο άλλος απαραίτητος δρόμος Κωμιακής-Απόλλωνα, η διάνοιξη του οποίου είχε αρχίσει πριν από αρκετά χρόνια, ολοκληρώθηκε μόλις τον Ιούλιο του 2004, όταν άλλοι δρόμοι, όπως

☞ **Συνέχεια στη σελίδα 10**

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο:

☛ Η «Κορωνίδα» στο πυργομανάστηρο του Μπαζαίου. **σελίδα 12**

☛ Βιβλιοθήκη Ανωμερίτη στο Φιλώτι της Νάξου. **σελίδα 7**

☛ Ευοίωνες προοπτικές για τη βιολογική καλλιέργεια στη Νάξο. **σελίδα 6**

☛ Αποκλειστικό!!! Σημαντική διάκριση της εφημερίδας μας... **σελίδα 3**

Στην Τραγαία και στη διασταύρωση Κυνιδάρου - Μονής πουθενά η ένδειξη της Κωμιακής! Με την ευκαιρία της ορθογραφικής παρέμβασής στη λέξη «Κινιδάρους», που είναι λάθος γραμμένη στην πινακίδα, μήπως πρέπει να προστεθεί και η Κωμιακή, για να διορθωθούν δύο λάθη;

πολιτισμός & ιστορία & λαογραφία

Το σχολείο της Κωμιακής τον παλιό καιρό

Γράφει η **Σοφία Αλιμπέρτη - Κορρέ**

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ των διακοπών και των Ολυμπιακών Αγώνων τέλειωσε. Μαζί με αυτό και η ξεννοιασιά των παιδιών. Επέστρεψαν στα σχολεία, που έχουν ανοίξει εδώ και λίγες μέρες. Τα μαγαζιά με τα σχολικά είδη είναι γεμάτα με μαμάδες και παιδιά που

βλίο που είχαμε, ήταν το αναγνωστικό. Το μαγικό αυτό βιβλίο, το αγόραζε ο πατέρας μας από τη Χώρα και μέσα του περιείχε ολόκληρο τον κόσμο. Με τι λαχτάρα το περίμενα! Το έπαιρνα με χέρια που έτρεμαν, και δεν το φυλλομετρούσα αμέσως, για να παρατείνω την ευχάριστη προσμονή.

εφοδιάζονται με τα απαραίτητα για το σχολείο βοηθήματα. Και όχι μόνο με τα απαραίτητα, αλλά και με πολλά περιττά που διαφημίζει καθημερινά η τηλεόραση.

Χωρίς να το θέλω, η σκέψη μου γυρίζει στα παλιά. Σ' εκείνα τα δύσκολα χρόνια που πήγαινα κι εγώ στο σχολείο του χωριού μου. Τότε που το μοναδικό βι-

βλίο που είχαμε, ήταν το αναγνωστικό. Το μαγικό αυτό βιβλίο, το αγόραζε ο πατέρας μας από τη Χώρα και μέσα του περιείχε ολόκληρο τον κόσμο. Με τι λαχτάρα το περίμενα! Το έπαιρνα με χέρια που έτρεμαν, και δεν το φυλλομετρούσα αμέσως, για να παρατείνω την ευχάριστη προσμονή.

βλίο που είχαμε, ήταν το αναγνωστικό. Το μαγικό αυτό βιβλίο, το αγόραζε ο πατέρας μας από τη Χώρα και μέσα του περιείχε ολόκληρο τον κόσμο. Με τι λαχτάρα το περίμενα! Το έπαιρνα με χέρια που έτρεμαν, και δεν το φυλλομετρούσα αμέσως, για να παρατείνω την ευχάριστη προσμονή.

βλίο που είχαμε, ήταν το αναγνωστικό. Το μαγικό αυτό βιβλίο, το αγόραζε ο πατέρας μας από τη Χώρα και μέσα του περιείχε ολόκληρο τον κόσμο. Με τι λαχτάρα το περίμενα! Το έπαιρνα με χέρια που έτρεμαν, και δεν το φυλλομετρούσα αμέσως, για να παρατείνω την ευχάριστη προσμονή.

βλίο που είχαμε, ήταν το αναγνωστικό. Το μαγικό αυτό βιβλίο, το αγόραζε ο πατέρας μας από τη Χώρα και μέσα του περιείχε ολόκληρο τον κόσμο. Με τι λαχτάρα το περίμενα! Το έπαιρνα με χέρια που έτρεμαν, και δεν το φυλλομετρούσα αμέσως, για να παρατείνω την ευχάριστη προσμονή.

ΚΟΡΩΝΙΔΑ ΝΑΞΟΥ ΔΙΗΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδρυτής-Ιδιοκτήτης: **Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου**
Ανταίου 47, 111 46 Γαλάτσι, τηλ. 210-2913369, fax 210-2917400
e-mail: komiakinoxos@hotmail.com
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (υπό κατασκευή): www.koronida-naxos.gr

Εκδότης και Διευθυντής Σύνταξης: Παναγιώτης Εμμ. Λιανής

Συντακτική Επιτροπή:

Σοφία Αλιμπέρτη-Κορρέ, Βασίλης Γ. Αλιμπέρτης,

Γιώργος Ν. Μυλωνάς, Κατερίνα Εμμ. Μυλωνά

Συνεργάτες: Μανόλης Νικηφ. Αλιμπέρτης,
Νικόλαος Ι. Μπόμπος, Βούλα Ι. Πρεβενιού, Μαρία Ι. Καρούση,
Πέτρος Ν. Σουσουήνης, Γεώργιος Ν. Χωριανόπουλος

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τον συντάκτη

Ετήσια συνδρομή:

Ιδιώτες ευρώ 10
ΟΤΑ, Τράπεζες, Εταιρείες, ΝΠΔΔ ευρώ 20

Φωτοστοιχειοθεσία-Εκτύπωση: Ευθύμιος Α. Κυριάκος
Ερεσού 47-51, 106 81 Αθήνα, τηλ.-fax 210-3821173

δων: Να χαρώ τον μπαμπά, δεν έχω. Ιντά να σου δώσω... Αυτά βέβαια διαδραματίζονταν στη δεκαετία σαράντα-πενήντα.

Και έτσι αγοράζαμε τα χρειαζούμενα με είδος. Με ένα ή δύο αυγά παίρναμε μελάνι και με ένα κάνεστρο πατάτες τετράδιο. Το πρώτο μέσο γραφής στην πρώτη τάξη ήταν η πλάκα και το κοντύλι. Η πλάκα ήταν ένας μικρός μαύρος πίνακας, τετράγωνος, με ξύλινο πλαίσιο. Από την μια πλευρά του είχε γραμμές και από την άλλη τετραγωνάκια. Τη σκά μάζ την έραβε η μάνα μας. Ήταν από ύφασμα και την έλεγαν μπαλάσκα.

Η σχολική ημέρα ξεκινούσε με το χτύπημα της καμπάνας. Βλέπετε εκείνη την εποχή, δεν υπήρχαν ρολόγια. Το χρόνο το μετρούσαμε με την πορεία του ήλιου στον ουρανό.

Τα παιδιά ξεκινούσαν από όλες τις άκρες του χωριού για το σχολείο, τα περισσότερα λίγο αργοπορημένα επειδή είχαν πάει τις κατσίκες στη βόσκα. Τα παιδιά εκείνης της εποχής είχαν κι άλλα καθήκοντα εκτός από τα σχολικά. Έπρεπε να φροντίζουν τα ζωντανά και να βοηθούν και στις διάφορες δουλειές. Επίσης

είχαν σχολείο πρωί και απόγευμα.

Τις μεγάλες ταλαιπωρίες όμως τις περνούσαν τα παιδιά που ζούσαν στα ξωναύλικα (αγροτικές περιοχές μακριά από το χωριό). Κάθε πρωί ξεκινούσαν μόλις ξημέρωνε και περπατούσαν μιάμιση και δυο ώρες δρόμο, για να πάνε στο σχολείο, πολλές φορές με βροχές και χιόνια. Τα μεγαλύτερα παιδιά είχαν συνηθίσει. Για τα μικρά όμως, τα πρωτάκια των έξι χρονών, ήταν μια καθημερινή οδυνηρή περιπέτεια. Τα περισσότερα χειμωνιάτικα πρωινά έφταναν στο σχολείο βρεγμένα και λασπωμένα, μετά από μια μπόρα που τα έβρισκε στο δρόμο και έτρωγαν και ξυλιές από το δάσκαλο επειδή έμπαιναν με τις λάσπες και λέρωναν την αίθουσα. Μετά το σχολάσμα γύριζαν πάλι στο σπίτι τους, έτσι όπως ήρθαν.

Εκείνη την μακρινή εποχή, οι χωριανοί που ζούσαν μακριά από το χωριό, δεν θεωρούσαν απαραίτητο να βρίσκονται κοντά στο σχολείο για να μπορούν τα παιδιά τους να μάθουν γράμματα. Συχνά τους ακούγαμε να λένε: «Βρε πάεν' από εκεί που θα σε πείσω στο σκολεϊό! Κι εμείς που δεν επήγαμε νήντα πάθαμενε!»

Τα παιδιά από πολύ μικρά έπρεπε να δουλεύουν σκληρά για να βγάλουν το ψωμί τους. Αυτή άλλωστε ήταν η μεγαλύτερή τους προτεραιότητα: Ο αγώνας για την επιβίωση. Και έτσι πολλά άτομα που είχαν αγάπη και έφεση στα γράμματα, αδικήθηκαν. Δεν μπόρεσαν να σπουδάσουν και δεν το ξεπέρασαν ποτέ.

Στη σημερινή εποχή ευτυχώς δεν υπάρχουν αυτές οι δυσκολίες. Όποιο παιδί θέλει να σπουδάσει μπορεί να το καταφέρει. Υπάρχουν όλα τα μέσα, αρκεί να υπάρχει επιμονή και δίψα για μάθηση.

Αγαπημένε μου Έργη, ειά σου, Εξέχασά σε καμένε, πάλι, με τσι δουλειές εϊφτό το διάστημα απού τη μα, και με τσι ξενικοί απού την άλλη που ξετονείσανε και μας σε μπαμπουρήσανε καλά-καλά απού τη σειρά μας. Τώρα που λασκάρανε και πήρανε πάλι τον ανήφορο, ή-βρηκα μια υχιά ησυχία και εποφάσι-σα να κάτω να σου γράψω, αλλά μου 'λεες κιόλα πως εμπόργιενε να 'ρθεις και συ και να σου πω κοντο-περίμενα λιγάκι.

νε σα νάλλοι που μπαίνουνε μες τσοι μπανιέρες τονε και παπουδιάζουνε μέ-χρι να βούγνε και σφουγκαρίζουνε κά-θε μέρα τσ' αυλές τονε ια να κάμουμε τσι παστρικές και στα άλλα ντονε βρωμούνε, δε λέω να το πλερώσωμενε

και με το παραπάνω, αλλά 'μεις το ίδιο χαλούμενε όλο το χρόνο και κάθε χρόνο! Ετσά, μα το Θεό, μου 'ρθενε που πήα στο σπίτι να πάρω τη μαναράξιο και να κάμω τσι σω-λήνες εφτά χιλιάδες ψίχала από τη μπουνη μου, αλλά εσκέφτηκα πως κακό δικό μου πάλι θα 'ναι μα πω με τσι ασχολίες μας επά κι εκεί 'λες και θα πλουτήσωμενε από 'πά και πέρα, αλλά το μαυράδι το συνήθιο δε σ' αφήνει να ησυχάσεις. Να το κάνουμε πάλι σα κγάτι ορι-σμένοι που τή βγάνουμε όλη μέρα στο γκαφενέ και δε νέχουμε ένα τζαρτζαβάτι ούτε ια μια σαλάτα να κάμουμε, δε μ' αρέσει.

Εφέτι, που λες, με τσ' αγώνες τονε απάνω από 'του εμπαμπουρήσανε το γκόσμο και δε νείρθανε ούτε οι μισοί που 'ρχουντανε τ' άλλα χρόνια. Έχουμε βέβαια και πολλοί τη ψώρα τώρα τελευταία και δε γκαταδέχουντε το χωριό, μόνου θένε να πάνε κι αλλού ια να κάμουνε το κομμάτι ντονε ιατί λείει στο χωριό δε νέχουμε τσ' ευκολίες τονε!

Μα, φεύγεις, εδά απού τη βα-βούρα και τη φασαρία ια να πας κάπου να 'βρεις την ησυχία σου ια δέκα μέρες, είντα υρεύεις πάλι; Το χωριό όλα τα χρόνια που 'ζες επά και ύριζες τα πλευρά αξυπόλη-τος, ήξερεις και ξέρεις πως είναι, είντα 'θελες παραπάνω; Τσι καφε-τέρεις, τα κέντρα και δε νειξέρω ήντα άλλο; Άμα δε θες να φύεις απού τσ' ευκολίες σου κάτω 'κει που κάθεται και μη μας πουθενά να 'σαι ήσυχος. Ε... μα μπουρξί, δα, να μη ντο πεις; Άσι πάλι που ξε-τονούνε ανεμαλιάρηδοι και παρα-μορφωμένοι με τσι μόδες τονε και κοντεύει να μη γνωρίζουντε οι πιο πολλοί. Βλέπεις έρο ογδόντα χρονώ και φορεί από 'φτα τα πα-ντελόνια τα κοντά με τσοι φαρδιοί αμποδιώνιοι και είναι τα ποδάρια ντου μέσα σα σωλήνες του νερού. Ηντά το βάνεις αφού δε σου ται-ριάζεις; ια να ξανανώσεις; ίντα πε-ριμένεις από 'πα και πέρα!... Άσι, ιατί συχίζομαι άμα τα σκεφτώ και πιο καλά να μη ντα συζητούμενε...

Και μια και είπαμενε ια τσι σωλή-νες, πού να σου τα λέω και με τσι πλερωμές του νερού εφέτι. Εθα-ρεύτηκα τη μπαπαπάνω Κυριακή και πήα στη Κοινότητα που 'ρθενε ένας και μάζευεγε τα λεφτά ια τα νερά, και κόντεύεγε να 'πομείνω ηστικός μέχρι να ξεμπερδέψω, αλλά δε νείτανε εφτό μόνου που δε νείφταξε το χατζιλίκι που 'χα μαζί μου παρμένο. Να φανταστείς ότι κάθε χρόνο ήπαιρνα ένα μηνιά-τικο τσι γριάς, εκείνη δηλαδή το φύλασε χώρια ια 'φτη τη δουλειά, και πάνα και περισσεύεγε και με-ρικά και εφέτι δε 'νε πήανε ούτε στο μισόστρατο! Και να πεις πως κάνουμε τσι σπατάλες; Με τη γριά ζεσταίνουμε μια γκατσαρόλα το Σάββατο το βράδυ ια να πλυθού-μενε και περισσεύει κιόλα, και πά-λι τση σκάφης τα νερά τα ρίχνει ε-κεί μες τσοι σκάλες ια να ξεπλυ-θούνε, ια να μη χαλά, λείει, απού τη βρύση. Να 'τανε να το διανομούμε-

και με το παραπάνω, αλλά 'μεις το ίδιο χαλούμενε όλο το χρόνο και κάθε χρόνο! Ετσά, μα το Θεό, μου 'ρθενε που πήα στο σπίτι να πάρω τη μαναράξιο και να κάμω τσι σω-λήνες εφτά χιλιάδες ψίχала από τη μπουνη μου, αλλά εσκέφτηκα πως κακό δικό μου πάλι θα 'ναι μα πω με τσι ασχολίες μας επά κι εκεί 'λες και θα πλουτήσωμενε από 'πά και πέρα, αλλά το μαυράδι το συνήθιο δε σ' αφήνει να ησυχάσεις. Να το κάνουμε πάλι σα κγάτι ορι-σμένοι που τή βγάνουμε όλη μέρα στο γκαφενέ και δε νέχουμε ένα τζαρτζαβάτι ούτε ια μια σαλάτα να κάμουμε, δε μ' αρέσει.

Εκαταφέρανε δα και στρώσανε, μπάρε μου, και το δρόμο εϊτού απού κάτω τσι πρίνους που 'χενε ε-νεί αδιάβατος και επαραπονιώντανε οι αθρώποι και ετσά τουλάχιστο επαένανε πιο εύκολα οι ξενικοί ια τα μάνια ντονε και τσι βόρτες τονε, ιατί κάθε χρόνο τσίτρωενε η σκονοβολιά μέχρι να περάσουνε. Ας είναι καλά εφτόι που εδιαφέρ-θησανε ιατί επά πάνω ήπρεπενε να κάμεις ειδική αναφορά ια να ενει κάτι ιατί εκάνανε πως δε το ξε-στραβώνουντανε οι αρμόδιοι που 'ρχουντανε και εκάνανε δήθε πως επιστατεύεγε ανί γκάνει καλά τη δουλειά ντζη η εταιρία 'φτη!

Δε νείναι καλό να κατακρίνεις συνέχεια καένα, αλλά άμα με τα έργα ντου και το εδιαφέρο ντου σε αναγκάζει είντα να κάμεις; Α, δε βαριέται...

Όυτε χοροί του συλλόγου μας πάλι εφέτι, ούτε τίτια... Κάθε χρό-νο θαρρείς πως είναι παραγγελιά να ενει κάτι κακό εϊφτές τσοι μέρες και ο κόσμος, βλέπεις, ανωμαλίζε-ται. Επά δε νείναι όπως ετού που μπορεί να ξευχτούνε καένα στο ντρίτο όροφο και στο μπρώτο να παίζουνε τα βιολιά και να μη σβαί-νει τίτια! Επά ο κόσμος τουλάχισ-το έχει ακόμα ανθρωπιά και υπο-λογίζει τον άλλο και στη χαρά και στη λύπη. Ετσά κι αλλιώς, δα, τα παναύρια έχουνε πια βγατήσσει, α-λλά, τέλος πάντων, ίνεται νταβα-ρούντι...

Εφέτι, δα, θα 'χεις ρακόκρασα απάνω αποτού να κάμεις και μπά-νιο. Ετσά που πάνε εφέτι τ' αμπέ-λια. Τέτοιο πράμα δε νέχει ξανα-φανεί τόσα χρόνια που τα πολε-μούμενε! Να μου πεις, άμα δε νέ-μπει στα βαρέλια να ξεμπερδέψει να μη λέω τίτια, αλλά η καλή μέρα, λείει, απού το πρωί φαίνεται.

Τέλος πάντων, εώ το δικό σου θα το βάλω χώρια όπως κάθε χρό-νο, αλλά να γνοιαστείς καένα βα-ρέλι, ιατί μη ντο πιστέψεις πως θα μπορώ να το βολέψω εφέτι...

Λοιπό, θαρρώ πως είναι ώρα να σ' αφήσω, ιατί θα κουράστηκες και συ τόση ώρα να διαβάζεις! Κανόνι-σε να κατέβεις στα ρακίτζα, αφού δε νείρθες τώρα ια να πιούμενε κα-μιά, αλλά να βοηθήσεις κιόλα, ιατί δε μπορώ τα σηκώματα με τη μα-βράδα τη μέση μου... Έχεις χαιρε-τίσματα απ' όλοι επά χάμω, χαιρε-τίσματα δώκε και συ από του.

Ειά σου κι απαντέχω γράμμα σου.

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ * ΕΡΓΟΛΑΒΙΕΣ
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ

ΒΕΡΓΑΣ 10, ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΤΗΛ. 210-6394702

περα... βρεχει...

☛ Κυρίες, κύριοι, σε όποια κατεύθυνση κι αν χαρίζετε το φανατισμό σας, ετοιμάστε το πιεσόμετρο και διαβάστε!

☛ Ξεκίνημα με το θέμα που απέσπασε την προσοχή του κοινού από τους Ολυμπιακούς, όσα έφερε στην καθημερινότητά μας και όσα δεν έφερε στον τουρισμό μας. Μπορεί να ξεφύγει κανείς;

☛ Φάρμακα λοιπόν το μυστικό της επιτυχίας! Και λεπτό σημείο το ποια είναι νόμιμα και ποια όχι (όπως είχε κάποτε ο ίδιος ο Τζέκος. Και μη μου πείτε ότι δεν ξέρετε ποιος είναι ο Τζέκος!). Και το ποιος φταίει, οι τωρινοί ή οι προηγούμενοι, να δημιουργεί νέες κόντρες... σα να μην είναι ευνόητο πως φταίει η ανθρωπίνη(;) μεταοδοξία. Αυτά υπάρχουν παντού, και πάντα θα υπάρχουν...

☛ Πόσα δις ζητούσε με το σχέδιο «Κόροιβος»; Για «κορόιβα» έψαχνε...

☛ Με όσα γίνονται με το ντόπιγκ, προτιθενται, διαβάσαμε, να θεσπίσουν έλεγχο και στους σχολικούς αγώνες. Θα πιάνει άραγε και το καστόνικ το τεστ;

☛ Η διάκριση μεταξύ των μετάλλων για την 1η, τη 2η και την 3η θέση και ο χαρακτηρισμός «χρυσό», «αργυρό», «χάλκινο» γίνεται με βάση το υλικό κατασκευής τους. Ας το πει κάποιος σε ορισμένους δημοσιογράφους της Ε.Ρ.Τ. (τους πληρώνουμε μέσω Δ.Ε.Η.) που νομίζουν πως αναφέρεται στο χρώμα τους!

☛ Πόσα σενάρια ακούσαμε σε συζητήσεις για το πώς μπορεί να «χτυπήσουν» οι τρομοκράτες στη διάρκεια των Αγώνων! Μα δεν έχει άλλες διεξόδους η ευρηματικότητα του Έλληνα;

☛ Οι κυβερνώντες πείθουν το λαό, ίσως και τους εαυτούς τους, πως έφτιαξαν με πολύ κόπο και μόνοι τους τα ολυμπιακά έργα σε 3-4 μήνες! Ο Ζακ Ρογκ όμως είχε πει ότι τα έργα ήταν επίτευγμα που έγινε σε 3 χρόνια! Απορίας άξιο το γεγονός πως κανείς από τη Ν.Δ. δεν προθυμοποιήθηκε να τον διορθώσει (και ίσως να τον ενημερώσει)...

☛ Διαβάσαμε και άλλα όμως (σε ελληνικές εφημερίδες): Αξιολογήθηκε στη 2η θέση παγκοσμίως και 1η πανευρωπαϊκά το Αεροδρόμιο των Σπάτων, η Αττική Οδός έχει τα φθηνότερα διόδια και τα χρήματα που βοηθά να εξοικονομηθούν υπερκαλύπτουν το κόστος της, η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου είναι η σημαντικότερη γέφυρα στην Ευρώπη, η Αθήνα είναι πλέον μια ομορφότερη πόλη. Μήπως αλλάζουμε νοοτροπία σιγά-σιγά;

☛ Όσοι επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ επικροτούσαν, τη στιγμή που η Ν.Δ. κατακραύωνε και, τώρα επί Ν.Δ. πάλι επικροτούν ενώ το ΠΑΣΟΚ διαφωνεί, θέτουν τον κόσμο σε ένα σοβαρό δίλημμα: Είναι γελοίοι

ή ψεύτες; Γιατί ή η Ν.Δ. δεν άλλαξε τίποτα και έτσι αποδυναμώνει τις διαφωνίες της επί ΠΑΣΟΚ ή οι φίλοι που απέσπασε προσφάτως ως νέα κυβέρνηση, δε ντρέπονται να διαψεύουν όσα υποστήριζαν πρωτίτερα.

☛ Στη χώρα μας πάντα ορισμένα πράγματα θα γίνονται με τους ίδιους τρόπους.

Όσες φορές κι αν αλλάξει η κυβέρνηση. Το δύσκολο με τη νέα κυβέρνηση είναι η ονομασία αυτών των τρόπων. Είχαμε βολευτεί με τις «πασοκικές μεθόδους» που συνεχώς ακούγαμε και διαρκώς βλέπουμε!

☛ Ωραία τα είπε ο Χριστοδουλος στα «Ιώνια 2004» στους απογόνους των Μικρασιατών προσφύγων! Τα ίδια πρέπει να σκεφτόταν να πει και στον Ερντογάν όταν επισκέφθηκε τη χώρα μας πριν λίγους μήνες και συγκέντρωσε γύρω του τους μουσουλμάνους της Θράκης. Δεν τα είχε όμως...

☛ Σε τόσα χρόνια αυτοπροβολής και προβολής- επιβολής από τα ΜΜΕ ο άνθρωπος Χριστοδουλος κατάφερε ν' απαλλάξει την Εκκλησία από τη συμμετοχή των πολλών πιστών, δίνοντας έδαφος σε κάποιους καιροσκόπους, κάποιους φανατικούς, κάποιους που αναπολούν τις «υπηρεσίες» του πριν 37 χρόνια «όταν ήταν φοιτητής» (όπως ο ίδιος λέει). Απ' αυτούς αφαιρούνται όσοι αγαπούν το ποδόσφαιρο μετά το παραλήρημά του στο Καλλιμάραρο στην τελετή προς τιμήν της εθνικής ποδοσφαιρού.

☛ Είμαστε πρωταθλητές Ευρώπης στο ποδόσφαιρο! Το 'δαμε με τα μάτια μας στην τηλεόραση. Γιατί απ' τις εφημερίδες δεν επρόκειτο να πιστέψουμε τίποτα, κρίνοντας απ' τις «ειδήσεις» περί μεταγραφών που διαβάζαμε κείνες τις μέρες...

☛ Βέβαια μόνο το είδαμε, δεν το ακούσαμε... με τέτοιες περιγραφές, τόσο στο Ευρο όσο και στους Ολυμπιακούς Αγώνες αναγκάζεται κανείς να κλείνει τον ήχο της τηλεόρασης! Θα πει κανείς τίποτα αν αντικαταστήσει αυτούς τους δημοσίους υπαλλήλους η κυβέρνηση;

☛ Μακάρι οι μόνοι Έλληνες που συνδέουν τον εθνικό μας ύμνο με τα τυχερά παιχνίδια να είναι εκείνοι που έφτιαξαν τη διαφήμιση του ΟΓΙΑΠ που έπαιζε στη διάρκεια του Ευρο. Για όποιον έχει την επιτρεπόμενη από την εποχή συναίσθηση της σημασίας του Ύμνου εις την Ελευθερία, είναι απαράδεκτο να τον χρησιμοποιεί κάποιος, δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, σε πράξεις με σκοπό το κέρδος, όπως η διαφήμιση.

☛ Από το φυλλάδιο του μη κυβερνητικού οργανισμού «Μέριμνα Ζωής κατά της Εξάρτησης»: Ένας γέροντας περπατούσε λίγο πριν το χάραμα σε μια παραλία και είδε έναν νεαρό να ρίχνει στη θάλασσα αστερίες που είχαν ξεβράσει τα κύματα. Ρώτησε ο γέροντας το σκοπό της πράξης του νεαρού και πήρε την απάντηση πως ο ήλιος θα σκότωνε τον αστερία αν τον έβρισκε στην άμμο. Τότε αντέδρασε: «Μα η παραλία είναι χιλιάδες μέτρα και οι αστερίες εκατομμύρια, πώς μπορεί η δική σου προσπάθεια ν' αλλάξει την κατάσταση;» Ο νέος κοίταξε για λίγο τον αστερία που κρατούσε και ρίχνοντας τον στη θάλασσα αποκρίθηκε: «Η κατάσταση άλλαξε γι' αυτόν εδώ...».

☛ Πραγματικά προς πολλές κατευθύνσεις το μήνυμα...

☛ Ποιος ήταν που αποφάσισε να κατεβεί απ' το χωριό στο Αμπράμ απ' το δρόμο του Μυρίση και αφού συνάντησε μια πρέσα σε κάποιο σημείο, έκανε όπισθεν μέχρι να βρει χώρο να στρίψει και να ξεκινήσει για τον άλλο δρόμο;

☛ Και τι να κάνει ο άνθρωπος; Να τσακωθεί με τον άλλο που κάνει τη δουλειά του και θα έχει ζημία αν μετακινήσει την πρέσα; Να μην ξαναπάει από κει; Να πει στον πρόεδρο του συλλόγου και σε κείνο του

τοπικού συμβουλίου Κορωνίδας πως υπάρχουν και έργα να προτείνουν που εξυπηρετούν και

αναβαθμίζουν;

☛ Μα, ολυμπιακός δακτύλιος και στου Μυρίση;

☛ Απαραίτητη η συγκαταβατικότητα και προτιμότερη απ' την αντιδραστικότητα, το μηδενισμό, την καχυποψία. Δεν αναφέρεται όμως ως προαπαιτούμενο για την ενσασχόληση με τα κοινά...

☛ Δε μας τα 'πε καλά ο κος Βαζαίος! Μας είχε λίγο πολύ πως αυτό που έκανε με τον πύργο της οικογενείας του δεν ήταν θαύμα... είναι λείε κάτι που με θέληση, επιμονή και αξιοποίηση της πείρας των πρωτοπόρων μπορεί να πραγματοποιηθεί (όχι άκοπα φυσικά) σε κάθε παρόμοια περίπτωση. Δηλαδή μπορεί να αναπαλαιωθεί (= να σωθεί) και να αξιοποιηθεί και ο πύργος της Αγιάς; Μπα!!!

☛ Το υπόλοιπο νησί, δεκάδες πύργοι, μοναστήρια, εκκλησίες, μέχρι πότε θα ξεκουράζεται;

☛ Συναυλία Μαρίας Φαραντούρη. Φυσικά ο πύργος γέμισε. Υπήρχαν και Ναξιώτες. Πέντε ως έξι...

☛ Κάποτε στα μέρη μας αφθονούσαν τα κυνήγια. Σήμερα δεν είναι και τόσο ουσιώδης η ύπαρξη κυνηγετικής περιόδου στο νησί...

☛ Η απόλαυση του κυνηγιού, της φύσης, του μεζέ, δεν αξίζει να ανεχθούμε μια περίοδο με αυστηρά μέτρα που να προστατεύουν το μέλλον του ενός από τα λίγα χόμπι που μας συνδέουν με τους παππούδες μας;

☛ Έχει κανείς κανένα δυνατό φακό να μου πουλήσει;

☛ Μακάρι να μη χρειαστεί ποτέ, δεν θα ενοχλούσε πάντως ένα προστατευτικό στον παρασχημό, στο δρόμο μέσα στο χωριό, στον Γκουσιμέ.

☛ Το STOP που υπήρχε στον Ελιγμό βρίσκεται άραγε πεταμένο σε κάνα χωράφι ή έξω από την πόρτα του δωματίου κανενός εφήβου;

☛ Και σειсмоγράφος στο νησί! Μπράβο, χρήσιμος, μα ύδρευση σε κάθε οικισμό υπάρχει;

☛ Καλή επιστροφή στο Σύλλογο Γυναικών Κορωνίδας! Αναμένουμε πολιτισμική και νεο-φρενιστική αντεπίθεση...

☛ Η στήλη δε συμμερίζεται την (ίσως υπερβολική) ανησυχία του άρθρου στο προηγούμενο φύλλο για τους δωδεκαθεϊστές. Θα μπορούσε η πανελλαδική αυτή τάση (που ζητά αναγνώριση από το κράτος) να θεωρηθεί ανάγκη επικοινωνίας με το ευγενές, ειλικρινές, μακρινό παρελθόν του λαού μας. Απόδραση από τη σύγχρονη εποχή που αντί για ιδέες, παράγει άγχος με τη συμβατικότητα, τη διαφθορά, τα στερεότυπα και τα κατεστημένα, τα στεγανά που αντιμετωπίζουν οι νέοι όταν προσφέρουν την ενεργητικότητά τους, την εκτροπή των ιδανικών που διδάξαν οι προγονοί μας...

Ο Αγς Φηκάς δίπλα στο' Αρέλες. Εδώ γράφτηκε μεγάλο μέρος του κειμένου.

☛ Ασφαλώς, σημαντική είναι η συνειδητή συμμετοχή στο πολιτιστικό, ιστορικό, ιδεολογικό και όχι στο δογματικό σκέλος του μυστηρίου. Πιο απλά, να καταλαβαίνει κανείς τι κάνει και γιατί.

☛ Αυτό, επειδή το ρεπορτάζ εβδομαδιαίου περιοδικού ευρείας κυκλοφορίας αναφέρει πως το μόνο που ενόχλησε το δημοσιογράφο που παραβρέθηκε σε κάποιο μυστήριο ήταν η μυρωδιά του εντομοαπωθητικού αυτοκόλλητου, που δεν «κόλλαγε» με το κλίμα!

☛ Δεν είχαν διαβάσει οι αρχαιολάτρες εκείνοι πως οι αρχαίοι Έλληνες έδιωχναν τα κουνούπια με το βασιλικάκι;

☛ Υπάρχει πράγματι καθημερινή τοπική εφημερίδα που γράφεται εξ ολοκλήρου από έναν μοναδικό άνθρωπο. Και μάλιστα καταφέρνει να διατηρεί διψήφιο αριθμό αναγνωστών στο νησί... Αν προσθέσουμε και το παρδαλό κατσίκι που γελά με το ήθος της (συχνά και το ύφος της)...

☛ Πολλή κακία σε τούτο το φύλλο! Δουλειά δεν είχε ο διάολος, στην «Κορωνίδα» ήρθε να γράφει...

☛ Και με την ευκαιρία, στο πρώτο «πέρα βρέχει» («δεύτερης γενιάς») έκανε εγκαίνια ο δαίμων του τυπογραφείου με 2-3 λαθάρια και 1-2 παραλείψεις. Δεν τον φοβόμαστε όμως!

☛ Κλείνοντας, θυμίζουμε την επέτειο από τη βόμβα στη Χιροσίμα. Τα σημάδια της ακόμα εμφανίζονται στις ζωές και τις καρδιές εκατομμυρίων ανθρώπων. Πανανθρώπινη ελπίδα είναι να εμφανίζονται και στη συνειδηση όσων κρατούν τα νήματα...

☛ Τα απαραίτητα για τη συγγραφή του δεύτερου «πέρα βρέχει» προσέφερε η Κάβα Χάλαρη στην Καλλιπολη, στον Πειραιά!

e-mail: perabrexia@hotmail.com

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

Σημαντική διάκριση της «Κορωνίδας»

Η εφημερίδα μας πρώτη στις προτιμήσεις των... λαθραναγνωστών

Είχε πει κάποτε ο αείμνηστος Γεώργιος Παπανδρέου το αμίμητο: «Πολλοί μας ερωτεύονται, αλλά δεν μας παντρεύονται», υπονοώντας τη δυσαναλογία ψηφοφόρων και συμμετεχόντων στις λαοθάλασσες του ανέδουτου.

Το ίδιο συμβαίνει και με την εφημερίδα μας. Πολλοί οι αναγνώστες. Ελάχιστοι οι συνεπείς με την υποχρέωση της συνδρομής τους.

Η «Κορωνίδα» ταχυδρομείται σε 1200 περίπου αποδέκτες. Από αυτούς έχουν πληρώσει τουλάχιστον μία συνδρομή οι 200 και μόνο 140 πληρώνουν τακτικά κάθε χρόνο (οι ψηφοφόροι των εκλογών). Αξιοσημείωτο είναι ότι έχουν καταγραφεί περίπου 30 φανατικοί-τακτικοί αναγνώστες που έχουν προσφέρει συνδρομές τουλάχιστον για μια 10ετία (και μόνο γι' αυτούς αξίζει να κυκλοφορεί).

Όσον αφορά τη συνέπεια των Κωμικαίων της Αθήνας και του χωριού δεν υπάρχει μέτρο σύγκρισης αφού οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού όχι μόνο δεν πληρώνουν αλλά απαιτούν και να παίρνουν το εφημεριδάκι δωρεάν.

Κύριε διευθυντή,

Από τότε που διαβάζω την «Κ» θυμούμαι πως ήταν 6, 8, 10, άντε μέχρι 12 σελίδες. Τώρα τελευταία βγαίνει σε 20 σελίδες και ταχτικά.

Με το συγγνώμη κιάλας, σε ρωτώ πού οφείλεται το θαύμα; Μήπως είσαι ντοπαρισμένος;

Με αγάπη, Κουσεάρης

Πολιτικό Βήμα

Ο λαός μπορεί να ξεχάσει τα πάντα.

Ακόμα και τη Δεξιά.

Το Νοσοκομείο όμως ποτέ!

Ο Νίκος Λεβογιάννης, με επιστολή του στην εφημερίδα «Κυκλαδική», συνοψίζει, ανακεφαλαιώνει και απαντά εφ' όλης της ύλης

Κύριε Διευθυντή,

Στο φύλλο της «Κυκλαδικής» 14-6-2004, σχολιάζετε ειρωνικά ενέργειες και προσπάθειες δικές μου σχετικά με το ευαίσθητο θέμα του **Νοσοκομείου Νάξου**. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι για το μεγάλο θέμα αγωνίστηκα και θα αγωνίζομαι σκληρά και λυπάμαι που δεν βρίσκομαι στη Βουλή. Σας βεβαιώ ότι θα είχα προκαλέσει μεγάλο ζήτημα.

Υπάρχουν προβλήματα για τα οποία μόνο η αγωνία όλων μας δικαιολογεί οποιοδήποτε ενδιαφέρον και τίποτε άλλο, ούτε αντιπολίτευση, ούτε πολιτική εκμετάλλευση, ούτε, πολύ περισσότερο, ειρωνεία.

Οφείλετε επίσης να αναγνωρίσετε ότι ο λαός της Νάξου και οι φορείς του, αλλά και οι πολιτικοί του, ανεξαρτήτως παρατάξεων, αγωνίστηκαν και αγωνίζονται για το Νοσοκομείο μας.

Θέλω να πιστεύω ότι δεν αγνοείτε και τους δικούς μου πολύχρονους αγώνες για το ζήτημα αυτό, για τους οποίους περηφανεύομαι, γιατί συνέβαλα τα μέγιστα στο να αποκτήσει το νησί μας Νοσοκομείο.

Αναμφισβήτητα υπήρξαν πολλά εμπόδια και δυσκολίες, που καθυστέρησαν τη δημοπράτηση του κτιρίου του νοσοκομείου.

Το πρώτο εμπόδιο ήταν η διεκδίκηση του οικοπέδου από την Αγροτική Τράπεζα, διεκδίκηση που χρειάστηκε να λυθεί δικαστικά από το Συμβούλιο της Επικρατείας, όπου προσέφυγε η ΑΤΕ. Η δικαστική αυτή διαδικασία κράτησε πάνω από ένα χρόνο.

Το δεύτερο πρόβλημα ήταν ο εντοπισμός, ατυχώς, πολλών και σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων στο χώρο του οικοπέδου και χρειάστηκε να γίνουν εκτεταμένες ανασκαφικές εργασίες, προκειμένου να δοθεί έγκριση ανοικοδόμησης. Οι ανασκαφές κράτησαν δύο χρόνια περίπου.

Σας θυμίζω ότι η οριστικοποίηση της απόφασης από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ για την ίδρυση Νοσοκομείου στη Νάξο ανακοινώθηκε από τον ίδιο τον τότε πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη, κατά την επίσκεψή του στη Νάξο στις αρχές Ιουνίου του 1999.

Το τελικό στάδιο για να προχωρήσει το κτίριο ήταν η έγκριση της μελέτης, που συνέταξε η ΔΕΠΑΝΟΜ, από την Περιφέρεια και η δημοπράτηση του έργου.

Ο χρόνος που απαιτείται για να ωριμάσει ένα έργο, να ενταχθεί στο Γ' ΚΠΣ και να δημοπρατηθεί, είναι γνωστό ότι είναι πολύς, 2-3 χρόνια κατά μέσο όρο.

Για το λόγο αυτό και ενώ προχωρούσαν οι διαδικασίες αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων, είχε αναλάβει η ΔΕΠΑΝΟΜ να προχωρήσει τις διαδικασίες ωρίμανσης του έρ-

γου (μελέτη, αδειοδοτήσεις κ.λπ.), ώστε με το πέρας της ανασκαφής και με την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου Επικρατείας, να προχωρήσουν γρήγορα οι διαδικασίες δημοπράτησης.

Και ενώ όλα είχαν ολοκληρωθεί, εμφανίστηκε ένας υπάλληλος της Περιφέρειας και αμφισβητούσε την ίδια τη ΔΕΠΑΝΟΜ, την ώρα μάλιστα που αυτή κατασκεύαζε δεκάδες νοσοκομειακά κτίρια, μερικά απ' αυτά μάλιστα κτίρια Περιφερειακών Νοσοκομείων εκατοντάδων κλινών, κτίρια που είχαν ενταχθεί και χρηματοδοτούνταν από το Γ' ΚΠΣ.

Αυτή η ενέργεια καθυστέρησε μερικούς μήνες τη δημοπράτηση του κτιρίου του Νοσοκομείου Νάξου. Διευθετήθηκε όμως και η δημοπράτηση έγινε.

Αν δεν απέβαινε η δημοπρασία άκαρπη, όπως συνήθως συμβαίνει στα δημόσια έργα, όσον δημοπρατούνται για πρώτη φορά, ο εργολάβος θα είχε εγκατασταθεί και το έργο θα είχε ξεκινήσει.

Διερωτώμαι, τότε θα σταματούσε το έργο η Κυβέρνηση της Ν.Δ.; Πολύ αμφιβάλλω. Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται είναι **ένα**. Γιατί επανήλθε ένα γραφειοκρατικό ζήτημα που είχε πλήρως διευθετηθεί και που αν παρέμενε σε εκκρεμότητα το έργο δεν θα μπορούσε να δημοπρατηθεί;

Αυτό είναι, κύριε Διευθυντή, το πρόβλημα. Σταμάτησε το έργο ένας υπάλληλος; Θέλετε να το πιστέψουμε αυτό; Ε αυτό δεν μπορεί να γίνει. Κάτι άλλο συμβαίνει. Μήπως υπάρχουν δεύτερες σκέψεις συνολικά για τη σκοπιμότητα του έργου;

Υπάρχουν ψιφιοί γύρω απ' αυτό το θέμα, που εντείνονται και από το γεγονός ότι τόσο ο κύριος Χωματάς, όσο και ο Περιφερειάρχης, μίλησαν γενικά και αόριστα και ούτε καν είπαν πού είναι το πρόβλημα και τι πρόκειται να γίνει.

Αν συμβαίνει κάτι τέτοιο είναι αυτονόητο ότι θα βρεθούν όλοι – και θέλω να πιστεύω κι εσείς – απέναντι.

Η Νάξος δικαιούται Νοσοκομείο, είναι θεσμοθετημένο, υπάρχει νομοθετικά, έχει την απαιτούμενη χρηματοδότηση, έχουν δρομολογηθεί όλες οι διαδικασίες και το μόνο που απομένει είναι **να δημοπρατηθεί αμέσως**.

Άλλη λύση δεν υπάρχει. Αν δεν προχωρήσει άμεσα και με τις διαδικασίες της ΔΕΠΑΝΟΜ, τότε το έργο παραπέμπεται στις καλένδες και δεν θα προλάβει καν το Γ' ΚΠΣ. Και βέβαια το πρώτο που θα συμβεί, θα είναι να χαθούν τα χρήματα που προβλέπονται γι' αυτό από το Γ' ΚΠΣ.

Η αναζήτηση άλλης διαδικασίας δημοπράτησης, πέραν αυτής που έχει επιλεγεί, θα οδηγή-

Καφές, μυσταγωγία και δημοκρατία.

σει σε καθυστέρηση τριών τουλάχιστον ετών. Θα αναλάβει ως φορέας υλοποίησης η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και τότε θα μπει σε χρονοβόρες και χρονοτελειωμένες διαδικασίες και θα έχει κι αυτό την τύχη που έχουν τα κτίρια περιφερειακών ιατρείων και Κέντρων Υγείας, που χρόνια τώρα περιμένουν να προχωρήσουν παρά τις φιλοτιμίες προστάθειας που κάνει προσωπικά ο σημερινός Νομάρχης.

Οφείλουν οι υπεύθυνοι της Ν.Δ. στη Νάξο και βέβαια ο κύριος Χωματάς, να καταστήσουν σαφές τόσο στην Κυβέρνηση, όσο και στον Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ότι το Νοσοκομείο της Νάξου είναι έργο ζωής για το νησί, αποτέλεσα αγώνων 50 και πάνω χρόνων.

Ο λαός της Νάξου αγωνιά με όσα λέγονται και απορεί και ρωτά **τι συμβαίνει με το Νοσοκομείο**, φαντάζομαι ότι το ακούτε και το βλέπετε κι εσείς.

Στο ζήτημα αυτό δεν χωράει αντιπολίτευση, θέλουμε όλοι να προχωρήσει αμέσως αυτό το έργο, αλλά αν δεν προχωρήσει, η ευθύνη δεν θα είναι δική μας, θα είναι της Κυβέρνησης και των υ-

πευθύνων κυβερνητικών παραγόντων στη Νάξο.

Εμείς θεσμοθετήσαμε το μεγάλο αυτό έργο, εντάχθηκαν το νέο κτίριο και ο εξοπλισμός του στο Γ' ΚΠΣ και αντιμετώπιστηκαν όλες οι δυσκολίες.

Κανένας γραφειοκράτης δεν μας σταμάτησε. Προχωρήσαμε.

Το να οχυρώνονται λοιπόν κάποιοι πίσω από κάποιο υπάλληλο, που επανέφερε την άποψή του για τις κρατικές εταιρίες, που δήθεν δεν μπορούν να συμμετέχουν στις διαδικασίες του Γ' ΚΠΣ, δεν πείθουν κανένα.

Το Νοσοκομείο της Νάξου είναι υπόθεση των κομμάτων και των πολιτικών, αυτοί το δρομολόγησαν, αυτοί μπήκαν επικεφαλής των αγώνων του λαού, αυτοί έχουν υποχρέωση να το ολοκληρώσουν.

Φίλε Διευθυντή,

Για το ζήτημα του Νοσοκομείου πρέπει όλοι και πρώτοι εσείς, ο τοπικός Τύπος, να αγωνιστούμε για να προχωρήσει αμέσως. Χρώστε μας, αν το θέλετε, τις καθυστερήσεις. Το φτάσαμε όμως στο σημείο να δημοπρατηθεί με όλες τις προϋποθέσεις.

Στη νέα κυβέρνηση απομένει να επαναλάβει τη δημοπρασία. Δεν χρειάζεται να κάνει τίποτε άλλο, εκτός αν θέλουν να μας πουν κι εδώ το γνωστό τροπάριο των καθυστερήσεων, που ήρθαν και τις αντιμετώπισαν, λες και όποια κυβέρνηση κι αν ήταν δεν θα τις αντιμετώπιζε.

στήματος Υγείας αποκαλύπτονται καθημερινά.

Οι Κυκλαδίτες διαπιστώνουν ήδη, ότι οι προεκλογικές επιταγές που αφειδώς μοίρασε η Νέα Δημοκρατία είναι χωρίς αντίκρισμα.

Οι περίφημες νησιωτικές πολιτικές του κ. Καραμανλή και του κ. Παυλιδή είναι ουσιαστικά αποουσία πολιτικής.

Το ΠΑΣΟΚ μαζί με τους Κυκλαδίτες θα αντισταθεί σε κάθε προσπάθεια ακύρωσης των κατακτήσεων που τα τελευταία χρόνια κατοχυρώσαμε στα νησιά μας με σοβαρή δουλειά και αγώνα.

Οι βουλευτές του ΚΚΕ δεν πάνε στην Ολυμπιάδα γιατί δε δέχονται τις πολυεθνικές. Βέβαια καλά κάνουν, γιατί αν πήγαιναν ο λαός θα πλήρωνε... οι ψηφοφόροι όμως θα ένιωθαν μάλλον μερδεμένοι αν κάποια στιγμή άκουγαν μια δημιουργική πολιτική τοποθέτηση, μια ολοκληρωμένη πρόταση να αντικαθιστά τη μόνιμη αντιδραστικότητα τους...

Πονηρούλης τελικά ο Τσιτουριδής! Τον θυμάμαστε να πανηγυρίζει πριν λίγους μήνες στην διαπραγμάτευση για τη νέα ΚΑΠ, όταν κατάφερε να μην χάσει όλα όσα είχε κερδίσει για τους αγρότες μας ο Ανωμερίτης. Με τον άλλο που πρότεινε να μειώσουμε τον εναέριο χώρο μας (υπουργός Άμυνας) και εκείνον που πρότεινε τις αυξήσεις στα εισιτήρια (υπουργός Αιγαίου) τι θα γίνει;

Έγκριτος δημοσιογράφος σε απολύτως σοβαρή και αναγνωρισμένη εβδομαδιαία οικονομική εφημερίδα γράφει: «Το ΠΑΣΟΚ ζηλεύει», σχολιάζοντας την ανακοίνωσή του για το συνέδριο της Ν.Δ. Ως τώρα κανείς από κείνους που κάποτε πίστεψαν στη σοσιαλιστική ιδεολογία και πρακτική του Ανδρέα, ή συντάχθηκαν με τη στρατηγική των μεταλεπήβωλων στόχων και τον προγραμματισμό, που έφερε αποτέλεσμα, του Σημίτη, δεν διαφωνεί...

G.N.M.

Κάλλιο αργά παρά ποτέ...

Την Κυριακή 7 Ιουλίου, που πανηγύριζε η Αγία Κυριακή, στον πολύπαθο δρόμο Κομιακής-Ελιγμού είχαμε πανηγύρι δουλειάς. Επιτέλους, το έργο ξεκίνησε. Ο υπεύθυνος του έργου, αισιόδοξος και βέβαιος. Τον συναντήσαμε στο χωριό, στο μαγαζί του Γιώργου του Κρητικού, και με ειλικρίνεια μας βεβαίωσε ότι «το έργο είναι παιχνιδάκι» για τις δυνατότητες της «Προοδευτικής». Δηλαδή ζήτημα ημερών. Ακόμα μας εξομολογήθηκε ότι «ασκήθηκαν φοβερές πιέσεις για να ξεκινήσει το έργο». Και κανένας δεν αμφιβάλλει ότι και το εφημεριδάκι συνέβαλε με τον τρόπο του και δικαιώνεται για τους αγώνες που έδωσε.

P.E.A.

Η υγεία στο κόκκινο

Ανακοίνωση του Παναγιώτη Ρήγα

Βουλευτή Κυκλάδων ΠΑΣΟΚ

Καθημερινά αυτοδιαφεύδεται η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αφού οι πολιτικές της ενέργειες αναρρούν τις προεκλογικές της υποσχέσεις και τις προγραμματικές της δηλώσεις και δεσμεύσεις.

Ούτε ο ευαίσθητος χώρος της υγείας γλίτωσε από την μικροκομματική λογική της Κυβέρνησης.

Η εξαγγελία περί κατάργησης των ΠΕΣΥ εξελίχθηκε απλά σε αντικατάσταση των προέδρων των ΠΕΣΥ και των διοικητών των Νοσοκομείων από τα «δικά μας παιδιά». Στην περίπτωση του Προέδρου του ΠΕΣΥ Κυκλάδων η προκλητικότητα της Κυβέρνησης ξεπέρασε κάθε προηγούμενο αφού η κοινοβουλευτική πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας αποφάσισε να διορίσει στην συγκεκριμένη θέση άτομο χωρίς τα τυπικά προσόντα τα οποία προβλέπει ο σχετικός νόμος.

Συγκεκριμένα, ενώ ο νόμος απαιτεί για τον πρόεδρο του

ΠΕΣΥ, πτυχίο Ανάτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, ο εκλεκτός της Κυβέρνησης διαθέτει πτυχίο κολεγίου που δεν έχει αναγνωριστεί ως ισότιμο με πτυχίο Α.Ε.Ι.

Ο ευαίσθητος χώρος της υγείας στις Κυκλάδες μπαίνει σε περιπέτειες. Οι μονάδες υγείας στα νησιά αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα και κανείς δεν ασχολείται με αυτά.

Το Νοσοκομείο της Νάξου δεν επαναδημοπρατείται, η επέκτασή του Νοσοκομείου Σύρου αναβάλλεται, το εποχικό προσωπικό δεν προσλαμβάνεται, προσλήψεις επίκουρων γιατρών δεν γίνονται.

Η υγεία στις Κυκλάδες στο «κόκκινο» και η Κυβέρνηση περί άλλων τυρβάζει.

Καταγγέλλουμε τις παράνομες ενέργειες της Νέας Δημοκρατίας και την εγκληματική της αδιαφορία για τα προβλήματα των νησιωτών.

Οι προθέσεις της Κυβέρνησης για γκρέμισμα του Εθνικού Συ-

Τα σχολια(να) της «Κορωνίδας»

Οι αληθινοί λαμπαδηδρόμοι

Η ολυμπιακή φλόγα ταξιδεύει στο Αιγαίο, στο απέραντο γαλάζιο. Μας ενώνει όλους. Ρήγη συγκίνησης και πατριωτικού ενθουσιασμού διακατέχουν όλους. Παρόντες τηλεθεατές που βλέπουν το ιερό σύμβολο στον τόπο τους. Παντού ιδιαίτερες εκδηλώσεις τιμής. Ποιος ξέρει πότε θα ξαναπεράσει...

Μεγάλη η δημοσιότητα και η προβολή. Όλος ο κόσμος παρακολουθεί τη διαδρομή. Οι εικόνες φθάνουν στα πέτρατα της οικουμένης και είναι ο καλύτερος τρόπος προβολής της πατρίδας μας.

Και όταν αναφέρεται και το όνομα του λαμπαδηδρόμου, ακόμα καλύτερα... γι' αυτόν (τον λαμπαδηδρόμο). Μπορεί να θεωρεί και τη φλόγα υποχρεωμένη απέναντί του που την μετέφερε.

Δεν ξέρω ποιος και με ποια κριτήρια όρισε τους λαμπαδηδρόμους. Πολλοί πάντως μου φάνηκαν παραθυράκηδες της τηλεόρασης που άδραξαν την ευκαιρία. Γράφτηκε σε εφημερίδα στις 16.9.04: «Στην Πάρο... λαμπαδηδρόμος ήταν και ο πιο διάσημος Παριανός, ο τραγουδιστής Γιάννης Πάριος, αλλά και η δημοσιογράφος Μπήλιω Τσουκαλά. Στην παραλία της Νάξου έτρεξε με τη δάδα ο ηθοποιός Σπύρος Παπαδόπουλος. Στη Μύκονο, ανάμεσα στους λαμπαδηδρόμους, ήταν ο συνθέτης Γιάννης Ζουγανέλης και η δημοσιογράφος Ειρήνη Νικολοπούλου...» Δεν έχω τίποτα με τους συγκεκριμένους λαμπαδηδρόμους, ούτε κανένα γνωρίζω προσωπικά. Καλός και άξιος καθένας από το πόστο του.

Δεν πιστεύω όμως ότι το έκαναν ανυστερόβουλα. Την τοάμπα προβολή επιδίωκαν για να ανέβουν οι μετοχές τους. Οι διοργανωτές όμως, που με χρήματα των δημοτών τους, πραγματοποίησαν τις τελετές με ποια κριτήρια όρισαν τους λαμπαδηδρόμους; Γιατί ξέχασαν τους Παριανούς ψαράδες, που με αυταπατήρηση έσωσαν πολλές ζωές στην τραγωδία του ΣΑΜΙΝΑ, διακυνδυνεύοντας όχι μόνο την περιουσία τους, αλλά και τη ζωή τους, για να βοηθήσουν συνανθρώπους τους;

Γιατί ξέχασαν τους Ναξιώτες σφυριγιάδες που με κίνδυνο της ζωής τους δουλεύουν στα έγκατα της γης, για να κρατήσουν ζωντανό τον τόπο τους;

Γιατί ξέχασαν τη Ναξιώτισσα μάνα που γέννησε και μεγάλωσε διμήφιο αριθμό παιδιών, δίνοντας ζωή στο χωριό της;

Γιατί ξέχασαν τον πρώτο παρτιζάνο της αντίστασης που με τη φλόγα της ψυχής του, αφύπνισε συνειδήσεις και ανδρώθηκε το κίνημα ενάντια στον κατακτητή;

Γιατί ξέχασαν τόσους και τόσους που καθημερινά δίνουν αγώνα από τα δικά τους μετερίζια, αθόρυβα και ανυστερόβουλα και με τις όποιες δύσκολες συνθήκες, ώστε τα νησιά μας να είναι ζωντανά, χωρίς καμιά προβολή και χωρίς καιμιά ανταμοιβή;

Γιατί ξέχασαν τους πραγματικούς λαμπαδηδρόμους και ολυμπιονίκες της κάθε τοπικής κοινωνίας και πρόβαλαν τους κάθε λογής παραθυράκηδες;

Στα απλά αυτά ερωτήματα δεν ευελπιστούμε να έχουμε απάντηση.

Οι αθάνατοι και οι υπ' αυτούς υποαθάνατοι δεν θα καταξιωθούν απάντησης.

Οι αφανείς, οι μη παραθυράκηδες όμως, θα σταθούν γενναίοι.

Θα συνεχίσουν τη λαμπαδηδρομία του καλού αγώνα για τη διατήρηση του τόπου μας.

Αυτοί είναι οι πραγματικοί ολυμπιονίκες και όχι οι περυσιαστικοί λαμπαδηδρόμοι. **Π.Ε.Λ.**

Ο Κλήδονας, η μπάλα και οι φωπιές

Δύο συνεχόμενα βράδια απ' άκρου σ' άκρο της Ελλάδας ήταν αναμμένες φωπιές. Την Παρασκευή κήκχαν οι Μήδες. Ήταν του Κλήδονα. Το Σάββατο 26 Ιουνίου κήκχαν οι καρδιές όλων μας. Από εθνική υπερηφάνεια και εθνική χαιρεκακία για το τσουρούφλισμα των Γάλλων. Ίτε πόδες Ελλήνων λοιπόν για τη δόξα της πατρίδας. **Π.Ε.Λ.**

Διδαχή...

Τι διδάσκει η εθνική μας ομάδα ποδοσφαίρου στα πολιτικά κόμματα;

–Ομαδικό παιχνίδι.

–Όχι, προσωπικές ντρίμπλες, προσωπικές πολιτικές και προσωπικές επιδιώξεις και υπακοή στον «προπονητή», δήλωσε στον SKY, τον Ιούνιο, ο Γιώργος Ανωμερίτης. Παλιός και καλός παίκτης στον πολιτικό αγωνιστικό στίβο. Κυρίως ευστόχος και πάντα επίκαιρος. Ο Γιώργος ανέκαθεν είχε αγώνα και όχι μόνο... αύριο.

Στην πορεία προς το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, που θα γίνει το Δεκέμβριο, ο Γιώργος Ανωμερίτης συμμετέχει στην 18μελή γραμματεία, στην ομάδα της πιστοποίησης των διαδικασιών, μαζί με τον Ανδρέα Λοβέρδο και τη Μαρία Αρσένη. Τερματοφύλακας στις διαδικασίες, θεματοφύλακας της μεγάλης δημοκρατικής παράταξης. **Π.Ε.Λ.**

Δυναμιστικές σκέψεις

Πάνε χρόνια τώρα που το φαινόμενο των δυναμιστιών στους ψαρότοπους του νησιού μας απασχολούσε σαν θέμα τα μέσα ενημέρωσης και το λιμενικό. Φαίνεται πως εξαλείφθηκε το φαινόμενο αλλά οι... δυναμίτες όχι. Τους ακούσαμε να επι...κροτούν ηχηρά την πανεθνική μας επιτυχία στο Euro 2004. Ομολογώ πως συγκινήθηκα και ίσως κάποια στιγμή θα πρέπει να αναγνωριστεί και αυτή η νόμιμη χρήση του δυναμίτη. Που για τους Ναξιώτες είναι ό, τι είναι οι «μπαλωθιές» για τους Κρητικούς. **Π.Ε.Λ.**

Νο!σοκομείο στη Νάξο

Ασφαλώς, αφού έχουμε καθαρό αέρα και δεν χρειαζόμαστε νοσοκομεία και γιατρούς! Όπως είχε απαντήσει κάποτε ο Στυλιανός Παττακός, στο αίτημα των Ναξιωτών για ίδρυση Νοσοκομείου, πριν τριάντα τόσα χρόνια. Με ειλικρίνεια. Όπως και στο σύνθημα που η πλειονότητα των Ναξιωτών παρευρισκομένων (δηλαδή όλων) φώναζε ρυθμικά στον Παττακό «Εσένα θέλουμε!». «Και να μη με θέλετε, δεν μπορείτε να κάνετε κι αλλιώς!», απάντησε ο Παττακός. Αυθεντικό, γνήσιο και ταιριάζει σε όσους δεν θέλουν Νοσοκομείο στη Νάξο. Με την απόλυτη απόψηση ότι θα γίνει θέλουν δε θέλουν. **Π.Ε.Λ.**

Κολημμένοι

με την... εξωτερική πολιτική;

Για δεύτερη φορά λάβαμε κοινοποίηση ανακοίνωσης της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ Νάξου που αφορά την εξωτερική πολιτική της χώρας μας. Η πρώτη ήταν μεγάλη και άκομψη. Η δεύτερη μικρή, αλλά πιο κομψή, αφού συνδέει τα

Η ελληνοτουρκική φιλία συντροφιά με τις Καρυάτιδες.

ελληνοτουρκικά και με μια δόση νησιωτικού ενδιαφέροντος. Ευτυχώς ήλθε και μια τρίτη ανακοίνωση, που καταπιάνεται και με το πρόβλημα των ναρκωτικών. Επιτέλους σύντομα να δούμε και τα ενδιαφέροντα των νεολαίων σε πιο ζωτικούς τομείς, όπως σπουδές, εργασία, ανεργία, κίνητρα κλπ.

Εγώ, πάντως, μεταξύ Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, Εμινέ και Νατάσας προτιμώ τις Καρυάτιδες... **Π.Ε.Λ.**

Τα χερόβολα και ο συμβολισμός της... ράπης

Από την τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων. Τα χερόβολα, με τα υπέροχα χρυσά στάχυα, θερισμένα από καπάτσες και όμορφες θερίστρες, να αμιλλώνται στις βουρξές δρεπανηφόρους θεριστές. Όλο αυτό το σκηνικό εκπέμπει σαφέστατα μηνύματα. Η ανάληψη της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων από την Ελλάδα ήταν η σπορά. Η πετυχημένη διοργάνωσή τους είναι το θέρμα και η χαρά της συγκομιδής. Η επόμενη μέρα είναι της ράπης. Και η ράπη έχει τη δική της αξία. Ζωή τη λέγανε οι γεωργοί και οι βοσκοί. Συμβολίζει το σύνολο της ολυμπιακής σποδομής: Νοσοκομεία, Σταθμοί Α' Βοηθειών, Συγκοινωνίες, Στάδια, Κατοικίες... Έχουμε χρέος, ως ευνομούμενη κοινωνία, να αξιοποιήσουμε αυτή την υποδομή. Με σοβαρότητα, με προγραμματισμό, με συναίσθηση. Για να μη γίνει η ράπη... καψάλι. **Π.Ε.Λ.**

Ο ενετικός Πύργος της Αγιάς, που ομολογουμένως αποτελεί πρότυπο των ενετικών πύργων της Νάξου, εξακολουθεί να στέκει όρθιος ακόμα μετά την καταστροφή του από τη γνωστή πυρκαγιά. Αυτό όμως αρκεί; Κάποτε η πολιτεία θα πρέπει να θυμηθεί το χρέος της απέναντι στο μνημείο αυτό του πολιτισμού μας, πριν επέλθει η οριστική του κατάρρευση. **Α.Β.Γ.**

Για την Ελλάδα, ρε γαμώτο

Ακριβώς! Το κατάλληλο ρήμα στην κατάλληλη θέση. Στη σωστή του διάσταση. Το ρήμα γαμώ! Πάντοτε επίκαιρο, με πολλές έννοιες και ακόμα πιο πολλά συνώνυμα. Βλέπε και στο λήμμα Γάμος του Μπαμπινιώτη.

Πάρτε το έστω και με την έννοια του νυμφεύομαι ή παντρεύομαι όπως υποκριτικά ερμηνεύουν οι παπάδες τα ρήματα στη γνωστή ευαγγελική περικοπή που λέει ότι στη βασιλεία των ουρανών «ούτε γαμοούν, ούτε εκγαμίζονται», ενώ η σημασία τους είναι ακριβώς αυτή που ξέρετε όλοι. Η πρωταρχική. Η αρχέγονη.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Όλα, ως γνωστόν, ξεκίνησαν από την πασιγνωστή ατάκα της Βούλας Πατουλίδου, όταν είχε πάρει το ολυμπιακό μετάλλιο. Μια αυθόρμητη δήλωση – «Για την Ελλάδα ρε γαμώτο!» – μια παροιμιώδης φράση, που επαναλήφθηκε από χιλιάδες στόματα και τροφοδότησε και τροφοδοτέι γελοιογράφους και επιθεωρησογράφους.

Πέρασαν αρκετά χρόνια από τότε και φτάσαμε στο Euro 2004, με την εθνική ομάδα ποδοσφαίρου να συγκινεί το πανελλήνιο σε μια ατμόσφαιρα εθνικής υπερηφάνειας που δονείτο από την εθνική απαίτηση, από τον έμμετρο και και ομοιοκατάληκτο παιάνα: «Σή-κω-σέ- το-το-γα-μη-μέ-νο- δεν-μπο-ρώ-, δεν-μπο-ρώ-να-πε-ρι-μέ-νω» που παραποιήθηκε υποκριτικά σε... τιμημένο. Κάπως έτσι πρέπει να μπήκαμε στο μάτι της Δ.Ο.Ε.

Μεταφράζοντας το σύνθημα στα αγγλικά και τις άλλες γλώσσες των βαρβάρων, που είναι τόσο φτωχές όσο και η ιστορία του πολιτισμού τους και το αποδίδουν μόνο με τη γνωστή έννοια, οι κακο-θάνατοι της Δ.Ο.Ε. έκαναν τους συνειρμούς τους. Για να γίνει, σκέφτηκαν, αυτή η πράξη, χρειάζονται ορμόνες και μάλιστα ορχειορμόνες (έτσι μεταφράζεται η Testosterone).

Έτσι έγιναν αυτοί καχύποπτοι και οι αθλητές ύποπτοι κι άντε να αποδείξεις το αντίθετο. Όχι βέβαια ότι υπήρχε μόνο καπνός.

Αυτές τις σκέψεις περίπου μοιραζόμαστε με το φίλο μου το Λιάκο τον Πελοποννήσιο, μεταξύ τυρού και αχλαδίου – έτσι λέγεται υποκριτικά η κουβεντούλα κατά την διάρκεια της κρασοκατάνυξης – όταν έσκασε η ειδηση – και το 'πε ο εκφωνητής – από την τηλεόραση: **8.000, και οχτώ χιλιάδες, προφυλακτικά διετίθεντο επί καθημερινής βάσεως στο Ολυμπιακό Χωριό.** Μάλιστα με χιούμορ ο δημοσιογράφος υπέθεσε ότι μεγάλος αριθμός προφυλακτικών πρέπει να πήγε σε βαλίτσες μουσουλμάνων – απαγορεύονται από το Κοράνι – για καβάρτζα.

Κουνούσε το κεφάλι ο Λιάκος, κάτι ήθελε να πει, τον έπνιγε κι εκείνο το εκκρηκτικό γέλιο, διάταζε αλλά μετά το τρίτο κοραράκι, το ξεφούρnisε:

–Τι κάνανε, ρε μεγάλε, οι αθλητές στο Ολυμπιακό Χωριό;

–Προετοιμασίες, του λέω, για τους αγώνες.

–Είσαι λάθος, μου λέει. Οι προετοιμασίες **γινόσαντε** αλλού. Στις σπετσέριες... Τζέκος να πούμε, εταιρείες, συμπληρώματα διατροφής, φάρμακα και ουσίες. Μαλακές και σκληρές, που 'λεγε κι ο Γιωργάκης.

–Και τι κάνανε, ρε μεγάλε; **Ξεκουραζόσαντε για κοιμόσαντε;**

–Πηδίοσαντε ρε! Για την Ελλάδα ρε γαμώτο!

Π.Ε.Λ.

Απορίες, παράπονα, επιφυλάξεις, αυτοκριτική Οι Κωμιακίτες τα λένε έξω από τα δόντια Κριτική, αλλά και προτάσεις στο Δήμο

Άλλη μια... καινοτομία του Δήμου Δρυμαλίας, στα πλαίσια μιας προσπάθειας... εξυπηρέτησης των πολιτών, είναι και η επιβολή αδείας όσον αφορά την εναπόθεση υλικών οικοδομής και μπαζών σε δρόμους, πλατείες κτλ. Δηλαδή, με λίγα λόγια, αν θέλει κάποιος να κάνει την παραμικρή οικοδομική εργασία και χρειάζεται ένα-δύο κυβικά υλικά, θα είναι υποχρεωμένος να πάει στο Δήμο και να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες, ζητώντας άδεια και προσδιορίζοντας το χρόνο παραμονής τους (κάποιο φυσικά θα είναι και το αντίτιμο της αδείας).

Τι άλλο θα δούμε... Αντί να προσπαθούμε να δίνουμε κίνητρα σε κάποιον να φτιάξει κάτι, προσφέροντας ταυτόχρονα και εργασία σε κάποιους άλλους, αλλά και καλλωπίζοντας και ανακαινίζοντας κάτι κατεστραμμένο, πέφτουμε σε τέτοιες αντιφάσεις.

Βέβαια, για να μην είμαστε απόλυτοι, δεν είναι καλό και αυτό που παρατηρείται σε κάποιους δρόμους από κάποιους ανεύθυνους, οι οποίοι, κάνοντας τη δουλειά τους, αφήνουν περισσεύματα υλικών και μπάζα, αδιαφορώντας για το αν εμποδίζουν ή αν ρυπαίνουν το περιβάλλον. Όμως αυτά είναι μεμονωμένα περιστατικά, ο περισσότερος κόσμος είναι συνεπής και θα πρέπει ο Δήμος να επιβάλλει, μετά το τέλος των εργασιών σ' αυτούς οι οποίοι δεν αποκόμισαν τα περισσεύματά τους ή κατά τη διάρκεια καθαριότητας των δρόμων που γίνεται ανά διαστήματα, να μαζεύουν ό,τι είναι εγκαταλελειμμένο επί μακρό χρονικό διάστημα.

Σχετικά με αυτού του είδους την άδεια, κάποιος είπε ότι έτσι γίνεται και στην Αθήνα... Εδώ, βέβαια, αρχίζουμε να αμφιβάλλουμε για τη νοημοσύνη του, εφόσον κάνει σύγκριση Αθήνας και Κωμιακής, όμως κάπου έχει δίκιο, γιατί από την αρχή ο «Καποδίστριας» ξεκίνησε με αντιγραφές των όσων γίνονταν στις μεγάλες πόλεις (Δήμους), αλλά κυρίως με αντιγραφές των κατά και όχι των υπέρ των πολιτών.

Και μια και λέμε για... εξυπηρέτησεις, στην πλατεία του χωριού υπήρχε μια διεξοδος (μια τρύπα) όπου εκεί κάποιος μπορούσε να

ρίξει κάποια μπάζα χωρίς να εννοχλεί ούτε κάποιον συνάνθρωπό του ούτε το περιβάλλον, γιατί αυτά πήγαιναν σε μεγάλο βάθος και με τις πρώτες βροχές του χειμώνα έφευγαν αφήνοντας το χώρο πάλι ελεύθερο. Το βασικότερο βέβαια σ' αυτό ήταν ότι εξυπηρετούνταν όλοι όσοι βρίσκονταν στο κέντρο, ή γύρω απ' αυτό, του χωριού γιατί γλίτωναν αρκετή διαδρομή για τη μεταφορά τους στον επαρχιακό δρόμο όπου εκεί θα χρειάζονταν και φορητό με φορτωτή. Κάτι δηλαδή ανάξιο συζήτησης και όμως τόσο σημαντικό... Γιατί κλείστηκε αυτή η διεξοδος; Μήπως υπάρχει λόγος; Μήπως σχετίζεται μ' αυτήν την άδεια που αναφέρουμε; Για να το ξανακοιτάξουμε!!!

Αλλά ως ξεφύγουμε απ' αυτό το θέμα, για να κάνουμε κι εμείς τη σύγκριση Αθήνας-Κωμιακής σε ένα πολύ βασικό ζήτημα, αυτό της συγκοινωνίας, όσον αφορά βέβαια τη διαφορά της εξυπηρέτησης! Στην Αθήνα, ή καλύτερα σε οποιαδήποτε πόλη, συγκοινωνία υπάρχει ανά τακτά και συχνά χρονικά διαστήματα, αλλά ταυτόχρονα και αμέτρητα ταξί για τον ίδιο σκοπό, με το ανάλογο βέβαια αντίτιμο. Για τη συγκοινωνία των χωριών τι έχουμε να πούμε; Ότι ξεκινάει ένα λεωφορείο το πρωί και ένα το απόγευμα για τη χώρα και τον χειμώνα είναι μόνο το πρωί. Και αυτό με τον παραμικρό παγετό ακινητοποιείται για μέρες, ενώ θα έπρεπε τα λεωφορεία των ορεινών χωριών να είναι όλα εφοδιασμένα με αντιολισθητικές αλυσίδες!

Στην αρχή, βέβαια, εφαρμογής του σχεδίου «Καποδίστριας» είδαμε πολλές φορές κάποιο λεωφορείο του Δήμου, το οποίο ερχόταν για τη μεταφορά κάποιων σε διάφορα πανηγύρια (είχαν ως φαίνεται καταλάβει από τότε ότι η κατάσταση ήταν για τα... πανηγύρια) αλλά τώρα το χάσαμε κι αυτό. Φέτος το καλοκαίρι εκφράστηκαν πολλά παράπονα για την μη ύπαρξη συγκοινωνίας για Αγιά, Άη Γιάννη και αλλού, όπως γίνονταν πάντα, τουλάχιστον από το ΚΤΕΛ. Μήπως πρέπει να εξετάσουμε πιο βαθιά το θέμα της συγκοινωνίας; **Μήπως πρέπει να σταματήσουν τα προβλήματα και τα παράπονα που υπάρχουν όλο το χρόνο;**

Ούτε μία πρόσκληση για την Κωμιακή!

Μια ολόκληρη σελίδα στην «Κυκλαδική», με 15 προσκλήσεις για απευθείας αναθέσεις έργων, απευθύνονται από το Δήμο Δρυμαλίας για όλα τα Δ.Δ. πλην της Κωμιακής. Παράλειψη της εφημερίδας, να βάλει πηχυαίους τίτλους, 5 στήλες: **«Η ΚΩΜΙΑΚΗ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ».**

Τελευταία ειδοποίηση!

Για να μην παραπονιούνται ορισμένοι αναγνώστες μας, ότι τάχα δεν παίρνουν την εφημερίδα, τους ενημερώνω έγκαιρα:

Ο υπολογιστής που τυπώνει τις ετικέτες αποστολής είναι... ψυχρός. Δεν υπολογίζει και δεν μεροληπτεί. Δεν λειτουργεί με το συναισθημα. Δεν συγχωρεί την... αμέλεια. Είναι μια μηχανή που για να κινηθεί θέλει λάδι: τη συνδρομή σας. Όμως εμείς, σαν Συντακτική Ομάδα, φροντίζουμε και ξεπερνώντας την ψυχρή λογική θα ταχυδρομούμε μερικά φύλλα για κοινή χρήση στα καφενεία του χωριού και σε δυο-τρία στέκια της Χώρας.

Έτσι, για να 'μαστε εξηγημένοι...

Ένα ζευγάρι επιστημόνων έκανε την αρχή Ευοίωνες προοπτικές για τη βιολογική καλλιέργεια στη Νάξο Κατάθεση ζωής από τον Λεονάρδο Χατζηανδρέου και τη Θέκλα Κίζη

Ξεφύλλιζα το «Έθνος της Κυριακής» στις 13 Ιουνίου όταν η ματιά μου έπεσε σε μια σελίδα που με πλημμύρισε με συνασθημάτα συγκίνησης, χαράς και αισιοδοξίας. Έβλεπα τα πρόσωπα δυο αγαπημένων φίλων να λάμπουν από ικανοποίηση για τα επιτεύγματά τους και διάβαζα για την επιτυχημένη επιστροφή τους στις ρίζες. Ομολογώ ότι είχα σκοπό να γράψω κι εγώ για το σπουδαίο εγχείρημα των δύο επιστημόνων και να το προβάλω ως παράδειγμα προς μίμηση. Με πρόλαβε το «Έθνος» όμως και αρκούμαι προς το παρόν να σας μεταφέρω προσυπογράφοντας τις θέσεις που διατυπώνουν οι δυο επιστήμονες. Όσο για

τον τίτλο του άρθρου «**Οι καριέρες μας δεν αξίζουν όσο οι φράουλες της Νάξου**» τον βρίσκω άστοχο και τον προσπερνά κρατώντας μόνο τον υπέρτιτλο «**Απόδραση στην αγροτική ζωή**» και τον υπότιτλο «**Ένα ζευγάρι επιτυχημένων επιστημόνων άφησε την Αθήνα για τη ζωή στο νησί**».

Τέλος, αισθάνομαι ευτυχής που γνώρισα από κοντά αυτούς τους δυο ανθρώπους και ξέρω τη λατρεία που τρέφουν για το νησί μας. Γι' αυτούς λες και είναι επιωμένη η παροιμία «όπου φελά παντού φελά», δηλαδή άξιοι και σαν επιστήμονες, άξιοι και ως άνθρωποι και καλλιεργητές.

Ο ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ Χατζηανδρέου είναι διδάκτορας πυρηνικής φυσικής, βασικό στέλεχος στον Δημόκριτο, με σπουδές στο εξωτερικό και ερευνητικές περιγαμημένες. Η **Θέκλα Κίζη**, με διδακτορικό στην κυτταρολογία και εξαιρετικές σπουδές, κατέχει θέση επιμελήτριας Α' στο τμήμα του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας».

Στο παραδοσιακό περιβάλλον των περίπου οκτώ στρεμμάτων στα βορειοανατολικά του νησιού, η Θέκλα και ο Λεονάρδος α-

«Στο νησί υπάρχει ανησυχία για τα φυτοφάρμακα. Ένα σούσουρο. Θα ακούσει κανείς να λέει ο ένας στον άλλο: "Πάρε από αυτό που ο τάδε καλλιεργητής το είχε στο σπίτι του. Είναι αφαρμάκωτο". Αυτό σημαίνει ότι το άλλο πάει στην κατανάλωση, είναι φαρμακωμένο για να χρησιμοποιήσουμε τις ίδιες λέξεις. Αναρωπάσαι τι γίνεται με τον καταναλωτή που τρώει το φαρμακωμένο», επισημαίνει ο Λεονάρδος Χατζηανδρέου.

σχολούνται με το να καλλιεργούν φράουλες και άλλους καρπούς που τείνουν να εξαφανιστούν. Μανταρινάκι χιώτικο, λεμόνι μυραδάτο, ροδακινιές, λεβάντα που μοσχοβολάει. Κάτι σαν ζωτανό μουσείο της φύσης δηλαδή.

«Δεν είμαστε ούτε καλλιεργητές ούτε γεωπόνοι», εξηγεί ο Λεονάρδος. «Ως επιστήμονες συνειδητοποιήσαμε τους κινδύνους που κρύβει ο σύγχρονος τρόπος καλλιέργειας που χρησιμοποιεί φυτοφάρμακα και λιπάσματα. Και αποφασίσαμε, χωρίς να αρνούμαστε την πρόοδο της επιστήμης, να κάνουμε μια προσπάθεια, να στείλουμε ένα μήνυμα για έναν άλλο τρόπο βιώσιμης παραγωγής. Με λίγα λόγια, είχαμε αυτήν την θέληση και την

Τα μουστοπάθια

Θυμούνται τον τον τρυγητό και το τρελό κυνηγητό στ' αμπέλια και στα δρόμοι. Θυμούνται τον τον πατητή και τον κρασοκουβαλητή από παιδί ακόμη.

Θυμούνται τις απλωταριές, τις φλάσκες, τις μαντήλαριές και τη ληνού ασπρισμένη. Τα μάγγανα, τη στροφυλιά, τ' αμπελοργού τη φαμελιά, στο μόχθο βουτηγμένη.

Θυμούνται το και το κρασί τ' αγρότη ελπίδα ήταν χρυσή.

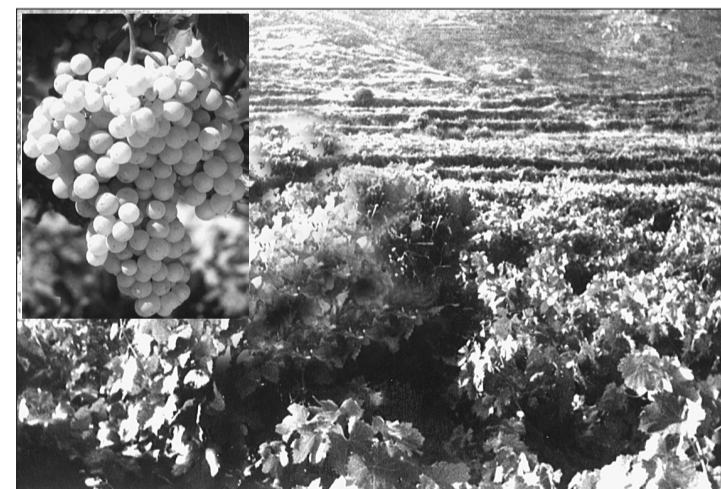

Οι πρωτοπόροι επιστήμονες.

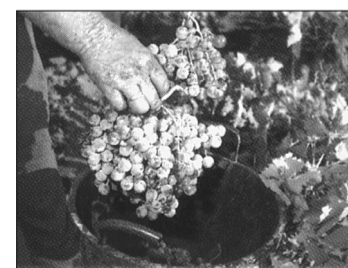
επιθυμία να σχοληθούμε με τη βιολογική καλλιέργεια».

«Όλα αυτά τα χρόνια δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιήσουμε φάρμακα. Γιατί στηριχτήκαμε στη βάση της βιολογικής καλλιέργειας, που είναι η πρόληψη».

«Το διατροφικό μοντέλο που υπάρχει σήμερα, η προσπάθεια να βγουν καινούρια είδη γενετικής τροποποιημένα, η αλόγιστη

Κλασικό κωμιακίτιο αμπέλι, που θα μπορούσε να πάρει και πιστοποίηση βιολογικής καλλιέργειας, αφού καλλιεργείται με τον παραδοσιακό τρόπο.

να τρέχει σαν τη βρούση μες στο πολίμι το βαθύ τ' αγώι πως αργεί να 'ρθεί τ' ασιά του να γεμίσει.

Τη φλάσκα που 'καναν χωνί και τ' αγωγιάτη τη φωνή. Φθάνει στο πατητήρι, αγκάθι στρογγυλό βαστά

και λέει τάχαμ' χωρατά - σας φέρνω σουρωτήρι.

Βάσανα, κόποι, μα χαρά ο τρύγος είναι μια φορά το χρόνο - άντε αλέστα να μη μας πάρει η νυχτά μάγουλα κόκκινα-φωτιά, στου μούστου την παλαίστρα.

Να ξαναζήσω πώς μπορώ, τον τρυγητό για να χαρώ με ξεγνοιασιά σαν κείνη. Τα χρόνια που 'μουνα παιδί, να 'βλεπα τη συγκομιδή που εικόνα μου 'χει μείνει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ

Άνοιξε στο Φιλώτι η Βιβλιοθήκη Ανωμερίτη

Μια μεγάλη κοινωνική δωρεά του πρώην υπουργού στον τόπο καταγωγής του

ΤΟΝ Δεκαπενταύγουστο άνοιξε τις πύλες της στο Φιλώτι η Βιβλιοθήκη Γ. Ανωμερίτη. Την καθιερωμένη κορδέλα των εγκαινίων έκοψε ο ίδιος ο βουλευτής και πρώην υπουργός, ξεναγώντας τους επισκέπτες στις αίθουσες βιβλίων και εκθεμάτων, που συστεγάζονται στο χώρο της Βιβλιοθήκης.

Η «Βιβλιοθήκη Ανωμερίτη» έχει καταλάβει τον πρώτο όροφο του Πολιτιστικού Κέντρου του Συλλόγου Φιλωπιτών και αποτελείται από δύο αίθουσες: Στην πρώτη εκτίθενται, σε καλαίσθητα ξύλινα ράφια, 3.500 χιλιάδες τουλάχιστον βιβλία (3.500 παράθυρα στον κόσμο), που καλύπτουν θεματολογικά όλους σχεδόν τους χώρους του επιστητού (ελληνική και ξένη λογοτεχνία, φιλοσοφία, θρησκείολογία, δοκίμια, τέχνες-αισθητική, ψυχανάλυση, ψυχολογία, επιστημολογία, πολιτική, κοινωνία, γλώσσα, ιστορία, βιογραφίες, μαρτυρίες, λευκώματα, σύγχρονους στοχασμούς κλπ.). Η έμπυχη βιβλιοθήκη, ο Λογγίνος, θα δυσκολευόταν να αναμετρηθεί μαζί της. Εντύπωση μάς προξένησε το εικονογραφημένο Ευαγγέλιο Ιωάννου Σ' Κατακουζηνού.

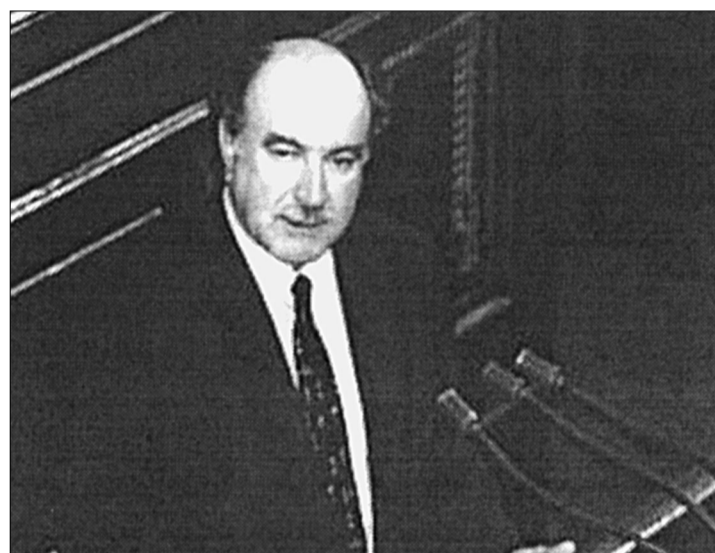
Τα βιβλία είναι, κυρίως, σύγχρονα και απεικονίζουν όλον τον πλούτο των θέσεων και καταθέσεων της ανθρώπινης σκέψης. Στην αίθουσα εκθεμάτων εκτίθενται δώρα, μετάλλια, βραβεία που αφορούν τον Γ. Ανωμερίτη ως πολιτικό πρόσωπο. Θεώρησε – και ορθώς – ότι αυτά έχουν σχέση με το δημόσιο αξίωμά του, ανεξαρτήτως κομματικής ένταξης, και εκτόνωσε πρέπει να περιέλθουν στην κοινωνική κτήση.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί ο ζωγραφικός πίνακας που φιλοτέχνησε ο πρώην υπουργός το 1971 στη Γυάρο και αναφέρε-

ται στην αυτοθυσία του Κ. Γεωργιάκη στην Ιταλία, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη χούντα του 1967.

Η απόφαση του Συλλόγου Φιλωπιτών να αποδεχθεί την πολιτιστική προσφορά του Γ. Ανωμερίτη και να κάνει κοινό κτήμα τα βιβλία, αλλά και τα δώρα που είχε δεχθεί ως δημόσιο πρόσωπο ο πρώην υπουργός, ήταν μια πράξη ευθύνης. Η Βιβλιοθήκη, κατάλληλα οργανωμένη, θα αποτελέσει μέσο αφύπνισης του αναγνωστικού ενδιαφέροντος του τοπικού πληθυσμού, αλλά – γιατί όχι; – και πεδίο έλξης της ερευνητικής προσοχής. Εκείνο που ιδιαίτερα πρέπει να ανησυχεί, είναι η απουσία των νέων αλλά και των τοπικών μέσων ενημέρωσης από παρόμοιες εκδηλώσεις πανναξιακού χαρακτήρα.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Φιλωπιτών Μιχ. Κατσάνης, χαρακτήρισε τη χειρονομία του Γ. Ανωμερίτη ως «γενναία δωρεά» και τον ευχαρίστησε από καρδιάς, ενώ ο πρώην υπουργός και νυν βουλευτής, αφού αιτιολόγησε την απόφασή του, αναφέρθηκε στην οργάνωση και χρησιμοποίηση της βιβλιοθήκης: καταγραφή βιβλίων, πρόσληψη βιβλιοθηκονόμου ή βιβλιοθηκάρου, σύνδεση μέσω διαδικτύου με βιβλιοθήκες απ' όλον τον κόσμο κλπ. Η λειτουργικότητα και χρηστικότητα της βιβλιοθήκης εξαρτάται από τον εξοπλισμό της και

Γιώργος Ανωμερίτης, ένας διαχρονικά ενεργός πολίτης. Το Φιλώτι, πλέον, εκτός από το Ζα, την Παναγιά τη Φιλωτίτισσα και τον Πλάτανο, χαμαρώνει και για τη σπουδαία βιβλιοθήκη.

με εκπαιδευτικά και τεχνικά βιβλία, την συνεχή ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό της. (ΑΣ σημειώσουμε εδώ ότι αξιόλογες βιβλιοθήκες υπάρχουν στ' Απεράθου και στη Χώρα – η βιβλιοθήκη Γ. Μαγκάκη στο Δημοκρατικό Μέγαρο, ενώ εκκολάπτεται η Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη στο υπό ανακαίνιση Πολιτιστικό Κέντρο.) Εκτός, λοιπόν, από τα βιβλία, η «Βιβλιοθήκη Ανωμερίτη» φιλοξενεί πολύ αξιόλογα εκθέματα, όπως είναι τα εξής:

- Χάρτης-γκραβούρα (χαρτακτική) του 1832.
- Παγκόσμιος χάρτης του

1638, γνήσια χαλκογραφία του Jansanius στο Amsterdam (λείπει η Αμερική, που δεν είχε τότε «αποτοπωθεί»).

- Χαλκογραφία της Ελλάδας (γνήσια γκραβούρα, χαλκογραφημένη το 1570).
- Καθρέπτης αραβικής τέχνης (δώρο του Προέδρου της Συριακής Δημοκρατίας).
- Ζωγραφισμένο βότσαλο από τον ποιητή Γ. Ρίτσο, υπό τον τίτλο «Μορφή».
- Αυθεντικό απολίθωμα τριλοβίτη πολυζωικής περιόδου (370-570 εκατ. ετών).
- Αυθεντικό απολίθωμα αμ-

μουνίτη (τριασικής περιόδου, 208-245 εκατ. ετών). Τα πρωτότυπα είναι καταγεγραμμένα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

- Αντίγραφο μηχανισμού Αντικηθύρων, ενός αρχαιοελληνικού υπολογιστή, που βρίσκεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.
- Κυκλαδικά ειδώλια.
- Εικόνες, π.χ. Αγ. Γεωργίου, Παναγίας (Ξυλοσύνθετη, δώρο του Μητροπολίτη Ναζαρέτ), σταυρός Ξυλόγλυπτος σε κέδρο.
- Μικροαντικείμενα, μεταξω-τυπίες.
- Αναμνηστικά δώρα, πλακέτες, ενθύμια, διαφόρων ξένων αξιωματούχων και ημετέρων (ειδικά στο χώρο της Ναυτιλίας). Ξεχωρίζουν το βραβείο Ειρήνης και Φιλίας Abdi İpekci, η μεταξωτυπία από τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, η διάκριση από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων Διόδωρο, η διάκριση για αντιστασιακή δράση.

Από τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα του δωρητή, πλην του ζωγραφικού πίνακα «Θυσία», διακρίναμε ένα σκαλιστό κόσμημα με χάντρες, φιλοτεχνημένο στις φυλακές Αλικαρνασσού το 1971, ένα ψάθινο κέντημα, φτιαγμένο στις ίδιες φυλακές το 1972 και ένα σκαλιστό βάζο, από τό... εργαστήρι των φυλακών Καλαμίου Κρήτης το 1970.

Η λειτουργία και η κοινωνική χρησιμότητα της «Βιβλιοθήκης Ανωμερίτη», ιδιαίτερα για το Φιλώτι, θα φανεί στο μέλλον. Γενικώς ειπείν, όμως, ορθά γράφει ο Ουμπέρτο Έκο ότι «οι βιβλιοθήκες στο πέρασμα των αιώνων υπήρξαν ο πιο σημαντικός τρόπος διατήρησης της συλλογικής μας σφίρας» (Umberto Eco: «Φυτική και ανόργανη μνήμη: το μέλλον των βιβλίων»).

Βασ. Φραγκουλόπουλος

☞ **Ουτοπία.** Είναι ουτοπία να ψάχνεις κατά πού πέφτει ο Ερονικόλας όταν η οδική σήμανση στη Νάξο πρώτα-πρώτα αγνοεί την Κωμιακή ως τόπο προορισμού.

☞ **Η σημαντική αποκάλυψη** στην ημερίδα «Δυο πέτρες χαράζουν το τοπίο της Νάξου» του γυμνασίου Σκαδού που έκανε ο Ν.Ι. Λεβονιάννης ότι το αρχαίο λατομείο του Απόλλωνα μαζί με αυτό στην περιοχή Ποταμιάς-Μελάνων ήταν τα πρώτα εργαστήρια μαρμαρογλυπτικής στην αρχαιότητα, που δημοσίευσε η «Κ» πρώτη, αναδημοσιεύτηκε σε όλα τα τοπικά έντυπα.

☞ **Από τις 10 Ιουλίου** συνδέει τη Νάξο με την Ραφήνα ένα «νέο» καράβι, ο «Άγιος Γεώργιος», το οποίο όμως αν και πιο φθηνό στα εισιτήρια, είναι πλοίο παλαιάς τεχνολογίας, το οποίο έχει μετονομαστεί πολλές φορές κάνοντας δρομολόγια στις Κυκλάδες.

☞ **Την έντονη διαμαρτυρία** των απανταχού Ναξίων προκάλεσε το σχετικό ρεπορτάζ της πορείας της φλόγας στις Κυκλάδες, αφού για το μεγαλύτερο νησί των Κυκλάδων, οι δημοσιογράφοι είχαν αφιερώσει λίγα μόλις δευτερόλεπτα στο ρεπορτάζ τους.

☞ **Σειсмоγράφος και στη Νάξο.** Σκοπός η ακριβέστερη μέτρηση των σεισμών (μακριά από εμάς τέτοια γεγονότα) και μετασεισμική παρακολούθησή. Το αρνητικό: ο Δήμος Νάξου υποχρεούται να πληρώνει το ρεύμα και την τηλεφωνική γραμμή με την οποία θα συνδέεται με το Αστεροσκοπείο.

☞ **Τον Ιούλιο συνεδρίασε** το Νομαρχιακό Συμβούλιο Κυκλάδων και οριστικοποιήθηκε η απόφαση η «Κορφή Ξύδη» να είναι ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) του νησιού.

☞ **Την είσοδο του πεζοδρομίου** που οδηγεί στα Παλάτια θα κοσμήει στο εξής ένα άγαλμα της Αριάδνης σκαλισμένο σε μάρμαρο από γερμανό γλύπτη που ζει και εργάζεται στη Νάξο. Χαρακτηριστικό: το άγαλμα θα είναι χωρίς πρόσωπο, αφού έτσι ήθελε ο γλύπτης του.

☞ **Από 9-11 Ιουλίου** έλαβε χώρα στη Νάξο το «Πανόγραμμα Ολυμπιακών Αγωνισμάτων», οργανωμένο από τον Alpha Bank, χορηγώ των Ολυμπιακών Αγώνων, με σκοπό να παρουσιαστούν αθλήματα όχι τόσο γνωστά, ώστε να μάθει γι' αυτά η νεολαία.

☞ **Μεγάλη προβολή της Νάξου** έγινε στα ΜΜΕ της ομογένειας σε ΗΠΑ, Καναδά και Αυστραλία. Ο ιδιοκτήτης του ομογενειακού πρακτορείου ειδήσεων Ελλάδος επισκέφθηκε το νησί μας ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Ένωσης Ξενοδόχων και μετέδωσε ραδιοφωνικές εκπομπές σε πόλεις που ζουν ομογενείς, περιέγραψε τις ομορφιές της Νάξου και την κοινωνική ζωή των κατοίκων.

☞ **Με μεγάλη λαμπρότητα η Νάξος** γιόρτασε τον τοπικό Άγιο, τον Νικόδημο Αγιορείτη. Πλήθος κόσμου παραυρέθηκε στα «Νικοδήμεια 2004» (7-15/7), στην εορταστική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε προς τιμήν του Αγίου.

☞ **Στις 15 Ιουλίου** έγινε μεγάλη εορταστική εκδήλωση για την συμπλήρωση 30ετούς αρχιερατικής ποιμαντορίας του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας Αμβροσίου Β'.

☞ **1.000.000 ευρώ για έγκριση** και εκκατάσταση προωθήθηκε προς το υπουργείο Οικονομίας για τη δεύτερη φάση των αποκαταστάσεων των ζημιών στο λιμάνι της Νάξου από την θεομηνία του Ιανουαρίου. Το συνολικό ποσό για την επισκευή των ζημιών έφτασε τα 3.600.000 ευρώ.

☞ **Από 7-17 Αυγούστου** διεξήχθη στην Απείρανθο το 3^ο Πανναξιακό Τουρνουά Σκακιού. Στην κατηγορία Παίδων πήραν μέρος 32 παιδιά και την 3η θέση κατέλαβε ένας συγχωριανός μας, ο Γιάννης Κορρές.

☞ **Η ΒΙΟΤΕΡ** είναι η εταιρεία που ανέλαβε την αποκατάσταση των ζημιών σε πρώτη φάση και ο εργολάβος της έχει ήδη εγκατασταθεί στο νησί μας και συζητάει με λατομεία.

☞ **Στο τέλος Ιουλίου** το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδρίασε και ζήτησε την άμεση δημοπράτηση του Νοσοκομείου, η ανέγερση του οποίου αποτελεί πάγιο αίτημα και στόχο ζωής για τους Ναξιώτες. Την ανέγερση είχε αναλάβει η ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε., αλλά εντοπίστηκαν προβλήματα

από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις διαδικασίες που ακολούθησε η εταιρεία και έτσι σταμάτησαν οι πληρωμές των έργων που υλοποιούσε η ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.

☞ **Υπό την αιγίδα** του ΥΠΕΧΩΔΕ έγινε ψηφοφορία για την ανάδειξη των 10 καλύτερων παραλιών της Ελλάδας και η παραλία του Αγίου Πρικόπη πήρε το 6ο βραβείο, ένα γαλάζιο μετάλλιο που θα παραδοθεί στον Δήμαρχο Δήμου Νάξου.

Επιμείλεια: Κατερίνα Μ. Μυλωνά

Να μια καλή ιδέα!

Η φωτογραφία είναι από την περιφορά της εικόνας του Προδρόμου στο Μοναστήρι του Αθανασίου Διάκου (Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου)

στα μέρη της Αρτοτίνας Φωκίδας, που πανηγυρίζει στις 29 Αυγούστου. Ποια είναι η ιδέα; Μα ασφαλώς στο δικό μας πανηγύρι του Απόλλωνα να βάλουμε βρακάδες σαν τιμητικό άγημα και έτσι να αποφύγουμε και τις γκρίνιες, που (κακώς!) προέκυψαν στο φετινό πανηγύρι παρά την εντυπωσιακή παρουσία του Π.Ν. που κατέπλευσε με ενέργειες του Συλλόγου Απολλωνιατών.

Υπάρχει και δεύτερη ιδέα. Μια εκδρομή. Να επισκεφτούμε το ιστορικό Μοναστήρι και να ευχαριστήσουμε από κοντά τους φίλους Αρτοτινούς, το Σύλλογο και το εφημεριδάκι τους που ανελλιπώς λαμβάνουμε και με ενδιαφέρον διαβάζουμε. Η «Αρτοτίνα» είναι διμηννη έκδοση του Συλλόγου Αρτοτινών Φωκίδας. Π.Ε.Α.

Η σελίδα της ξενιτιιάς και του νόστου

Η «Κ» στην Αμερική του προηγούμενου αιώνα

• Οι πρώτοι Κομμακίτες μετανάστες

• Η διαδικασία υποδοχής-επιθεώρησης των μεταναστών στο νησί της Έλλης

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Οι μετανάστες μόλις ξεμπερδευαν από τη γραμμή επιθεώρησης εκινούντο προς το κύριο μέρος του χώρου υποδοχής και ληξιαρχείου.

Ένας τεράστιος χώρος, χωρισμένος με κάγκελα που οριοθετούσαν μικρότερους διαδρόμους. Η εικόνα έμοιαζε με επαρχιακή πόλη σε μέρα εμποροπανηγύρης. Μια πολύχρωμη και πολύβουη βαβελ, όπου ακούγονταν όλες οι γλώσσες του κόσμου.

Στο βάθος της αίθουσας τους περίμεναν οι νομικοί επιθεωρητές πίσω από ψηλά γραφεία, συνεπικουρούμενοι από ικανότατους διερμηνείς που γνώριζαν ακριβώς και διαλέκτους.

Όσο παρά το ότι φαινόταν απλή διαδικασία λεπτών, η επιθεώρηση κρατούσε σχεδόν 5 ώρες. Με ύψος όλο επισημότητα φορώντας γυαλιστερά κολλάρια και βαριά σακάκια οι επιθεωρητές τσεκάριζαν τα 29 σημεία των καταγεγραμμένων παραμέτρων.

Ιδιαίτερη προσοχή δινόταν στο σωστό συλλαβισμό-προφορά και την ορθογραφία των ονομάτων.

Επίσης σχολαστικά καταγραφόταν η ηλικία, το επάγγελμα, η οικογενειακή κατάσταση και ο προορισμός τους σε μια προστάθεια να καθοριστεί η κοινωνική, οικονομική και η ηθική τους υπόσταση.

Επηρεασμένη από τα αμερικάνικα πρακτορεία πλούτου που ισχυρίζονταν πως έχουν υπερφορτωθεί από τις τινόμενες μάζες μετανάστων, η εξαίρεση αυτών που ήταν «ικανοί να αποφέρουν κόστος στα κοινά» αποτέλεσε σημείο αναφοράς στην πολιτική μετανάστευσης από το 1882. Ο Νόμος Σύμβασης Ξένων Εργατών (Alien Contract Labor Law) του 1885 εξαίρεσε επίσης όλους τους μετανάστες που έβρισκαν δουλειά με ανταλλαγή του πέρασμά τους. Αυτοί οι δύο νόμοι έβαζαν τους μετανάστες στη διαδικασία να προσπαθήσουν να πείσουν τους επιθεωρητές πως ήταν δυνατοί, έξυπνοι και με αρκετά προσόντα που θα τους επέτρεπαν να βρουν δουλειά εύκολα χωρίς να αναφέρουν πως κάποιος συγγενής τους έχει έτοιμη δουλειά

γι' αυτούς. Το 1917, η αντιμεταναστευτική δύναμη κατάφερε να πιέσει την κυβέρνηση να επιβάλλει τεστ γνώσεων ως μέσο για να περιορίσει τη μετανάστευση. Ο νόμος απαιτούσε από τους μετανάστες άνω των 16 ετών να διαβάσουν ένα κείμενο σαράντα λέξεων στη μητρική τους γλώσσα. Για παράδειγμα οι μετανάστες από το Ρυτζά του Αφγανιστάν έπρεπε να ακολουθήσουν μία σειρά τυπωμένων εντολών όπως να σηκώσουν ένα μολύβι και να το δώσουν στους επιθεωρητές. Οι περισσότεροι μετανάστες όμως έπρεπε να διαβάσουν βιβλικές μεταφράσεις, όπως «Ο πλούτος υμών σέσηπε και τα μάτια υμών σπητόβρωτα γέγονεν, ο χρυσός υμών και ο άργυρος κατίζεται και ο ιός αυτών εις μαρτύριον υμίν έσται και φάγεται τας σάρκας υμών ως πυρ», «Τα πλούτη σας είναι διεφθαρμένα και τα ρούχα σας σκοροφαγωμένα. Ο χρυσός και το ασήμι μας είναι σκουριασμένα και η σκουριά τους θα είναι ο μάρτυρας εναντίον σας και θα φάει τη σάρκα σας σαν να ήταν φωτιά» (Ιακωβος 5:2, 3) που ήταν το ζητούμενο κείμενο από τους Σέρβους.

Δουλεύοντας από τις 9 π.μ. ως τις 7 μ.μ., επτά ημέρες την εβδομάδα, κάθε επιθεωρητής εξέταζε τετρακόσιους με πεντακόσιους μετανάστες την ημέρα. Αυτοί που δεν μπορούσαν να αποδείξουν πως ήταν «σαφώς και χωρίς αμφιβολία δικαιούχοι για να εισέλθουν στη χώρα», παραπέμπονταν στο Συμβούλιο Ειδικών Ανακρίσεων (Board of Special Enquiry). Καθώς οι μετανάστες δεν είχαν νόμιμα δικαιώματα να εισέλθουν στις ΗΠΑ, δεν μπορούσαν να έχουν και δικηγόρους σε αυτές τις ακροάσεις αλλά φίλοι και συγγενείς μπορούσαν να καταθέσουν εκ μέρους χρόνου επιτρέποντας την είσοδο σε πέντε από έξι κρατούμενους. Όσοι απορρίπτονταν είχαν το

Ellis Island Immigration Museum

δικαίωμα να μεταφέρουν την απόφαση στον Γραμματέα Εμπορίου και Εργασίας στην Ουάσινγκτον. Σε αυτό το στάδιο, οι μετανάστες μπορούσαν να προσλάβουν δικηγόρο ή να υπογράψουν έγγραφη εγγύηση ότι δεν θα μπουν στο φιλόπτωχο ταμείο.

Μαζί με την ιατρική προσωπική και τους μετανάστες που περίμεναν ακρόαση από το Συμβούλιο, οι ασυνόδευτες γυναίκες και παιδιά κρατούσαν έως ότου δινόταν εγγύηση για την ασφάλειά τους μέσω τηλεγραφήματος, επιστολής ή προπληρωμένου εισιτηρίου που στέλνονταν από τον αναμείνοντα συγγενή. Επίσης, οι επιθεωρητές αρνούσαν να αφήσουν γυναίκες μόνες στους δρόμους και δεν τις άφηναν να φύγουν εάν δεν συνοδεύονταν από συγγενή άντρα. Αρραβωνιαστικές που επρόκειτο να παντρευτούν συνήθως παντρεύονταν επί τόπου. Κατά την περίοδο αιχμής της μετανάστευσης, οι προσωπικότητες στο νησί Ellis έφταναν το είκοσι τοις εκατό, δηλαδή χιλιάδες την ημέρα. Η διαμονή ενός κρατούμενου μπορούσε να διαρκέσει ημέρες ή ακόμα και εβδομάδες και η διαθεσιμότητα θέσεων συχνά ήταν μικρή. Από το 1900 έως το 1908 οι χώροι διαμονής περιλάμβαναν δύο στενά και μακρά δωμάτια δίπλα στο σαλόνι του γραφείου εγγραφών. Σε κάθε δωμάτιο κοιμόντουσαν τριακόσια άτομα σε τριώροφα κρεβάτια που «έκλειναν» την ημέρα μετατρέποντας το χώρο σε αίθουσα αναμονής. Το 1906, ο επίτροπος Robert Watchon εξέτασε σοβαρά την περίπτωση να ανοικιάσει φορητές που θα εξυπηρετούσαν τις ανάγκες διαμονής των κρατούμενων έως ότου ένα κονδύλι \$400.000 από το Κογκρέσο του επέτρεψε να ξεκινήσει την κατασκευή του νέου κτιρίου αποσκευών και διαμονής. Όμως το συγκεκριμένο κτίριο τελικά ολοκληρώθηκε το 1910. Το 1907, η χρονιά κορυφή για τη μετανάστευση στο νησί Ellis, 195.540 άτομα είχαν κρατηθεί. Μετά την επιθεώρηση, οι μετανάστες κατέβαιναν από το ληξιαρχείο «τις σκάλες του χωρισμού», που ονομάστηκαν έτσι καθώς σηματοδοτούσαν τον διαχωρισμό οικογενειών και φίλων που πήγαν σε διαφορετικούς προορισμούς. Οι μετανάστες καθοδηγούνταν προς τα εκδοτήρια εισιτηρίων του σιδηροδρομικού σταθμού και προς

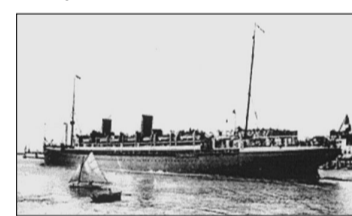
τρένα με κατεύθυνση δυτικά ή στο νοσοκομείο του νησιού και τα δωμάτια κράτησης. Οι μετανάστες που προοριζόνταν για το Μανχάταν συναντούσαν τους συγγενείς τους στην «κολώνα του φιλι-

ού» («kissing post») όπου έγιναν πολλά χαρούμενα και δακρύβρεχτα ξανασμιξίματα. Η Katherine Beychok, μια Ρωσίδα Εβραία μετανάστρια, το 1910, θυμάται: «Είδα έναν άντρα να έρχεται προς εμένα και ήταν τόσο όμορφος που δεν κατάλαβα πως ήταν ο πατέρας μου. Αργότερα κατάλαβα γιατί μου φαινόταν τόσο γνώριμος. Έμοιαζε τελείως με μένα... αλλά τότε τον συναντούσα για πρώτη φορά. Και τότε τον ερωτεύτηκε και εκείνος ε-

ρωτεύτηκε εμένα». Ο συνωστισμός μεταναστών συνεχώς έβαζε σε δοκιμασία τις εγκαταστάσεις του νησιού Ellis και κάθε χρονιά υπήρχε μια σταθερή ζήτηση πόρων από τους σχετικούς επίτροπους. Το νοσοκομείο του νησιού Ellis, χωρητικότητας 125 κλινών, άνοιξε το Μάρτιο του 1902 και επεκτάθηκε το 1907 και αργότερα ξανά το 1910. Παρ' όλο που αυτές οι προσθήκες αύξησαν τη χωρητικότητα του νοσοκομείου σε 275 κλίνες, οι ασθενείς που είχαν διαγνωσθεί με αρρώστιες που επέβαλλαν την κράτησή τους ή χρειάζονταν περιθαλψή συνήθως έφταναν πάνω από πεντακόσιους. Πολλές φορές οι ασθενείς με μεταδοτικές ασθένειες, όπως ιλαρά και διφθερίτιδα, έπρεπε να νοσηλευτούν σε νοσοκομεία της πόλης του Μανχάταν και του Μπρούκλιν. Αυτή η κατάσταση ανάγκασε τη Δημόσια Υπηρεσία Υγείας των ΗΠΑ να χτίσει μία πτέρυγα για τις μεταδοτικές ασθένειες

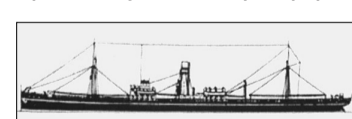
Οι πρώτοι Κομμακίτες μετανάστες (συνέχεια)

Βιτζηλαίος Ιωάννης. Ταξίδεψε με το πλοίο *La Touraine* που έκανε το δρομολόγιο Le Havre (Γαλλία) - Νέα Υόρκη. Τώρα πώς βρέθηκε στη Γαλλία δεν ξέρει κανείς. Το μόνο σίγουρο είναι ότι ήταν 23 ετών, ανύπαντρος και αποβιβάστηκε στην Αμερική στις 21 Οκτωβρίου 1912, καθώς και το ότι ήταν αδερφός του Μπιστολάκη.

THE LA TOURAINE. Ναυπηγήθηκε στη Γαλλία το 1891 για την για την εθνική γαλλική γραμμή. 9.047 τόνοι, 536 πόδια μήκος, ταχύτητα 19 ναυτ. μίλια. Χωρούσε 1.090 επιβάτες (392 στην α', 98 στη β' και 600 στην γ' θέση). Χρησιμοποιήθηκε σαν πλωτό ξενοδοχείο στο Γκέτενμποργκ της Σουηδίας το 1923. Μετονομάστηκε σε *MARITIME* το 1923 και αποσύρθηκε στη Γαλλία την ίδια χρονιά.

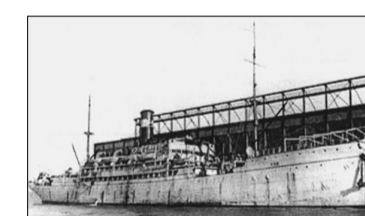
Καρούσης Βασίλειος. Μπάρκαρε στον Πειραιά και ταξίδεψε με το πλοίο «Βασιλείς Αλέξανδρος». Έφτασε στην Αμερική

THE KING ALEXANDER. Ναυπηγήθηκε στην Αγγλία το 1908. 6.922 ωφέλιμο φορτίο, 410 πόδια μήκος και 52 πλάτος. Ανέπνευσε ταχύτητα 12 N.M. Με αγγλική σημαία στην αρχή και μετά με ολλανδική. Μετονομάστηκε δυο φορές σε *Brantford* και *Andijk* και απεσύρθη το 1930 στην Ολλανδία.

στις 2 Μαΐου του 1921. Ήταν 32 ετών, παντρεμένος. Στην ταξιδιωτική του κάρτα παρατηρεί

κανείς ότι ως τόπος καταγωγής αναφέρεται η Κορωνίδα. Ενώ στου Θεοδοροϊάννη και του Νταμπάκη αναφέρεται η Κομμακιά. **Ατώνης Χωριανόπουλος.** Αδερφός του Νταμπακομανόλη. Με το *ALICE* έφτασε στην Αμερική στις 11 Σεπτεμβρίου το 1912. Όπως παρατηρούμε στην ταξιδιωτική του κάρτα, ήταν 23 ετών, παντρεμένος και στην ένδειξη του τόπου προέλευσης αναφέρονται τρία στοιχεία: η Κομμακιά, η Κρήτη και ένα Τ.Ε. Πράγματι, όπως πληροφορηθήκαμε, ο Ατώνης εκείνη την εποχή υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία στην Κρήτη σε Τάγμα Εκπαιδευσεως (Τ.Ε.).

THE ALICE: Ναυπηγήθηκε το 1907 από την εταιρεία *Russell & Company* στη Σκωτία, για λογαριασμό της αυστρο-αμερικανικής γραμμής με αυστριακή σημαία και εκτελούσε το δρομολόγιο *Τεργέστη-Νέα Υόρκη*. 6.122 gross tons, 415 πόδια μήκος, 49 πόδια πλάτος, 1.625 επιβάτες (75 α' θέση, 75 β' θέση, 1.500 γ' θέση).

Κορρές Ιωάννης. Στις 14 Δεκεμβρίου του 1920, αποβιβάστηκε στην Αμερική, προερχόμενος από το λιμάνι της Πάτρας με το πλοίο «Καλαβρία». Ήταν 28 ετών, ανύπαντρος. Συνταξιδιώτης του ήταν ο Θεοδοροϊάννης, στον οποίο έχουμε ήδη αναφερθεί.

Κωνσταντίνος Χωριανόπουλος. Αποβιβάστηκε στην Αμερική στις 13 Απριλίου του 1924 με το πλοίο «Θεμιστοκλής». Ήταν 37 ετών, παντρεμένος και μπάρκαρε στον Πειραιά.

ΝΙΚΟΔΗΜΕΙΑ 2004

*** Μια όαση στην πνευματική έρημο της Νάξου.
* Αναφορά στους Ποιμενάρχες που συνέβαλαν στην καθιέρωση της πανναξιακής πανήγυρης.**

χωρητικότητας 450 κλινών στο σταθμό του νησιού Ellis - δημιουργώντας ένα τρίτο παράπλευρο νησί - καθώς και μία ψυχιατρική πτέρυγα και ένα νεκροτομείο. Ένας γιατρός δήλωσε: «Το νησί έγινε ξαφνικά πτέρυγα επιτόκων και τρελοκομείο». Μέχρι το 1911 πάνω από δεκαπέντε κτίρια στο νησί Ellis ήταν αφιερωμένα στην περιθαλψη. Σαράντα γιατροί, εξειδικευμένοι στην καταπολέμηση ασθενειών που ξεκινούσαν από μικρούς τραυματισμούς έως και σπάνιες τροπικές ασθένειες, επάνδρωναν το νοσοκομείο. Κατά τη λειτουργία του για μισό αιώνα, πάνω από 3.500 μετανάστες απεβίωσαν στο νησί Ellis (συμπεριλαμβανομένων 1.400 παιδιών) και πάνω από 350 μωρά γεννήθηκαν. Υπήρξαν επίσης τρεις περιπτώσεις αυτοκτονίας. Παρ' όλο που 700 γιατροί, νοσοκόμες, επιθεωρητές, διερμηνείς, προϊστάμενοι, στενογράφοι και άλλο προσωπικό που απασχολούνταν κατά την περίοδο της μέγιστης κίνησης ακολουθούσαν τις εντολές του επίστροπου William Williams για «ευγενική και προσεκτική μεταχείριση», οι διαδικασίες επιθεώρησης και προσωπικοκράτησης - και η τρομακτική περίπτωση απώλειας - παρέμειναν συγκλονιστικές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εδώ τελειώνει το ταξίδι στην Αμερική του προηγούμενου αιώνα. Είδαμε σε γενικές γραμμές πώς λειτουργούσε το σύστημα υποδοχής. Πόση οργάνωση υπήρχε. Πώς ξεκαθάριζαν την ήρα απ' το στάρι. Ένα αιώνα μετά βλέπουμε το ίδιο φαινόμενο της μετανάστευσης να συμβαίνει και στην Ελλά-

δα. Με τη διαφορά ότι εδώ δυστυχώς δεν υπήρξε πολιτική και σύστημα υποδοχής μεταναστών. Θα μου πείτε εδώ υπολειπόμενα νοσοκομεία στην πρωτεύουσα και η περιθαλψη στην επαρχία ήταν και είναι προβληματική, τους μετανάστες θα επιθεωρούσαμε; Έτσι έγινε η Ελλάδα ξέφραγο αμπέλι. Δεν είμαι κατά των μετναστών και δεν μηδενίζω τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της χώρας μας. Αλλά εδώ είχαμε «εισβολή» μετναστών και όχι υποδοχή, όπως θα έπρεπε. Ήταν εφικτό και μπορούσε να οργανωθεί «σύστημα υποδοχής» στην Άρτα π.χ., όπου το Κέντρο Εκπαιδευσεως Υγειονομικού στο οποίο εκατοντάδες γιατροί... εκπαιδεύοντα στα πεδία βολής και στις σκοπιές, ενώ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σαν επιθεωρητές εισόδου μετναστών. Όπως γινόταν ένα αιώνα πριν στο Νησί της Έλλης στη Νέα Υόρκη. Και μη νομίζετε ότι το ELLIS ISLAND είναι μεγαλύτερο από το νησάκι της Λίμνης των Ιωαννίνων.

Με αυτές τις σκέψεις κλείνω την παρένθεση για τους καθ' ημάς μετανάστες. Και επανέρχομαι στη σελίδα της ξενιτιάς και του νόστου.

Εμείς, σαν συντακτική ομάδα, κάναμε την αρχή. Εσείς οι αναγνώστες, όπου γης, καλείστε να συνεχίσετε δίνοντάς μας στοιχεία και πληροφορίες για τους ξενιτεμένους Κωμιακίτες. Αλλά και οι ίδιοι οι ξενιτεμένοι, απ' όλης τις ηπειρώτες, πρέπει να ανταποκριθούν στο κάλεσμα της εφημερίδας. Έχουν πολλά να μας πουν κι εμείς με ενδιαφέρον περιμένουμε την επικοινωνία μαζί τους.

ΤΕΛΟΣ

Η επιστροφή των ξενιτεμένων

- Το ιστορικό πλαίσιο. • Αναφορές σε περιστατικά.
- Η κοινωνική τους δράση. • Οικογενειακή κατάσταση.

Το 1939 ήταν σημαντική χρονιά για το χωριό. Η επιστροφή των ξενιτεμένων με τις οικονομίες που έφεραν από την Αμερική υποσχόταν μεγάλη τόνωση στην οικονομική ζωή του χωριού. Όπως και έγινε αλλά δυστυχώς είχε μικρή διάρκεια αφού προ των πυλών ήταν ο πόλεμος και δεν άργησε να 'ρθει και η κατοχή, που μετέτρεψε το μόχθο μιας δεκαετίας σε «στούκες».

Εν τούτοις, όλοι οι παλινοστίσαντες διακρίθηκαν στην ζωή του χωριού με τεράστια κοινωνική προσφορά και δράση. Οι περισσότεροι συμμετείχαν στο εκκλησιαστικό συμβούλιο της Θεοσκέπαστης. Ήταν οι επίτροποι της εκκλησίας.

Επί των ημερών τους, το 1939, το εκκλησιαστικό συμβούλιο κατάφερε να αντικαταστήσει το ξύλινο Δεσποτικό με μαρμάρινο (αυτό που είναι και σήμερα) και να επιβάλλει στον τότε Δεσπότη Χερουβείμ την απόφασή του για την αγιογράφηση της Θεοσκέπαστης.

Έκαναν αγορές (χτήματα και ζωντόβολα), ανακαινίσεις στα σπίτια τους και δάνειζαν τους χωριανούς. Ιδιαίτέρως στον τομέα του δανεισμού διακρίθηκε ο Τζίμης και μάλιστα τα δανεικά απεδείχθησαν και αγύριστα αφού στο μεταξύ ήρθε η κατοχή και δεν είχαν καμιά αξία.

Το πιο προκλητικό φέσι το φόρεσε στον αιώνηστο Τζίμη ο Στεφανοδημήτρης. Αυτός ξεκίνησε μεγαλόπνοα σχέδια στου Λάκου το σελάδι (πιο πάνω από τ' Αφόρμους για εξόρυξη και εξαγωγή άτσαχα για την υαλοργία. Όμως η επιχείρηση έπεσε έξω - και τα δανεικά γίναν ανούστρεφτα.

Αντίθετα τα παιδιά του Μαρκοϊάννη από το Βύρωνα, πολλά χρόνια αργότερα, εξόφλησαν το χρέος του πατέρα τους προς τον Τζίμη, γεγονός που τον είχε συγκινήσει και γι' αυτό το διέδωσε στο καφενείο, ενώ τον είχαν παρακαλέσει να μην το πει.

Αναφερθήκαμε παραπάνω στις ανακαινίσεις των σπιτιών των ξενιτεμένων. Αξίζει να σημειώσουμε ότι εκείνη την εποχή είχε κάνει την εμφάνισή του ο «τσίγκος» σαν προστασία της στέγης και έτσι στα σπίτια τους έβαλαν τσίγκους και ξεχώριζαν και μ' αυτό τον τρόπο από τα άλλα του χωριού, με τα δώματα και τους κυλίντρους. Ήταν της μόδας θα λέγαμε σήμερα.

Είναι γεγονός ότι δεν διασώθηκαν πολλές μαρτυρίες και διηγήσεις αυτών των ανθρώπων για τη ζωή τους στην ξενιτιά.

Το περιστατικό με τους Ιταλούς ληστές και τον Μουστακογιώργη το περιγράψαμε στο προηγούμενο φύλλο. Μια άλλη διήγηση αναφέρεται στο Τζίμη που στο ταξίδι της επιστροφής είχε ρέντα και κέρδισε στα χαρτιά ένα συνταξιδιώτη του (όχι χωριανό) ο οποίος ξαναγύρισε πίσω, αφού τα είχε χάσει όλα. Ακόμα συζητούσαν με θαυμασμό στο χωριό ότι ο Τζίμης έβραζε καθημερινά περί τα 2.000 αυγά για τις ανάγκες του εστιατορίου που εργαζόταν ως αρχιμάγειρας.

Η Αγιοτόκος Νάξος γιόρτασε με την ευλογία του Θεού και εφέτος τη μνήμη του μεγάλου της τέκνου, του σοφού διδασκάλου της Εκκλησίας, του πρυτάνεως των λογίων Μοναχών, του ακαταπότητου εκκλησιαστικού συγγραφέως **Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου**.

Οι εορταστικές εκδηλώσεις με τον τίτλο «**Νικοδήμεια 2004**» πραγματοποιήθηκαν κατά το οκταήμερο μεταξύ 7-15 Ιουλίου, με πανηγυρικούς Εσπερινούς, Θείες Λειτουργίες, προσκυνήματα στα Μοναστήρια και τη Λιτανεία σε τρία στάδια:

ΠΡΟΕΟΡΤΙΑ 6-13 ΙΟΥΛΙΟΥ

Τρίτη 6 Ιουλίου: Μέγας πανηγυρικός αρχιερατικός εσπερινός εις Αγία Κυριακήν Χώρας Νάξου (Πανηγυρίζον Μετόχιο Ιεράς Μονής Φανερωμένης). Επακολούθησε κουρά Μοναχού, για το Μοναστήρι της Φανερωμένης.

Τετάρτη 7 Ιουλίου: Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στην Αγία Κυριακή Χώρας Νάξου.

Πέμπτη 8 Ιουλίου: Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Παραλίας και Θεία Λειτουργία την εορτάζοντα Ναό Αγίου Προκοπίου Βουρβουριάς.

Παρασκευή 9 Ιουλίου: Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Χρυσοπολίτισσης Χώρας Νάξου.

Σάββατο 10 Ιουλίου: Θεία Λειτουργία στην Ιερά μονή Αγίου Γεωργίου Γρόττας.

Κυριακή 11 Ιουλίου: Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Φανερωμένης και χειροτονία σε διάκονο.

Δευτέρα 12 Ιουλίου: Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Παναγίας Μυρτιδιώτισσης (Μώλου).

Τρίτη 13 Ιουλίου: Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ 13-14 ΙΟΥΛΙΟΥ

Τρίτη 13 Ιουλίου: Πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός στον Ιερό Ναό Αγίου Νικοδήμου Χώρας Νάξου, με τη συμμετοχή του ιερού κλήρου της νήσου, των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών. Ιερά Αγρυπνία.

Τετάρτη 14 Ιουλίου: Πανηγυρικό αρχιερατικό συλλείτουργο στον Ιερό Ναό Αγίου Νικοδήμου Χώρας Νάξου, με τη συμμετοχή πλειάδος κληρικών και χαριετισμοί του Αγίου στον νέο Ιερό Ναό Αγίου Νικοδήμου Χώρας Νάξου και στη συνέχεια λιτάνευση διά της παραλιακής οδού προς τον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό.

ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΑΟ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ

Πέμπτη 15 Ιουλίου: Αρχιερατικό συλλείτουργο στον Ιερό Ναό επί τη επετείο εκδήμιας του αιδίμου Μητροπολίτου Παροναξίας κυρού Νεοφύτου, κτήτορος του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Νάξου. Κτητορινό μνημόσυνο αυτού. **Εορταστική εκδήλωση** επί τη συμπλήρωσει τριακονταετούς αρχιερατικής ποιμαντορίας του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας **Αμβροσίου του Β'**, την οποία πλαισίωσε η εκ-

Ο Παροναξίας Αμβρόσιος ο Β'.

κλησιαστική χορωδία του ιερού προσκυνήματος Παναγίας Εκατοπυνταλιανής Πάρου.

Η «Κορωνίδα», συμμετέχοντας στα «Νικοδήμεια», παρουσιάζει κατ' αποκλειστικότητα τους μακαριστούς αρχιερείς που συνέβαλλαν εις την λαμπράν ταύτην και καλήν πανήγυριν:

ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, 1946-1959 (ο από Κυθήρων): **Γεννήθη το 1882 εις Σπάρτη. Την 7ην Μαρτίου 1942 εξελέγη Μητροπολίτης Κυθήρων και στις 26.9.1946 Μητροπολίτης Παροναξίας.** Ήτο αυστηρών αρχών και εμόχθησε για την θρησκευτική και πνευματική ανύψωση του ποιμνίου του. Ίδρυσε φιλόπρωχα ταμεία, επέβαλε την διοικητική τάξη, εργάσθηκε για την χριστιανική αγωγή των νέων. **Επί Αρχιερατείας του ανεκηρύχθη άγιος ο εκ Νάξου ορμώμενος Νικόδημος ο Αγιορείτης και προς τιμήν του εθεύσπισε τα «Νικοδήμεια».** Απεβίωσε την 25ην Ιανουαρίου 1959 ευρισκόμενος εις Αθήνας ως μέ-

λος της Ιεράς Συνόδου. **Πνευματικό του τέκνο είναι και ο νυν Μητροπολίτης Παροναξίας Αμβρόσιος.**

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΚΑΛΛΑΦΑΤΗΣ (1960-1990): Γεννήθη στην Ύδρα το 1910. Απεφοίτησε της Θεολογικής Σχολής Αθηνών το 1940. Εχειροτονήθη Διάκονος υπό του Μητροπολίτου Ύδρας Προκοπίου το 1936 και Πρεσβύτερος το 1941. Υπηρέτησε ως Εφημέριος και Ιεροκήρυξ των Ιερών Μητροπόλεων Ύδρας και Πρεβέζης. Λόγω της εθνικής του δράσεως, συνελήφθη υπό των Γερμανών. Αφεθείς μετά ταύτα ελευθέρως, συνέχισε την δράσιν του ως Ιεροκήρυξ Ύδρας και Σπετσών με έδρα τον Πόρο. **Το 1944 διορίσθη Ιερέυς του Πολεμικού Ναυτικού, παραμείνας μέχρι την 27ην Μαΐου 1960, ότε εξελέγη Μητροπολίτης Παροναξίας.** Κατά την περίοδο της Αρχιερατίας του ανήγειρε εν Νάξω Πνευματική Εστία, Γηροκομείον, Μαθητικών Οικοτροφείον και αγωνίσθηκε ώστε ο ιστορικός Βυζαντινός Ναός Παναγίας Εκατονταπυλιανής Πάρου να μετατραπεί εις Μουσείον. Διετέλεσε Τοποτηρητής των Μητροπόλεων Σάμου και Ικαρίας (1963-1965) και Ύδρας, Σπετσών και Αγίνης (1965-1967). **Με εισήγησή του το 1967 το Οικουμενικό Πατριαρχείο κατέταξε εις το αγιολόγιο τον Άγιο Αρσένιο τον εν Πάρω (1800-1877). Με φροντίδα του μετεφέρθησαν εις Άγιον Όρουσ λείψανα του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου και εις Αγίνης λείψανα του Αγίου Νεκταρίου και προσέδωσε ιδιαίτερη αίγλη εις την Πανήγυρη του Αγίου Νικοδήμου, καθιερώσας την βραδινήν λιτανείαν. Επίσης επί των ημερών του ανοικοδομήθη ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικοδήμου εις το Γλινάδο Νάξου.**

Απεβίωσε κατόπιν μακράς ασθενείας την 30ήν Οκτωβρίου 1990 και ετάφη στην Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου Νάξου.

«Διονύσια»: Γιορτή Ολυμπισμού στη Νάξο

Με ολυμπιακό θέμα ξεκίνησαν φέτος οι εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Οργανισμού Δήμου Νάξου τα «Διονύσια».

Το Σάββατο πραγματοποιήθηκε η «Γιορτή Ολυμπισμού». Η Γιορτή ήταν ένα πολυθέαμα, το οποίο ξεκίνησε το απόγευμα και ολοκληρώθηκε λίγο πριν από τα μεσάνυχτα με τη μεγάλη συναυλία του Κώστα Μακεδόνα.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με πομπή ιερείων από το Δημαρχείο της Νάξου, συνεχίστηκαν με λαμπαδηδρομία περιφερειακά της πόλης, η οποία κατέληξε στο σημείο αναφοράς του νησιού, την Πορτάρα.

(21/6/2004, εφημ. «Έθνος»)

Στην Κωμιακή που αντέχει ακόμα!

☞ **Συνέχεια από τη σελ. 1**

αυτός Απειράνθου-Κεραμωτής, που είχε αρχίσει την ίδια εποχή ή και αργότερα, έχει κάποια χρόνια που ολοκληρώθηκε.

Σαν πας στην Αγιά να προσκυνήσεις, θα θαυμάσεις τον μεσαιωνικό Πύργο που δεσπόζει εκεί. Ο Πύργος αυτός, σύμφωνα με την 2η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, είναι σπουδαίο μνη-

Πανοραμική άποψη του χωριού των... ηρώων από το Ηρώον.

μειακό μεσαιωνικό οικοδόμημα με φρουριακά χαρακτηριστικά (Πύργος-κατοικία), που σύμφωνα με τα βιβλιογραφικά στοιχεία, ανήκε πιθανώς στη γνωστή οικογένεια των Κόκκων και αργότερα, σύμφωνα με τα έγγραφα, περιήλθε στην οικογένεια των Σπανών (Ισπανοπούλων). Σήμερα ανήκει στην οικογένεια Παρραρά.

Ο Πύργος της Αγιάς, είναι διόροφο οικοδόμημα και ο τρόπος δομής, ο αρχιτεκτονικός τύπος και τα μορφολογικά στοιχεία, σε σύγκριση με τους άλλους Πύργους της Νάξου, οδηγούν στη χρονολόγησή του πριν τον 17ο αιώνα. Οι Πύργοι της Νάξου (Πύργοι-κατοικίες και Πύργοι-Μονές), από τα πιο σημαντικά και χαρακτηριστικά δείγματα των οποίων είναι ο Πύργος της Αγιάς, συνιστούν ένα μοναδικό για τον ελληνικό χώρο σύνολο μεσαιωνικών διατηρητέων μνημειακών κτισμάτων με σπουδαίο ιστορικό, αρχαιολογικό, αρχιτεκτονικό και μορφολογικό ενδιαφέρον.

Η σημερινή όμως όψη του μνημείου αυτού, προδίδει την παντελή αδιαφορία των υπευ-

Ο χάρτης της Νάξου, όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Τα Νέα», χωρίς να φαίνεται πουθενά η Κωμιακή. Να υποθέσουμε ότι κάποτε το χωριό μας θα εξαφανισθεί από το χάρτη, σαν συνέπεια της αδιαφορίας όλων μας;

θύνων. Έχει ήδη καταρρεύσει η στέγη του και ένα μέρος του τοίχου. Ο κίνδυνος κατάρρευσης ολόκληρου του Πύργου είναι άμεσος. Αυτό το βλέπουν όσοι πηγαίνουν στην Αγιά. Οι μόνοι που δεν το βλέπουν, είναι οι αρμόδιοι, οι οποίοι εθελούφλουν σ' αυτήν την με βεβαιότητα επερχόμενη καταστροφή αυτού του σπουδαίου μνημείου. Είναι κρίμα και άδικο για κά-

χωρίς καμία ωφέλεια σε σχέση με την προ του σχεδίου «Καποδίστριας» κατάσταση; Τα σκουπίδια αποκομίζονται από ένα μεταχειρισμένο και τον περισσότερο καιρό χαλασμένο αυτοκίνητο, δώρο κάποιου Δήμου της Αθήνας, ο οποίος το είχε για απόσυρση! Το δίκτυο της αποχέτευσης είναι το ίδιο κακοφτιαγμένο και προβληματικό όπως ήταν από την αρχή της λειτουργίας του και δεν έχει επέλθει σε αυτό καμία βελτίωση από τις υπηρεσίες του Δήμου. Το ίδιο ισχύει και με το δίκτυο ύδρευσης, το οποίο επί πλέον αφορά και την υγεία των πολιτών.

Η Κοινότητα, πριν από τον «Καποδίστρια», είχε κατορθώσει, με τα πενήντα της έσοδα, να αντικαταστήσει τα 2/3 περίπου του δικτύου ύδρευσης του χωριού. Για το υπόλοιπο 1/3, που έπρεπε να αντικατασταθεί και βρίσκεται στο πάνω μέρος του χωριού, ο Δήμος δεν έχει κάνει τίποτα τα 6 αυτά χρόνια. Επίσης όλα αυτά τα χρόνια συζητείται η δημιουργία πλάι στην παλαιά δεξαμενή μιας καινούργιας, η οποία είναι απαραίτητη κατά την θερινή περίοδο, αλλά έμεινε μόνο στα λόγια. Να φανταστεί κανείς, ότι μιλούμε για θέματα ύδρευσης ολόκληρου του χωριού και δεν έχει γίνει καμία προσπάθεια από κανέναν. Πού είναι επομένως τα οφέλη από τον «Καποδίστρια» στο χωριό μας; Πού είναι ο εξυγχιτισμός στην Κωμιακή; Ποια είναι η ανταποδοτικότητα απ' την πλευρά του Δήμου, των χρημάτων που εισπράττει από τους πολίτες;

Θα πρέπει, τέλος, ο Δήμος, να συμπαρίσταται και υλικά στους δύο εκπροσώπους του χωριού, δηλαδή στον Πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου και στον Δημ. Σύμβουλο της Κωμιακής, με το να θεσπισθεί, με απόφαση του Δημ. Συμβουλίου, η δυνατότητα ανάληψης αυτομάτως περιορισμένων χρηματικών ποσών, χωρίς να χρειάζεται να περνάει από τον λαβύρινθο της γραφειοκρατίας, τα οποία ποσά είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση διαφόρων εκτάκτων περιστατικών στην μεγάλη περιφέρεια της Κωμιακής.

Σαν πάει ένας ξένος στη Νάξο, δεν θα αντιληφθεί και την ύπαρξη της Κωμιακής, που είναι το ένα από τα τρία κεφαλοχώρια του νησιού και πρώην έδρα του Δήμου Κορωνίδας, διότι οι αρμόδιοι «φρόντισαν» να μην υπάρχει ούτε πινακίδα σε καίρια σημεία. Όπως λ.χ. στην Τραγαία υπάρχει επίσημη πινακίδα με τις ενδείξεις: Μονή 4,5, Κινιδάρος 8, Κόρωνος 14, Απόλλων 27 και Χώρα 17. Πουθενά η ένδειξη της Κωμιακής. Γιατί;

Στη διασταύρωση Κινιδάρου-Μονής υπάρχει η πινακίδα με τις ενδείξεις: Μονή 0,5, Χαλκή 5, Κεραμωτή 8, Απόλλων 22. Πουθενά η Κωμιακή. Γιατί;

Σαν πας στη Νάξο και στην Κωμιακή, κανένας δεν θα σου αναφέρει ότι στο χωριό αυτό υπάρχει ένας μυκηναϊκός τάφος όπου έγινε η βασική ανασκαφή, και ότι υπάρχει και άλλος ανασκαφικός. Και τούτο γιατί δεν έχει γίνει καμία αξιοποίηση των προϊστορικών αυτών μνημείων, και δεν έχουν προβληθεί από τα διαφημιστικά έντυπα του νησιού. Γιατί;

Μα και σε οποιοδήποτε μέρος

Ένα ακόμη μνημείο της Κωμιακής στα πρόθυρα της κατάρρευσης: Η σημερινή όψη του Πύργου της Αγιάς προδίδει την παντελή αδιαφορία των υπευθύνων.

και να είσαι και να διαβάσεις διάφορα αφιερώματα της Νάξου που δημοσιεύονται σε εφημερίδες και άλλα έντυπα, δεν θα δεις την Κωμιακή σε πολλά από αυτά. Όπως έγινε με το τετρασελίδο αφιέρωμα στη Νάξο, που έκανε η εφημερίδα «Τα Νέα» στο φύλλο της της 18-6-2004, το οποίο επιμελήθηκε ο κ. Ντρενογιάννης. Στο αφιέρωμα αυτό δημοσιεύεται ο χάρτης της Νάξου χωρίς να φαίνεται σ' αυτόν η Κωμιακή. Αντίθετα εμφανίζονται σ' αυτόν ως χωριά οι τοποθεσίες Καλαντός, Πάνορμος, Πυργάκι, Αλυκό, αλλά πουθενά η Κωμιακή. Στο ίδιο αφιέρωμα προτείνονται διάφορες εξορμήσεις, μεταξύ των οποίων και η διαδρομή Εγγαρές-Απόλλωνας-Κόρωνος, χωρίς και εδώ να γίνε-

ται αναφορά στην Κωμιακή. Όταν απευθυνθήκαμε στον εν λόγω υπεύθυνο της εφημερίδας, για την παραπληροφόρηση αυτή, μας δήλωσε ότι είναι λάθος της εφημερίδας, αλλά όταν του ζητήσαμε να το αποκαταστήσει με ένα αφιέρωμα στην Κωμιακή με υλικό που θα του προμηθεύαμε εμείς, αρνήθηκε.

Σαν πας στη Νάξο, επισκέπτη, να ξέρεις ότι η Κωμιακή βρίσκεται εκεί και σε περιμένει, και αν ο Δήμος φρόντιζε να έχει εξοπλισμένο και τον ξενώνα, θα πέρναγες αξέχαστες ημέρες, γιατί η Κωμιακή αντέχει, έχει υπομονή και απλώς περιμένει τους αρμόδιους να σκύψουν επιτελους και στο χωριό μας και να κάνουν και έργα, όλα αυτά που μόνο λόγια μένουν μέχρι τώρα.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΗ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ		ΔΡΧ	10,382
Δ. Π. Α. 13%	1,351 ΔΗΜ. ΤΕΛΗ	367 ΔΗΜ. ΦΟΡΟΣ	
ΕΡΤ	1,500		
ΓΙΑ ΤΡΙΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ (ΕΡΤ, ΔΗΜΟ, Κ.Α.Π.) ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ		ΔΡΧ	3,218
ΕΠΩΜΕΝΗ ΜΕΤΡΗΣΗ	ΚΡΕΤΙΜΑ ΤΡΕΛΕΘΝΑ	ΠΙΣΤΗ ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
9 04 96-29 04 96	22267	03 04 96	*13,600

Δ.Τ.	30	5,82
ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		
Μ ²	ΤΙΜΗ ΕΣΦΗΣ	ΠΑΛΑΙΟΤΗΤΑ
40	x 322,00	x 0,80
ΣΥΝΤ. Τ.Α.Π.	ΣΥΝΤ. ΗΜΕΡΩΝ	
0,00035	x 59/365	= 0,58
• ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ:		
Ε.Ρ.Τ		
ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΕΟΣΗ	ΣΥΝΤ. ΗΜΕΡΩΝ	
38,88	x 122/365	= 12,99
ΑΝΑΔΡ. ΧΡ. ΕΡΤ Ν.3185		0,56
• ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΤ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ:		13,55

Παραθέτουμε δυο λογαριασμούς της ΔΕΗ: Ο ένας πριν τον «Καποδίστρια» και ο άλλος μετά. Στο μεν πρώτο στο ποσό των 13.600 δρχ. πληρώναμε για Δήμο, ΕΡΤ κτλ. 3.218 δρχ., ενώ στο δεύτερο στο ποσό των 26,14 ευρώ τα 20,03 είναι για Δήμο, ΕΡΤ κτλ.

Η «Κορωνίδα» στην καρδιά της Νάξου με το ρυθμό του πολιτισμού Πώς το ταπεινό εκκλησάκι του Τιμίου Σταυρού στο Σαγκρί εξελίχθηκε στο Πυργομονάστηρο του Μπαζαίου

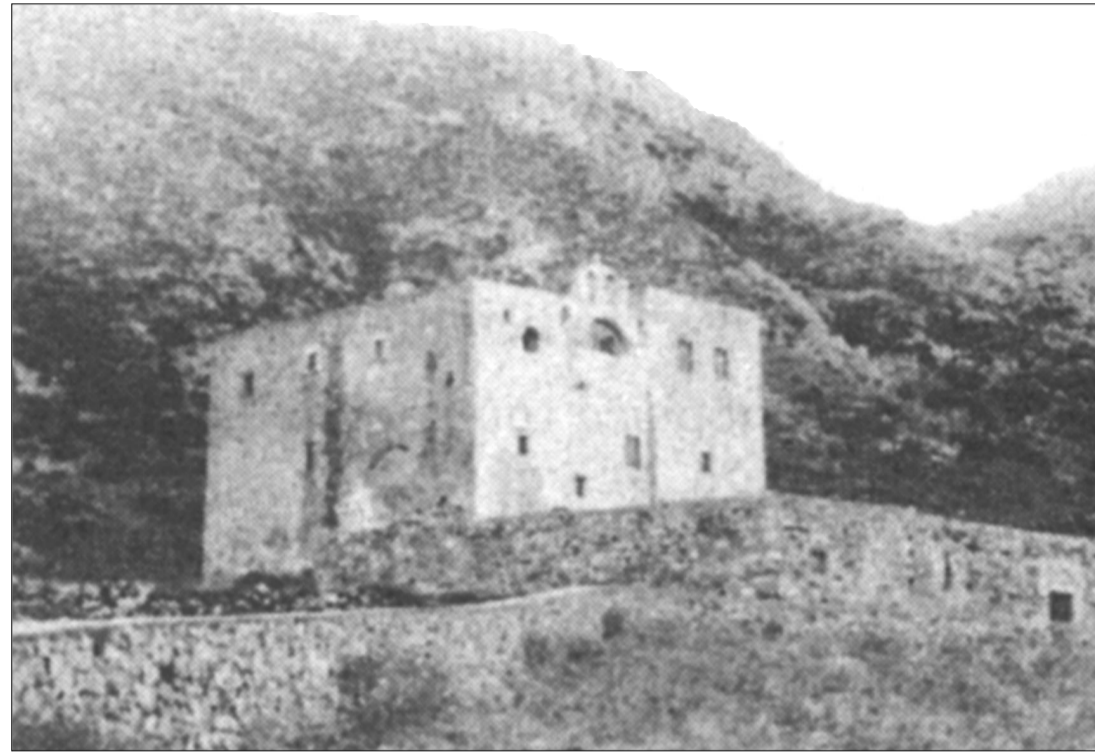
Ρεπορτάζ-Φωτογραφίες
Γιώργος Μυλωνάς

ΕΝΑ από τα σημαντικότερα πολιτιστικά γεγονότα για το νησί μας τα τελευταία χρόνια είναι χωρίς αμφιβολία το Φεστιβάλ Νάξου, που πραγματοποιείται από το καλοκαίρι του 2000 στον Πύργο Μπαζαίου. Μουσικές εκθέσεις με σπουδαίο ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον, συνεργασία με έμπειρους και καταξιωμένους φορείς, καλλιτέχνες με αναμφισβήτητη προσφορά στο μουσικό και το θεατρικό χώρο και διεθνή αναγνώριση, σε έναν χώρο με αριστουργηματική αρχιτεκτονική, συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο και πολυδιάστατο φεστιβάλ, που απολαμβάνει άριστες κριτικές από τα ΜΜΕ και εξαιρετική αποδοχή από το κοινό.

Η «Κορωνίδα» βρέθηκε (και) στο φετινό φεστιβάλ Νάξου και συνομιλήσε με τον εμπνευστή του και ιδιοκτήτη του πύργου Μάριο Βαζαίο, σε μια πραγματικά ενδιαφέρουσα συνέντευξη...

«Κορωνίδα»: Κύριε Βαζαίο, πριν απ' όλα θα θέλαμε μια σύντομη αναφορά στην ιστορία του πύργου, ώστε να ενημερωθούν οι αναγνώστες.

Απάντηση: Ο πύργος χτίστηκε στις αρχές του 17ου αι. (γύρω στο 1610), πάνω σ' ένα εκκλησάκι του Τιμίου Σταυρού που υπήρχε στην περιοχή, από μοναχούς σε διαφορετικές φάσεις. Το κτίσμα ολοκληρώθηκε στη μορφή που το βλέπουμε σήμερα στα τέλη του 18ου αι. Λειτουργούσε λοιπόν ως μοναστήρι μέχρι τις αρχές του 19ου αι., οπότε –επειδή δεν υπήρχαν αρκετοί μοναχοί– το ελληνικό κράτος, το 1830 απαλλοτρίωσε το κτίσμα και τις εκτάσεις γύρω απ' αυτό. Στην ίδια κατηγορία ανήκουν άλλα δύο μοναστήρια της περιοχής, ο Άγιος Ελευθέριος και η Μονή των Ταξιαρχών, η οποία δεν υπάρχει σήμερα. Ο πύργος κατοικείται από οικογένειες αγγειοπλαστών που έμειναν στα κελιά κι έφτιαχναν τα κεραμικά τους στον εξωτερικό χώρο. Αυτό μέχρι το διάστημα που παραμένει δημόσιο το κτίσμα. Όταν το ελληνικό κράτος αποφασίζει να εκποιήσει τις περιουσίες που δεν του απέδιδαν ιδιαίτερα, βγαίνουν ο πύργος και τα κτήματα σε διαδοχικούς πλειστηριασμούς. Έτσι κάποια στιγμή, στα τέλη του 19ου αι., αγοράζεται απ' την οικογένεια Μπαζαίου και στην κυριότητα της μένει έκτοτε μέχρι τις μέρες μου. Ως οι-

Το Πυργομονάστηρο – Ιερά Μονή Τιμίου Σταυρού Σαγκρίου – ιδιοκτησίας Μπαζαίου, που φιλοξενεί τα καλοκαίρια τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Νάξου.

κογενειακός πύργος λοιπόν, από την εποχή εκείνη χρησιμεύει σαν εξοχική μας πύλη κατοικία για την οικογένεια, που κάνει τον κύκλο της ζωής της με αφετηρία τη Νάξο, το εξοχικό της στους Ακαδημους και τον πύργο όπου μέζουσαν τις σοδειές και τις προμήθειες για να βγάλουν το χειμώνα. Το κτίσμα είναι παλιό και με τις διάφορες χρήσεις έχει υποστεί φθορές. Αναλαμβάνω να το συντηρήσω τη δεκαετία του 1990, όπου μεθοδικά και με αργούς ρυθμούς συντηρείται σταδιακά, ώστε φτάνει κάποια στιγμή το 2000 να έχει τη μορφή που βλέπουμε σήμερα, δηλαδή πλήρως συντηρημένο το εξωτερικό του, τα προσκτίσματα και ο 1ος και 2ος όροφος. Έχοντας πια ένα πολύ σημαντικό και όμορφο αρχιτεκτονικό μνημείο, σκεπτόμουν πώς αυτό θα μπορούσαμε να το μοιραστούμε με τον υπόλοιπο κόσμο και να μείνει ανοιχτό και για τους ντόπιους πρώτα απ' όλα, στους οποίους ανήκει παράλληλα με την ιστορία του και στους επισκέπτες της Νάξου. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα των μουσειακών εκθέσεων και του Φεστιβάλ Νάξου που φιλοξενείται στο προαύλιο.

«Κορωνίδα»: Πριν όμως μπούμε στα του Φεστιβάλ, να διευκρινίσουμε αν ήταν εύκολη η διαδικασία αναπαλαίωσης (μιας και ήταν ιδιόκτητος ο πύργος) και αν υπήρξαν αντιδράσεις.

Απάντηση: Πρόβλημα υπήρξε

(και πάρα πολύ μεγάλο) χρηματοδότησης πρώτα απ' όλα. Πρώτο και μεγαλύτερο εμπόδιο σε μια τέτοια ιστορία είναι το οικονομικό. Οι συνθήκες που επικρατούν στις Κυκλάδες είναι αρκετά συγκεντρωτικές και όλοι οι πόροι, οι διαδικασίες και τα κονδύλια που αφορούν τέτοιες διαδικασίες περνούν από δημόσιους φορείς. Επομένως το γεγονός ότι ο πύργος είναι ιδιόκτητος –απ' τη στιγμή που τα κτίσματα αυτής της εποχής στα χέρια του δημόσιου είναι μετρημένα– είναι ένα επιπλέον πρόβλημα στο να προσεγγίσει το μηχανισμό και το σύστημα υποστήριξης που ανήκει σε δημόσιους φορείς. Βέβαια, για να βάλουμε στην ίδια βάση τα πράγματα, ούτε τα δημόσια ούτε τα ιδιωτικά κτίσματα χαιρούν φροντίδας! Άρα το θέμα δεν είναι η ιδιοκτησία, αλλά η ματιά που έχεις πάνω στα πράγματα, το ενδιαφέρον και η φροντίδα που δείχνεις για να τα βελτιώσεις.

«Κορωνίδα»: Άλλο θέμα που απασχολεί κάποιον που κοιτάζει τον πύργο: η τεχνοτροπία του είναι κατά βάση ενετική, όπως και όλοι της εποχής στο νησί. Οι χρήσεις του όμως διαχρονικά είχαν νησιωτικό και αγροτικό χαρακτήρα (προστασία από πειρατές, ανάγκη για αποθήκευση προϊόντων κλπ). Αλλοιώθηκε λοιπόν το ενετικό στοιχείο του πύργου ή παραμένει κυρίαρχο;

Απάντηση: Αφού η άρχουσα τά-

ξη της εποχής είναι οι Λατίνοι με όλες τις αντιλήψεις και τις ανάγκες που έχουν για τα κτίσματα, είναι επόμενο να επηρεάζουν με την παρουσία τους την αισθητική και τη χρήση τους τη δραστηριότητα του υπόλοιπου πληθυσμού. Έτσι αφού αυτοί δίνουν το ρυθμό στα κτίσματα, είναι επόμενο ότι αυτά μεταφέρονται σε όλο το επίπεδο το αρχιτεκτονικό. Βέβαια το ενδιαφέρον είναι όσο περνούν τα χρόνια να βλέπουμε την πρόοξη των ντόπιων τεχνικών με τις απαιτήσεις και την αισθητική των Λατίνων. Στο συγκεκριμένο πύργο το ενδιαφέρον που βλέπει κανείς με την πρώτη ματιά είναι η πολεμίστρα, τα οχυρωματικά στοιχεία, το άνοιγμα για το κανόνι που έχει στον τελευταίο όροφο. Αυτά έχουν να κάνουν με την οχυρωματική αντίληψη που καλλιεργούν οι Λατίνοι στα νησιά για δύο λόγους: το φόβο των πειρατών και για να επιβάλουν την εξουσία τους στο ντόπιο πληθυσμό.

«Κορωνίδα»: Και τη μονιμοποίηση τους ασφαλώς...

Απάντηση: Το ενδιαφέρον πάντως για την αρχιτεκτονική του είναι να το αντιληφθεί ο επισκέπτης απ' ευθείας. Είναι δύσκολο να το περιγράψεις σε κάποιον. Είναι η αίσθηση που σου επιβάλλει το κτίσμα όταν είσαι μέσα! Όλη αυτή η ασυμμετρία που υπάρχει σε όλα τα πράγματα, στην ουσία ο πύργος είναι ένα αρχιτεκτονικό γλυπτό. Τίποτα δεν είναι συμμετρικό, τίποτα δεν

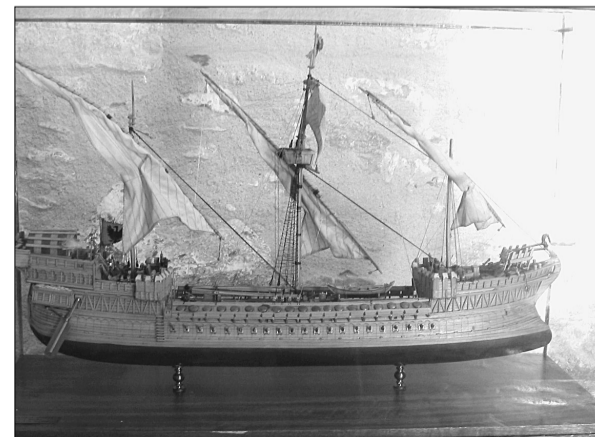
είναι αναμενόμενο, το ένα έρχεται και κολλάει αυτόνομα στο διπλανό του. Εξάλλου είναι χτισμένο σε τρεις διαφορετικές φάσεις. Οι σημερινοί επισκέπτες έχουν την προδιάθεση να το δουν σαν ενιαίο κτίσμα, καθόλου δεν είναι. Αρχικά χτίστηκε το ισόγειο και μια σειρά κελιών στον 1ο όροφο, συμπληρώνεται σε δεύτερη φάση ο 1ος όροφος και σε τρίτη φάση ο 2ος. Παρ' όλα αυτά γίνονται τόσο αρμονικά όλα αυτά, που δίνεται η εντύπωση σήμερα ότι πρόκειται για συμπαγές, ενιαίο, αρχικό οικοδόμημα.

«Κορωνίδα»: Πρέπει επομένως να σεβόμαστε την ιστορία του. Και πιστεύω αυτό έγινε στην αναπαλαίωση...

Απάντηση: Όπου μπορούσαμε να διατηρήσουμε τα πρωτότυπα υλικά, αυτό έχει γίνει –και εσεις που είστε μέσα το βλέπετε. Όπου έχουν καταστραφεί και για λόγους στήριξης έπρεπε να αντικατασταθούν, έγιναν με υλικά που σέβονται την υφή των παλαιότερων, δηλαδή όλο το δέσιμο της τοιχοποιίας, της πέτρας κλπ. έχει γίνει μ' ένα ειδικό μίγμα, που χρησιμοποιούν στις αναπαλαιώσεις στο Άγιο Όρος και δεν είναι μόνο τσιμέντο, αλλά έχει κι άλλα υλικά, όπως τριμμένο κεραμίδι, θηραϊκή γη, κι αυτό δίνει και το μόνιμο χρώμα του. Δεν είναι επιχρωματισμένο, δεν είναι υλικό που αλλάζει με το χρόνο, παραμένει σταθερό. Και το πάρα πολύ ενδιαφέρον είναι ότι αλλάζει με τις εποχές, έτσι προσαρμόζεται απόλυτα στο περιβάλλον. Αυτά είναι τα μικρά μαθήματα που μπορεί να πάρει κάποιος παρατηρητής που ασχολείται με την αρχιτεκτονική, τα νέα κτίσματα κι όλα αυτά. Είναι η σοφία των παλαιότερων, όσον αφορά το περιβάλλον. Και έκαναν μεγάλα κτίσματα τα οποία «εξαφανίζονται» μέσα στο περιβάλλον, εν αντιθέσει με τα σύγχρονα, τα οποία και ογκώδη είναι και βάζονται με χρώματα (ας πάρουμε το λευκό το έντονο μες στο πράσινο περιβάλλον του νησιού) που χτυπάνε παρά πολύ έντονα στο μάτι... Αυτό εδώ το χειμώνα τραβώντας την υγρασία σκουραίνει και προσαρμόζεται στα πιο έντονα χρώματα της γης και το καλοκαίρι που την αποβάλλει ξεραίνεται η επιφάνεια, γίνεται πιο ανοιχτό και πάλι χάνεται στην ξηρή επιφάνεια του περιβάλλοντος.

«Κορωνίδα»: Και τα προβλήματα που προκαλεί συνήθως η υγρασία δεν εμφανίζονται;

Απάντηση: Όχι, γιατί έχουμε πολύ παχιά τοιχοποιία, μιλάμε

Ορισμένα από τα εκθέματα που εντυπωσίασαν στη φετινή μουσειακή δραστηριότητα του Φεστιβάλ Νάξου.

Το μικρό εξωκλήσι του Τιμίου Σταυρού, δίπλα στον ανακαινισμένο πύργο, δεν υστερεί σε ομορφιά και συμβάλλει στην εικόνα του παραδοσιακού τοπίου.

← για ένα οχυρωματικό κτίσμα: υπολογίστε ότι η βάση του, η τοιχοποιία του ισόγειου, φτάνει τα 2 μέτρα πάχος!

«Κορωνίδα»: Εντυπωσιακό! Αναφέρατε πώς φτάσαμε στην ιδέα του Φεστιβάλ Νάξου. Θα θέλαμε μια αναλυτικότερη παρουσίαση, πώς ξεκίνησε και πώς έφτασε στη σημερινή της μορφή.

Απάντηση: Η κεντρική ιδέα, η αναζήτηση, ήταν το πώς θα μοιραστούμε αυτό το χώρο με το κοινό. Ντόπιους και επισκέπτες. Και βέβαια να ικανοποιήσουμε την περιέργεια που έχει πολύς κόσμος να δει πώς είναι αυτά τα κτίσματα από μέσα. Γιατί, όπως ξέρετε, τα περισσότερα, ιδιωτικά και δημόσια, δεν είναι επισκέψιμα. Όσα είναι, βρίσκονται σε ερειπιώδη κατάσταση. Γι' αυτό και όταν έχει τη δυνατότητα να μπει κανείς μέσα, είναι απογοητευτική η εικόνα που εισπράττει. Στην προκειμένη περίπτωση, η ιδέα να φιλοξενηθεί μουσειακή έκθεση στο εσωτερικό και πολιτιστικές εκδηλώσεις στο προαύλιο, προέκυψε απ' την ανάγκη να πλησιάσει το δυνατό μεγαλύτερο φάσμα κοινού. Άλλο το κοινό που ενδιαφέρεται για εκθέσεις, ιστορία, αντικείμενα, την εκθεσιακή πλευρά και άλλο το κοινό που θέλει να ψυχαγωγηθεί, να δει μια παράσταση, ένα θέαμα, ν' ακούσει έναν αγαπημένο καλλιτέχνη. Επίσης είναι διαφορετικές οι ώρες λειτουργίας, κάτι που δίνει τη δυνατότητα σε ανθρώπους με διαφορετικούς ρυθμούς να επισκεφθούν το χώρο. Η έκθεση στο εσωτερικό του πύργου συνδυάζεται με την αυθεντικότητα του κτίσματος. Υπάρχει ούτως ή άλλως ένας χώρος με πρωτογενές ενδιαφέρον, μπορεί να εμπλουτιστεί με το θέμα που κάθε φορά αναπτύσσεται μέσα από τα μουσειακά αντικείμενα. Ήταν πολύ σημαντική η συνεργασία μας με το μουσείο Μπενάκη και πολύ καθοριστική για την ανάπτυξη της ιδέας. Πάλι να αναφέρουμε ότι το μουσείο Μπενάκη είναι ιδιωτικός φορέας... και η ευελιξία που προκύπτει από τη δομή οργάνωσής του ταίριαξε πολύ με τα δικά μας ενδιαφέροντα, αναζητήσεις, τρόπο εργασίας.

«Κορωνίδα»: Μόλις προλάβετε την επόμενη ερώτηση μας... Πόσο εύκολο ήταν να βρείτε συμπαρασάτες σε επίπεδο είτε οικονομικό, είτε τεχνολογίας, είτε παροχής υλικού-εκθεμάτων σ' αυτή την προσπάθεια;

Απάντηση: Κοιτάξτε, στόχος δεν είναι μόνο η παρουσίαση μιας συλλογής, είναι ένας στόχος-όραμα! Μέσα σ' αυτόν εμπλέκονται πολλά θέματα, π.χ.

η αποκέντρωση της πολιτιστικής δραστηριότητας που ενδιαφέρει το μουσείο Μπενάκη, κάτι που στη δική μας περίπτωση βλέπουμε να λειτουργεί ικανοποιητικά.

«Κορωνίδα»: Κοιτάζοντας το καλλιτεχνικό πρόγραμμα, διαπιστώνει κανείς πως το Φεστιβάλ έχει πολύ υψηλά ποιοτικά στάνταρ. Σε καιρούς που το κοινό απορροφάται από το φθηνό και εύκολο θέαμα και όχι από το ανεβασμένο σε ποιότητα, πόσο ικανοποιημένος είστε από το βαθμό ανταπόκρισής του στις δικές σας επιλογές;

Απάντηση: Είναι μια αλήθεια, ότι όσο ανεβάζεις τις προδιαγραφές, αυτομάτως στενεύουν τα περιθώρια, όσον αφορά τον κό-

Η επιβλητική είσοδος του Πύργου του Μπαζαίου.

σμο που απευθύνεσαι, αλλά όπως είπα προηγουμένως, επειδή γνωρίζουμε το πρόβλημα, προσπαθούμε να δίνουμε μια τέτοια διάσταση και πολυμορφία στο πρόγραμμα, ώστε να συγκεντρώνεται όσο γίνεται περισσότερο κόσμο. Και στόχος είναι να νιώσει ο καθένας ότι του δίνεται ευκαιρία και η πρόκληση να δει πράγματα σ' αυτό το χώρο. Έτσι δεν αποκλείουμε κανένα απολύτως κοινό. Εκεί οφείλεται η επιτυχία που έχουν οι εκδηλώσεις και η εναλλαγή του κοινού. Υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων που συστηματικά παρακολουθεί ο,τι γίνεται, αλλά ο κόσμος εναλλάσσεται σε κάθε φάσμα ηλιακό.

«Κορωνίδα»: Βλέπουμε σημαντικούς συνεργάτες, βλέπουμε προβολή του Φεστιβάλ σε πανελλήνια ΜΜΕ, δεν ξέρουμε όμως κατά πόσο οι τοπικοί παράγοντες, τα γραφεία τουρισμού, η τοπική αυτοδιοίκηση αξιοποιούν την προσπάθειά σας.

Απάντηση: Η δραστηριότητα εδώ λειτουργεί συμπληρωματικά με όλους τους φορείς που ανα-

φέρατε. Και προσφέρει προστιθέμενη αξία στο δικό τους έργο. Κάποιος δηλαδή που έχει μια ξενοδοχειακή μονάδα, μπορεί να κάνει εκδρομές, ένας δήμος που θέλει να προβάλει το νησί στο εξωτερικό, έχει ένα επιπλέον υλικό στα χέρια του να βελτιώσει την παρουσίαση του.

«Κορωνίδα»: Αξιοποιείται αυτό το υλικό;

Απάντηση: Είναι διαθέσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο. Σ' όλα τα ξενοδοχεία και τα γραφεία είναι μοιρασμένα τα φυλλάδια της έκθεσης και μπορούν να προσφερθούν στους επισκέπτες του νησιού.

«Κορωνίδα»: Δεν έχουμε αντιληφθεί σε καμία από τις επισκέψεις μας κάποια οργανωμένη επίσκεψη, εκδρομή...

Απάντηση: Όχι, αλλά αν μου επιτρέπετε, ο καθένας στον τόμο του. Όταν οργανώνεις μια έκθεση, όταν προσπαθείς να προσεγγίσεις προσωπικότητες και να στηρίξεις ένα φεστιβάλ κι ένα αφιέρωμα στο Μάνο Χατζηδάκι, δεν μπορείς την ίδια στιγμή να οργανώνεις και τις εκδρομές!

«Κορωνίδα»: Αυτό δεν απαιτείται από σας προφανώς. Η ερώτηση ήταν αν το κάνουν οι αρμόδιοι.

Απάντηση: Αυτό επαφίεται στο δικό τους επαγγελματισμό.

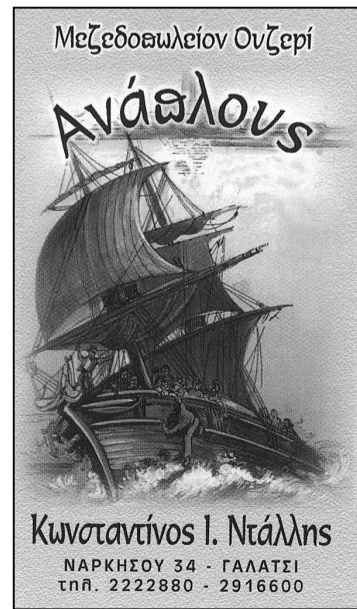
«Κορωνίδα»: Αντιλαμβανόμαστε πως δεν υπάρχει η αξιοποίηση που θα μπορούσε να υπάρχει...

Απάντηση: Ναι! Άμα θέλετε να το πούμε ξεκάθαρα, για μένα είναι μεγάλη έλλειψη το γεγονός ότι μέσα στα σημεία που παρουσιάζεις του τόπου σου, δεν εντάσσεται ένα κτίσμα που έχει πολύ συγκροτημένη και ενδιαφέρουσα λειτουργία. Είναι κρίμα να ανακαλύπτει ο επισκέπτης που αναζητά μόνος του τα ενδιαφέροντα και συ, ο κατ' εξοχήν αρμόδιος, να τα παρουσιάζεις, να τα αγνοείς... είναι θέμα επαγγελματικής ματιάς... δεν μπορώ γι' αυτό να κάνω κάτι εγώ...

«Κορωνίδα»: Σίγουρα... Αυτό που μπορείτε πάντως φροντίζετε ομολογουμένως να το κάνετε καλά! Ευχαριστούμε πολύ!

Απάντηση: Κι εγώ!

Η συζήτηση συνεχίστηκε επί μακρόν με κλειστό μικρόφωνο. Αναλλάξαμε απόψεις για θέματα σχετικά με πολιτισμό, ιστορία, τουρισμό και ανάπτυξη και διαπιστώσαμε το γιατί ο θεσμός του «Φεστιβάλ Νάξου» είναι κιόλας ένας επιτυχημένος θεσμός! Μάθαμε και κάτι για τα μελλοντικά του σχέδια: Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές, του χρόνου, σε συνεργασία με το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης και για αργότερα υπάρχει η σκέψη για μια συνεργασία με το Βυζαντινό Μουσείο. Και τα επόμενα χρόνια, λοιπόν, εδώ θα είμαστε!

Παροιμίες και φράσεις του λαού με γεύση καλοκαιριού και μυρωδιά φθινοπώρου

➤ **Τον Αύγουστο που είναι παχιές οι μύγες.**

(Και όχι μόνο, λες και παίρνουν αναβολικά. Επιπλέον είναι και ξεδιάντροπες, αφού το... κάνουν μπροστά στα μάτια μας, πάνω στα τραπέζια μας οι ...μένες [όχι τιμημένες βέβαια].)

➤ **Σαν τη μύγα μες στο γάλα.**

(Έτσι θα ήτανε, αν έστω και ένας τομέας στη χώρα μας αποδεικνυόταν χωρίς διαφθορά, όπως σχεδόν μάζ έχει πείσει η Νέα Κυβέρνηση.)

➤ **Ασθενής και οδοπόρος.**

(Αναφέρεται στη νηστεία του Δεκαπενταύγουστου. Το αντίθετο είναι: Κάλιο πλούσιος και υγιής παρά φτωχός και άρρωστος.)

➤ **Θεού θελοντος και καιρού επιτρέποντος.**

(Ίσως αναφέρεται στις διακομιδές ασθενών από τα νησιά στην Αθήνα. Μειώνονται οι διακομιδές όσο καλύτερα οργανώνεται ο τομέας της Πρωτοβάθμιας Περιθαλψής. Πάντως το αίτημα για Νοσοκομείο εξακολουθεί να υπάρχει. Αλλά για πόσο ακόμα, δεδομένου - τό 'χε πει ο Μητσοτάκης - ότι υπάρχει και η δεκαετία της λησμονιάς.)

➤ **Σπίτι μου σπιτάκι μου.**

(Τέρμα οι διακοπές. Κουράζουν κι αυτές. Η επιστροφή στην πόλη, που πάντα περιμένει με φώτα και σουξέ, είναι γεγονός.)

➤ **Κάνε το καλό και ρίχτο στο γυαλό.**

(Παροιμιώδης φράση, που αποδίδεται στον Στέφανο Ψαρρά, τον Φιλωτίτη βοσκό που έχτισε την Παναγιά τη Φιλωτίτισσα.)

➤ **Ήτανε στραβό το κλήμα το 'φαγε κι ο γάδαρος.**

(Ευτυχώς κλαδέυτηκε σωστά.)

➤ **Για χάρη του βασιλικού ποτίζεται κι η γλάστρα.**

(Άμα διψά...)

➤ **Τι είν' ο κάβουρας και τι 'ναι το ζουμί του.**

(Έλα ντε, χάθηκαν οι συναγριδες;)

➤ **Άμα σου λάχει το αρνάκι βάστα και το λυταράκι.**

(Άσχετο. Μπορεί ο Αύγουστος να 'ναι το Πάσχα του καλοκαιριού, αλλά δεν ψήνουμε και μπάτουδο...)

➤ **Κοίταζε ούια και παίρνε πανί, κοίταζε μανά και παίρνε παιδί.**

(Όχι, δεν αναφέρεται στο παιδομαζώμα. Είναι συμβουλή για να μην καταλήξουν τα περιστασιακά αυγουστάτικα φλερτ σε... ισόβια.)

➤ **Και το μεταξωτό βρακί πδέξιο κώλο θέλει.**

(Άμα δεν ξέρεις να απολαμβάνεις τις διακοπές σου, κάτσε εκεί που κόθεσαι.)

➤ **Όπου κάτσει καλά και δεν κάτσει και κακά του καλού δεν του θυμάται.**

(Ασφαλώς! Φτάνει να μην υπάρχει σκοπιμότητα και... Alzheimer.)

➤ **Μακριά από πλώρη καραβιού κι από ουρά γαϊδάρου.**

(Αφού κλωτσούνε τα λυκώματα.)

➤ **Απ' αρχής του θεριστή, του δρεπανιού μας η γιορτή.**

(Και της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων.)

➤ **Ο Προκόπης κόφτει αγγούρια, η Μαρίνα κόφτει σύκα και ο Αϊ-Λιάς σταφύλια.**

(Η αισιόδοξη άποψη του καλοκαιριού, σε αντίθεση με την απαισιοδοξία του χειμώνα: Αγία Βαρβάρα κρεβατώνει, Αϊ-Σάββας σαβανώνει κι Αϊ-Νικόλας παρασχώνει.)

➤ **Έτσι το 'χει το λινάρι, να ανθεί τον Αλωνάρη.**

(Ειδικά αυτό το καλοκαίρι με τα ολυμπιακά... πάθη του λιναριού γενικώς.)

➤ **Αύγουστε τραπέζοφóre να 'σουν δυο φορές το χρόνο.**

(Λέγεται γιατί υπάρχει αφθονία φρούτων και άλλων τροφών... και ορμονούχα συμπληρώματα διατροφής, που φέτος γίνανε της μόδας.)

➤ **Ο Αύγουστος πουλά κρασί και ο Μάιος σπάρει.**

(Χαρακτηρισμός των δύο μηνών με βάση το παραγόμενο προϊόν. Πάντως δεν ισχύει για το χωριό, αφού ακόμα μουστοπατούνε. Κι όσο για σιτάρι, ούτε λόγος.)

➤ **Αύγουστος άβροχος, μούστος άμετρος.**

(Αλλά κρασί με μέτρο.)

➤ **Ο ήλιος του Μαρτιού και τ' Αυγούστου το φεγγάρι.**

(Αν δε μας κάψει ο ήλιος και δε μας φάει η ζέστη, θα μας φάνε τα ξενύχτια.)

➤ **Στις 3 Αυγούστου λιώνουνε και οι πέτρες.**

➤ **Ο Γουαλιτής γυαλίζει κι ο Αύγουστος τα ξεχωρίζει.**

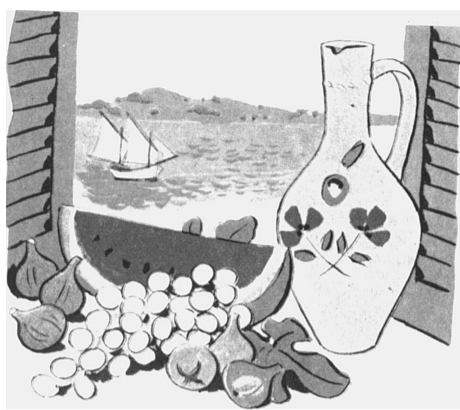
(Ειδικά ο φετινός, που ξεχώρισε τα σύκα από τσ' αχτυπάλοι και τσ' αχλαδιές.)

➤ **Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα.**

➤ **Μήτ' ο Μάρτης καλοκαίρι, μήτ' ο Αύγουστος χειμώνας.**

➤ **Ζήσε μαύρε μου να φας τριφύλλι και τον Αύγουστο σταφύλια.**

(Για υπόσχεση που μας έχουν δώσει, αλλά είναι αβέβαιο εάν θα πραγματοποιηθεί. Κι όμως, οι Ολυμπιακοί Αγώνες πραγματοποιήθηκαν και ήταν επιτυχημένοι κι ας φάγαμε και ξινά σταφύλια. Όσο για τον «μαύρο», που στην παροιμία τρώει «τριφύλλι», μάλλον είναι ο Ποπάι που τρώει σπανάκι και κάνει μπράτσα. Δηλαδή μαύρος, αμερικάνος και ντοπέ.)

➤ **Τον Αύγουστο που είναι παχιές οι μύγες.**

(Και όχι μόνο, λες και παίρνουν αναβολικά. Επιπλέον είναι και ξεδιάντροπες, αφού το... κάνουν μπροστά στα μάτια μας, πάνω στα τραπέζια μας οι ...μένες [όχι τιμημένες βέβαια].)

➤ **Σαν τη μύγα μες στο γάλα.**

(Έτσι θα ήτανε, αν έστω και ένας τομέας στη χώρα μας αποδεικνυόταν χωρίς διαφθορά, όπως σχεδόν μάζ έχει πείσει η Νέα Κυβέρνηση.)

➤ **Ασθενής και οδοπόρος.**

(Αναφέρεται στη νηστεία του Δεκαπενταύγουστου. Το αντίθετο είναι: Κάλιο πλούσιος και υγιής παρά φτωχός και άρρωστος.)

➤ **Θεού θελοντος και καιρού επιτρέποντος.**

(Ίσως αναφέρεται στις διακομιδές ασθενών από τα νησιά στην Αθήνα. Μειώνονται οι διακομιδές όσο καλύτερα οργανώνεται ο τομέας της Πρωτοβάθμιας Περιθαλψής. Πάντως το αίτημα για Νοσοκομείο εξακολουθεί να υπάρχει. Αλλά για πόσο ακόμα, δεδομένου - τό 'χε πει ο Μητσοτάκης - ότι υπάρχει και η δεκαετία της λησμονιάς.)

➤ **Σπίτι μου σπιτάκι μου.**

(Τέρμα οι διακοπές. Κουράζουν κι αυτές. Η επιστροφή στην πόλη, που πάντα περιμένει με φώτα και σουξέ, είναι γεγονός.)

➤ **Κάνε το καλό και ρίχτο στο γυαλό.**

(Παροιμιώδης φράση, που αποδίδεται στον Στέφανο Ψαρρά, τον Φιλωτίτη βοσκό που έχτισε την Παναγιά τη Φιλωτίτισσα.)

➤ **Ήτανε στραβό το κλήμα το 'φαγε κι ο γάδαρος.**

(Ευτυχώς κλαδέυτηκε σωστά.)

➤ **Για χάρη του βασιλικού ποτίζεται κι η γλάστρα.**

(Άμα διψά...)

➤ **Τι είν' ο κάβουρας και τι 'ναι το ζουμί του.**

(Έλα ντε, χάθηκαν οι συναγριδες;)

➤ **Άμα σου λάχει το αρνάκι βάστα και το λυταράκι.**

(Άσχετο. Μπορεί ο Αύγουστος να 'ναι το Πάσχα του καλοκαιριού, αλλά δεν ψήνουμε και μπάτουδο...)

➤ **Κοίταζε ούια και παίρνε πανί, κοίταζε μανά και παίρνε παιδί.**

(Όχι, δεν αναφέρεται στο παιδομαζώμα. Είναι συμβουλή για να μην καταλήξουν τα περιστασιακά αυγουστάτικα φλερτ σε... ισόβια.)

➤ **Και το μεταξωτό βρακί πδέξιο κώλο θέλει.**

(Άμα δεν ξέρεις να απολαμβάνεις τις διακοπές σου, κάτσε εκεί που κόθεσαι.)

➤ **Όπου κάτσει καλά και δεν κάτσει και κακά του καλού δεν του θυμάται.**

(Ασφαλώς! Φτάνει να μην υπάρχει σκοπιμότητα και... Alzheimer.)

➤ **Μακριά από πλώρη καραβιού κι από ουρά γαϊδάρου.**

(Αφού κλωτσούνε τα λυκώματα.)

➤ **Απ' αρχής του θεριστή, του δρεπανιού μας η γιορτή.**

(Και της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων.)

➤ **Ο Προκόπης κόφτει αγγούρια, η Μαρίνα κόφτει σύκα και ο Αϊ-Λιάς σταφύλια.**

(Η αισιόδοξη άποψη του καλοκαιριού, σε αντίθεση με την απαισιοδοξία του χειμώνα: Αγία Βαρβάρα κρεβατώνει, Αϊ-Σάββας σαβανώνει κι Αϊ-Νικόλας παρασχώνει.)

➤ **Έτσι το 'χει το λινάρι, να ανθεί τον Αλωνάρη.**

(Ειδικά αυτό το καλοκαίρι με τα ολυμπιακά... πάθη του λιναριού γενικώς.)

➤ **Αύγουστε τραπέζοφóre να 'σουν δυο φορές το χρόνο.**

(Λέγεται γιατί υπάρχει αφθονία φρούτων και άλλων τροφών... και ορμονούχα συμπληρώματα διατροφής, που φέτος γίνανε της μόδας.)

➤ **Ο Αύγουστος πουλά κρασί και ο Μάιος σπάρει.**

(Χαρακτηρισμός των δύο μηνών με βάση το παραγόμενο προϊόν. Πάντως δεν ισχύει για το χωριό, αφού ακόμα μουστοπατούνε. Κι όσο για σιτάρι, ούτε λόγος.)

➤ **Αύγουστος άβροχος, μούστος άμετρος.**

(Αλλά κρασί με μέτρο.)

➤ **Ο ήλιος του Μαρτιού και τ' Αυγούστου το φεγγάρι.**

(Αν δε μας κάψει ο ήλιος και δε μας φάει η ζέστη, θα μας φάνε τα ξενύχτια.)

➤ **Στις 3 Αυγούστου λιώνουνε και οι πέτρες.**

➤ **Ο Γουαλιτής γυαλίζει κι ο Αύγουστος τα ξεχωρίζει.**

(Ειδικά ο φετινός, που ξεχώρισε τα σύκα από τσ' αχτυπάλοι και τσ' αχλαδιές.)

➤ **Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα.**

➤ **Μήτ' ο Μάρτης καλοκαίρι, μήτ' ο Αύγουστος χειμώνας.**

➤ **Ζήσε μαύρε μου να φας τριφύλλι και τον Αύγουστο σταφύλια.**

(Για υπόσχεση που μας έχουν δώσει, αλλά είναι αβέβαιο εάν θα πραγματοποιηθεί. Κι όμως, οι Ολυμπιακοί Αγώνες πραγματοποιήθηκαν και ήταν επιτυχημένοι κι ας φάγαμε και ξινά σταφύλια. Όσο για τον «μαύρο», που στην παροιμία τρώει «τριφύλλι», μάλλον είναι ο Ποπάι που τρώει σπανάκι και κάνει μπράτσα. Δηλαδή μαύρος, αμερικάνος και ντοπέ.)

Έρευνα-Καταγραφή: **Κατερίνα Μ. Μυλωνά**
Σχολιασμοί: **Π.Ε.Α.**

Μικρά και μεγάλα

➔ «**Ήρθε η ώρα** να αντιμετωπίσουμε συνολικά τα προβλήματα των νησιών μας μέσα στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης νησιωτικής πολιτικής που θα παίρνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του χώρου μας, πράγμα άλλωστε που πετύχαμε να αναγνωρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα στο ευρωπαϊκό σύνταγμα».

Αυτό δήλωσε ο Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής Α. Παυλίδης, στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 20 Αυγούστου στην Αθήνα με τους Νομάρχες και τους Προέδρους των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) των πέντε νομών του Αιγαίου, με τη συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Κ. Δ. Κουρκομέλη και των Γενικών Γραμματέων Β. Αιγαίου κ. Σ. Τσίφτη και Ν. Αιγαίου κ. Χ. Κόκκινου.

➔ **Το τριήμερο ολυμπιακό παρόραμα στη Χώρα 9, 10 και**

11 Ιουλίου απέτυχε επισκιασθέν από τα «Νικοδήμεια». Ο ευσεβής λαός της Νάξου, έτρεξε στην πηγή και απεφάνθη: «...επιβάλλεται να ιχνεύσουμε τον τόπο όπου βρίσκεται η κρυφή πηγή του Κόντογλου. Η οποία δεν είναι και τόσο κρυφή για μας επειδή ο Κόντογλου μπόρεσε και μας έφερε με το ασημένιο τάσι του λόγου του το αθάνατο νερό της και το γευτήκαμε», όπως διατύπωσε ο Χρήστος Μαλεβίτσης σε ομιλία του στον Παρνασσό στις 26/1/1990. Προφητεύοντας την αναγκαιότητα της αντίστασής μας σε ό,τι ηχηρό, πομπώδες, και με ημερομηνία λήξης, όπως τα ολυμπιακά πανοράματα.

➔ **Euro 2004 ή Ελλάς-Γαλλία... δυστυχία.** Για τους Γάλλους ευτυχώς που ταπεινώθηκε η υπερηφάνια τους. Η γαλλική «επιτημένη οφρύν», εξαιτίας της οποίας είναι η πιο αντιπαθητική χώρα στον κόσμο.

➔ **Αμβρόσιος ο Β', 30 χρόνια ιεράρχης.** «*Αμβροσίου του Σεβασμιωτάτου και θεοπροβλήτου μητροπολίτου της Αγιοτάτης Μητροπόλεως Παρνασσίας, ημών δε πατρός και ποιμενάρχου πολλά τά έτη*». Με εξαιρετική λαμπρότητα αντάξια του πνευματικού αναστήματος του Δεσπότη μας γιορτάστηκαν τα 30 χρόνια της ποιμαντορικής του αρχιερατείας. Πέρασαν 30 χρόνια από τότε που ο Σεβασμιώτατος εγκαταστάθηκε ποιμενάρχης της Ι.Μ. Πολυανής και Κιλκισίων και 15 από την συγκινητική εγκατάσταση στην γενέτειρα.

➔ **Δικαστικό Μέγαρο Νάξου.** Την ικανοποίηση που η τοπική κοινωνία ένωσε από την εξέλιξη αγοράς οικοπέδου από το Δήμο Νάξου για την ανέγερση Δικαστικού Μεγάρου στην πόλη της Νάξου, διαδέχθηκε η ανησυχία, όταν επιβεβαιώθηκαν οι φήμες, πως ο αρχιτέκτων-μηχανικός Κώστας Καπρίνης υπέβαλε ένσταση στην Περιφέρεια κατά της νομιμότητας της αγοράς και της δυνατότητας ανέγερσης Δικαστικού Μεγάρου στο συγκεκριμένο οικόπεδο στη στροφή

του Περιφερειακού. Στην ένσταση, γίνεται αναφορά για παράνομες καταλήψεις που έγιναν με σκοπό να καταστεί το οικόπεδο οικοδομήσιμο, κατά παράβαση του Ν. 651/77 και του Ν. 1337/82 και δεν καθιστούν νόμιμη την ανέγερση του Δικαστικού Μεγάρου στο συγκεκριμένο χώρο.

➔ **Το νέο Δ.Σ. του «Ναξιακού» Γυμναστικού Συλλόγου.** Η σύνθεση του νέου (και χρονικά πρώτου) Διοικητικού Συμβουλίου του νέου αθλητικού σωματείου του νησιού, του «Ναξιακού» Γυμναστικού Συλλόγου, που προέκυψε από τις πρόσφατες εκλογές συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος Μανώλης Σαντοριναίος, Αντιπρόεδρος Δημήτρης Πρωτονοτάριος, Γεν. Γραμματέας Κατερίνα Βρούση, Ταμίας Κατερίνα Ψαρρά, Έφορος Στίβου Μαρσούλα Ανεβλαβή, Βοηθός Ταμίας Μανώλης Σαντοριναίος, Βοηθός Εφόρου Κατερίνα Ψαρά. Για την Εξελεγκτική Επιτροπή του Συλλόγου εξελέγησαν: 1) Νίκος Σαμφούντιος, 2) Κώστας Παγώνης, 3) Λευτέρης Καρυστιναίος. Το νέο σωματείο, που ήδη μετέχει σε διάφορες α-

θλητικές δραστηριότητες, σε ανακοίνωση-διακήρυξη του κάνει γνωστό ότι θα δραστηριοποιηθεί αποκλειστικά στον Κλασικό Αθλητισμό και καλεί το κοινό της Νάξου να του συμπαρασταθεί ηθικά και υλικά για «την πρόοδο του αθλητισμού στο νησί μας».

➔ **Η Αγία Ολυμπιάδα, μια αφανής Ολυμπιάδα (3ος μ.Χ. αιώνας).** Στις 25 Ιουλίου τιμάται από την εκκλησία η μνήμη της Αγίας Ολυμπιάδας της διακόνισσας. Μεγάλη ηρωίδα και κοινωνική αθλήτρια με πληθώρα έργων αγάπης και συμπαραστάσης σε φιλάνθρωπες δραστηριότητες. Ηγουμένη γυναικείου Μοναστηριού, πρότυπο αφοσίωσης στο μοναχικό βίο και διακόνισσα του μεγάλου Πατέρα της Εκκλησίας, του Αγίου Ιωάννου του Χρυσόστομου, στην αρχιερατεία του αλλά και στην εξορία. Την προσφωνούσε χαρακτηριστικά στις επιστολές του: «*Τη δεσποίνη μου, τη αιδεσιμωτάτη και θεοφιλεστάτη διακόνω Ολυμπιάδι*». Επίκαιρο λόγω των αγώνων το όνομά της. Κι όμως δεν την θυμήθηκε κανείς. Αλλά ποτέ δεν είναι αργά.

Έρευνα-Επιμέλεια:
Νίκος Μπόμπος,
Φοιτητής Γεωπονικής

Το αμπέλι έχει, κατά τους παλαιοντολόγους, προϊστορία πολλών εκατομμυρίων χρόνων. Πριν από την εποχή των παγετώνων ευδοκίμοσε στην πολιτική ζώνη. Οι παγετώνες, με την αλλαγή του κλίματος, «έφεραν» διάφορους πληθυσμούς άγριων αμπελιών σε θερμότερες ζώνες, όπως την Κεντρική-Ανατολική Ασία και την Κεντρική-Νότια Ευρώπη και το σημαντικότερο στην ευρύτερη περιοχή του νοτίου Καυκάσου.

Εκεί, μεταξύ Ευεΐνου Πόντου, Κασπίας Θάλασσας και Μεσοποταμίας, γεννήθηκε το είδος **Άμπελος η οινόφορος** (*Vitis vinifera*, υποείδος *caucasica*) που σχεδόν αποκλειστικά σε διάφορες ποικιλίες και υβρίδια – καλλιεργείται σήμερα.

Κουκούτσια αγρισταφύλων έχουν βρεθεί ακόμη και σε σπηλιές που κατοικήθηκαν από νομαδικά προϊστορικά φύλα. Η τέχνη της αμπελοργίας εικάζεται ότι ξεκίνησε με την αγροτική επανάσταση και τη σταθερή εγκατάσταση πληθυσμών με σκοπό την καλλιέργεια, γύρω στο 5.000 π.Χ. Από τους πρώτους αμπελοκαλλιεργητές θεωρούνται οι **Άριοι** (πρόγονοι των Ινδών που ζούσαν στην περιοχή Καυκάσου-Κασπίας), οι αρχαίοι **Πέρσες**, οι **Σημιτικοί λαοί** και οι **Ασσύριοι**. Κατόπιν η τέχνη της αμπελοργίας και οινοποιίας πέρασε στους **Αιγύπτιους**, τους **λαούς της Παλαιστίνης-Φοινίκης** και τους – μη Έλληνες εκείνα τα χρόνια – **κατοίκους της Μικρασίας και του Ελλαδικού χώρου**. Την ίδια εποχή πάντως το κρασί αναφέρεται και στην **αρχαία Κίνα!**

Η **Αίγυπτος** είχε μακρότατη παράδοση οινοποιίας, με τις αρχές της να χάνονται πριν το 4000 π.Χ.: αναφέρονται βασιλικοί αμπελώνες, απεικονίζονται ποικιλίες σταφυλιού διαφόρων αποχρώσεων, σκηνές αμπελοργίας και οινοποίησης (ακόμη και μηχανικά πιεστήρια!), ενώ βρέθηκαν αμφορείς της Νέας δυναστείας (1600-1100 π.Χ.) στους οποίους αναγράφονται η προέ-

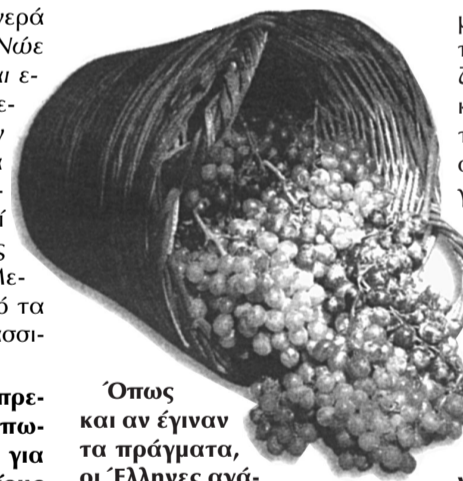
Άμπελος η οινόφορος (*Vitis vinifera*, υποείδος *caucasica*)

λευση, η σοδεία και ο οινοποιός! Στην Μεσοποταμία πάλι, ο Βαβυλώνιος βασιλιάς Χαμουραμπί το 1700 π.Χ. είχε νομοθετήσει για την τιμή του κρασιού καθώς και για την περίοδο που έπρεπε να καταναλώνεται: μόνο την εποχή μετά τον τρύγο – η παλαιώση προφανώς δεν είχε εκτιμηθεί όσο έπρεπε.

Οι **Σημιτικοί λαοί** της ανατολικής Μεσογείου ήρθαν ναρξί σε επαφή με το κρασί. Στην Παλαιά Διαθήκη οι αναφορές αφθονούν: Με το που στράγγισαν τα νερά του κατακλυσμού «*ήρξατο Νώε άνθρωπος γεωργός γης και εφύτευσε αμπελώννα*» (Γένεσις, θ' 20). Οι Φοινίκες ήταν ξεκουστοί οινοποιοί αλλά και έμποροι: φοινικικοί κρασοαμφορείς έχουν βρεθεί σχεδόν σε κάθε περιοχή της ανατολικής και κεντρικής Μεσογείου. Η Τύρος ήταν από τα πρώτα μεγάλα κέντρα θαλάσσιου οινεμπορίου.

Οι **Έλληνες**, οι οποίοι διέπρεψαν στην οινοποιία, μονοπωλώντας σχεδόν την αγορά για αιώνες, και με τους οποίους θα ασχοληθούμε εκτενέστερα, γνώρισαν το κρασί πιθανότατα από την αρχή της εγκατάστασής τους στο σημερινό τόπο, δηλαδή τουλάχιστον πριν το 1700 π.Χ. Δεν έχει διευκρινιστεί από πού διδάχθηκαν την οινοποιία: Σύμφωνα με μια θεωρία, έμαθαν το κρασί από τους ανατολικούς λαούς (Φοινίκες ή και Αιγύπτιους), με τους οποίους τόσο οι Μυκηναίοι, όσο και οι προγενέστεροι – μη ελληνικής καταγωγής – Κυκλαδίτες και Μινωίτες είχαν ανεπτυγμένες εμπορικές σχέσεις. Η σχετική με το κρασί μυθολογία (διονυσιακά, ορφικοί κ.ά. μύθοι) είναι πλουσιότατη, δεν δίνει όμως συγκεκριμένες ενδείξεις. Αλλού το αμπέλι εμφανίζεται ξαφνικά από μόνο του ή το χαρίζει ο θεός Διόνυσος στους ελλαδίτες (π.χ. στην Αιτωλία), με τρόπο που δημιουργεί σκέψεις για παρουσία

της αμπελού στον ελλαδικό χώρο πολύ πριν την έλευση των Ελλήνων, αλλού το κρασί συνδέεται με την Κρήτη και τη Νάξο (μύθος «Διώνυσος και Αριάδνη»), ενισχύοντας την εκδοχή περί φοινικικής ή αιγυπτιακής προέλευσης, αλλού πάλι το αμπέλι φέρεται ερχόμενο από τη Θράκη, που σύμφωνα με κάποιες πηγές ίσως ήταν ο βασικός προμηθευτής των Ελλήνων στους Μυκηναϊκούς χρόνους (πρβλ. Ιλιάδος (Ι 71-72).

Όπως και αν έγιναν τα πράγματα, οι Έλληνες αγάπησαν το κρασί, εκτιμώντας το γεγονός ότι τους βοηθούσε ανάλογα με την κατάσταση να ξεχνούν τα βάσανα της ζωής, να έρχονται σε έκσταση ή να δημιουργούν ευχάριστη ατμόσφαιρα και κέφι στη συντροφιά. Το εκτιμούσαν λαός άρχοντες, καθώς και οι φιλόσοφοι όλων, σχεδόν των ρευμάτων, από τους Προσωκρατικούς και τους Ιδεαλιστές (Πλάτων, Σωκράτης κ.ο.κ.) μέχρι τους Επικούριους, ενώ και οι ποιητές δεν παρέλειψαν να το υμνήσουν. Πάντως δεν συνήθιζαν να μεθούν, ούτε είχαν εκτίμηση στους μεθυστακούς. Το τελετουργικό του επίσημου συμποσίου, όπου ο «συμποσιάρχης», συχνά προϊστάμενος στρατιάς «κραστών» και «οινοχόων», επέβλεπε τόσο το νέρωμα του κρασιού, όσο και την ποσότητα που θα έπινε ο κάθε συμπότης ανάλογα με την

κατάστασή του, δηλώνει ότι η αποφυγή της μέθης και η διατήρηση πολιτισμένης ατμόσφαιρας ήταν σημαντική υπόθεση.

Οι πρόγονοί μας έπιναν το κρασί τους με διάφορους τρόπους. Γενικός κανόνας ήταν η ανάμειξη του κρασιού με νερό, σε αναλογία συνήθως 1:3 (ένα μέρος οίνου προς τρία μέρη νερού), 1:2 ή 2:3. Η πόση ανέρωτο κρασιού («κρατρου οίνου») θεωρείτο βαρβαρότητα – αναφέρεται μάλιστα ότι κάποιος νομοθέτης την είχε απαγορεύσει επί ποινή θανάτου – και συνήθιζόταν μόνο από αρρώστους ή κατά τη διάρκεια ταξιδιών ως τονωτικό-δυναμωτικό, περιστασιακές στις οποίες (καθώς και στα γεύματα) ήταν επίσης διαδεδομένη η κατανάλωση κρασιού με μέλι. **Συχνά αρωμάτιζαν το κρασί τους με διάφορα μυρωδικά. Η προσθήκη αφίνου στο κρασί, δηλαδή η παρασκευή βερμούτ, ήταν γνωστή μέθοδος: αποδίδεται μάλιστα στον Ιπποκράτη, και το βερμούτ της εποχής ονομαζόταν και «Ιπποκράτειος Οίνος».** Καθώς και η προσθήκη ρητίνης (δηλαδή η παρασκευή ρετσίνας) που γινόταν – αν και μάλλον σπάνια – όχι μόνον χάριν της ιδιάζουσας γεύσεως, αλλά και της συντήρησης. Ενίοτε προσέθεταν και άλλα μπαχαρικά, όπως π.χ. θυμάρι, μέντα, γλυκάνισο, πιπέρι ή σμόρνα.

Ο τρόπος παραγωγής του κρασιού δε διέφερε ουσιαστικά από αυτόν των ημερών μας. Η αμπελοργία είχε φτάσει σε υψηλά επίπεδα τέχνης, κυκλοφορούσαν δε και ειδικά βιβλία επί του θέματος. Από αυτό του Θεόφραστου, που σώθηκε ως τις μέρες μας, λαμβάνουμε ενδιαφέρουσες πληροφορίες, λόγω χάρην ότι οι Έλληνες (αντίθετα από τους Ρωμαίους) συνήθως καλλιεργούσαν το αμπέλι απλωμένο στη γη, χωρίς υποστηρίγματα –

τεχνική που ακόμη και σήμερα είναι σε χρήση σε κάποιες περιοχές, όπως στην Κοζιμακή.

Οι Έλληνες γνώριζαν την παλαιώση του κρασιού και την αφίναν να γίνει σε θαμμένα πιθάκια, σφραγισμένα με γύψο και ρετσίνα – ίσως έτσι, κατά τύχη, ανακαλύφθηκε η επίδραση της προσθήκης ρετσίνας. Το κρασί εμφανιζόταν, ανάλογα με το πόσο μεγάλο ταξίδι είχε μπροστά του μέχρι την κατανάλωση, σε ασκούς ή σε σφραγισμένους πήλινους αμφορείς, αλειμμένους με πίσσα (ή ρετσίνα) για τέλεια στεγανοποίηση, στους οποίους συχνά αναγράφονταν με μπογιά ή με σφραγίδα τα πλήρη στοιχεία του περιεχομένου οίνου: περιοχή προέλευσης, έτος παραγωγής, οινοποιός και εμφιαλωτής.

Το εμπόριο των ελληνικών κρασιών απλωνόταν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, μέχρι και την ιβηρική χερσόνησο (οι Ίβηρες και οι κάτοικοι της νότιας Γαλατίας μάλλον τότε πρωτοήρθαν σε επαφή με το κρασί), και φυσικά στον Ευεΐνο πόντο, ήταν δε μία από τις σημαντικότερες οικονομικές δραστηριότητες των προγόνων μας. Σε πολλές πόλεις υπήρχαν ειδικοί νόμοι για να εξασφαλίζουν την ποιότητα του κρασιού, αλλά και «προστατευτικοί» ενάντια στον ξένο ανταγωνισμό και τις εισαγωγές – χαρακτηριστικό παράδειγμα η σχετική νομοθεσία της Θάσου, σύμφωνα με την οποία πλοία με ξένο κρασί που πλησίαζαν το νησί δημεύονταν! Από διάφορες πηγές μας έχουν διασωθεί τα ονόματα των οινοπαραγωγικών περιοχών και των κρασιών που έβγαζαν. Αρχικά, τα πιο ξεκουστά κρασιά – διεθνώς! – ήταν αυτά του Βορείου Αιγαίου: της Λήμνου, της Θάσου, της Λέσβου, της Χίου, της Ικαρίας, της Σάμου. Αργότερα, μετά την κλασική εποχή, απέκτησαν μεγάλη φήμη και τα κρασιά της Ρόδου, της Κω και των λοιπών Δωδεκανήσων, της Θήρας, της Νάξου, της Κρήτης και της Κύπρου. Στην ελληνιστική εποχή μπήκε σε νέα βάση η οινοπαραγωγή της Αιγύπτου, με κύριο προϊόν τον Μαρεωτικό.

Γιορτές & χαρές & πανηγυρία

Το πανηγύρι της Αγιάς

Με ιδιαίτερη επιτυχία διοργανώθηκε στις 14-8-2004 και φέτος από το Σύλλογο Απολλωνιατών το πανηγύρι της Αγιάς. Πλήθος κόσμου συμμετείχε στον εορτασμό, από πολύ νωρίς, οπότε και παρακολούθησε με κατανύξη τον Μέγα Εσπερινό.

Παρέστησαν, μεταξύ άλλων, και ο Δήμαρχος Δρυμαλίας κ. Τζουάννης, ο πρώην βουλευτής κ. Νικ. Λεβογιάννης, η Αντιδήμαρχος Δρυμαλίας κ. Βούλα Βιτζηλαίου, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Κομμακίς κ. Αντ. Χωριανόπουλος, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Νικήφ. Χωριανόπουλος κ.ά.

Αμέσως μετά μίλησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Απολλωνια-

Η Κιονιά η Αγιά.

που έζησε εδώ μισό αιώνα και φρόντιζε και συντηρούσε την εκκλησία της Αγιάς, και νομίζω η αναφορά στο πρόσωπό τους κά-

Ο Μέγας πανηγυρικός Εσπερινός.

τών κ. Αντώνης Χωριανόπουλος, ο οποίος είπε μεταξύ άλλων:

«Κύριε Βουλευτά, κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι, Σας καλωσορίζουμε στην αναβίωση του πανηγυριού της Αγιάς, που γίνεται στα πλαίσια των εκδηλώσεων **Απολλώνια 2004**, και ευχόμαστε χρόνια πολλά.

Το 2004 είναι μια ιστορική χρονιά για την Ελλάδα, γιατί τα βλέμματα όλων μας είναι στραμμένα στην χώρα μας, λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο Σύλλογος Απολλωνιατών Νάξου αναβιώνει εδώ και οκτώ χρόνια, στον ιερό χώρο της Παναγιάς της Αγιάς, το πρώτο πανηγύρι της Νάξου.

Σήμερα είναι μέρα μνήμης και προσευχής και θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε σε τρεις προσωπικότητες που δεν βρίσκονται ανάμεσά μας και που στο πέρασμά τους άφησαν έργο:

Τον ιατρό και πρόεδρο της Κοινότητας Κομμακίς **Κωνσταντίνο Πιτταρά**, προσωπικό φίλο του Ελευθερίου Βενιζέλου, που με παρέμβασή του έγινε ο δρόμος από Απώλωνα - Κομμακί, και τον **Στυλιανό Κορρέ**, καθηγητή και πρότανη του Πανεπιστημίου Αθηνών, που με τις παρεμβάσεις του διανοίχθηκε ο παραλιακός δρόμος και μπορούμε εμείς να βρισκόμαστε εδώ. Όπως και τον **Στυλιανό Παραρά**,

Από την ιστορία της Θεοσκεπάστης

Στις 8 Σεπτεμβρίου του 1959 στην πανηγυρη του χωριού, χοροστατούσε ο μακαριστός Επιφάνιος Καλαφάτης μαζί με τον πρωτοσύγγελο και ιεροκήρυκα τότε και νυν ποιμενάρχη Παροναξίας κ. Αμβρόσιο Στάμενα.

Μετά τη λιτανεία, ο Δεσπότης με τη συνοδεία του έγινε δεκτός στο σπίτι του Κοροδογιάννη στο Εροντάμπελο. Σ' εκείνη τη σύναξη ο Γιαννάκης του Μιχαλοδομιάλη τον οποίο ιδιαίτερα εκτιμούσε ο Δεσπότης - τον γνώριζε από το Βασιλικό Ναυτικό και τον Άη Δημήτρη του Παλάσκα - βρήκε την ευκαιρία και υπέβαλε στο Δεσπότη τρία αιτήματα ζωτικής σημασίας για την Κομμακί:

1^ο Να προτιμώνται οι Κομμακίτες ως εννοικιαστές των κτημάτων της Φανερωμένης.

2^ο Να δοθεί στο δάσκαλο Θεολόγο Καστρινέλλη το δικαίωμα της ερμηνείας και διδασχίας του θεϊού λόγου.

3^ο Να εγκρίνει τη σύσταση επιτροπής αυτοπροαίρετων εισφορών για τη στήριξη και την κάλυψη αναγκών της Θεοσκεπάστης. Τα αιτήματα έγιναν δε-

Στην πόρτα της Θεοσκεπάστης ο Επιτάφιος της Παναγιάς. Συγκινητικό στιγμιότυπο από την ιερή Ακολουθία, που έγινε σύμφωνα με το μοναστηριακό τυπικό στα Εννιάμερα της Παναγιάς, στην Κομμακί

κτά, προς μεγάλη ικανοποίηση των Κομμακιάτων.

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε ως εξής: Πρόεδρος ο παπάς του χωριού αρχιμ. Γρηγόριος Συνοϊκής, Αντιπρόεδρος ο Γιαννάκης Χατζόπουλος, Ταμίας ο Κοροδογιάννης και μέλος ο δάσκαλος Θεολόγος Καστρινέλλης.

Αμέσως ξεκίνησαν έρανο. Οι Κομμακίτες συνεισέφεραν με προθυμία δίνοντας ο καθένας

ό,τι μπορούσε. Άλλοι πατάτες, άλλοι κρεμμύδια, τυριά, μέλια, κεριά, σούκα.

Από τους πρώτους που συνέδραμαν σ' αυτή την ιερά επιχείρηση ήταν ο Τρυφερός. Πόρτα-πόρτα, γειτονιά-γειτονιά τα τσουβάλια της ρίγας (χωρητικότητα 100 οκάδων) γέμιζαν και ο Τρυφερομανόλης τα σήκωνε σαν να 'χανε μέσα μπαμπάκι...

Έρευνα: Π.Ε.Α.

Γιορτές και πανηγύρια του φθινοπώρου στη Νάξο

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ:

1 Σεπτ., Τετάρτη: Αρχή της Ινδίκτου. Οι παλαιοί την έλεγαν Πρωτοσετεμπιά και την γιόρταζαν όπως γιορτάζουμε σήμερα την 1η του Γενάρη. Αρχιμηνιά και αρχιχρονιά λοιπόν. Την παραμονή τα παιδιά πήγαιναν τα εικονίσματα του σπιτιού στην εκκλησία και τα έπαιρναν λειτουργημένα μετά τη λειτουργία.

2 Σεπτ., Πέμπτη: Του Αγίου Μάμαντος. Στο μικρό ανακαινισμένο εκκλησάκι στον Κάμπο. Δεν είχαμε πληροφορίες. Έγινε το πανηγύρι. Ούτε μια φωτογραφία δε βρέθηκε. Ας μνημονεύσουμε τουλάχιστον το Φιτσοέρη, που πρωτοστάτησε στην ανακαίνισή του.

8 Σεπτ., Τετάρτη: Το Γενέσιον της Θεοτόκου. Το πανηγύρι του χωριού της Παναγιάς τη Χάρη.

14 Σεπτ., Τρίτη: Η ύψωση του Τιμίου Σταυρού. Τρανό παλαιό πανηγύρι στο Σταυρό της Κεραμωτής. Μοναδικό σημείο της Νάξου που φαίνονται τα δυτικά και τα ανατολικά παράλια.

17 Σεπτ., Παρασκευή: Σοφίας, Πίστεως, Ελπίδος και Αγάπης. Ακριβώς ό,τι χρειάζεται κάθε άνθρωπος στους χαλεπούς σύγχρονους και πονηρούς καιρούς.

20 Σεπτ., Δευτέρα: Ευσταθίου μεγαλομάρτυρος.

22 Σεπτ., Τετάρτη: Φωκά Ιερομάρτυρος. Πανηγυρίζεται παλιότερα ο Αϊ-Φηκάς στο Άρλες. Ευκαιρία να ενδιαφερθεί κάποιος για το εκκλησάκι τ' Αϊ-Φηκά (το Φηκαδάκι).

Μαρία Ι. Καρούση

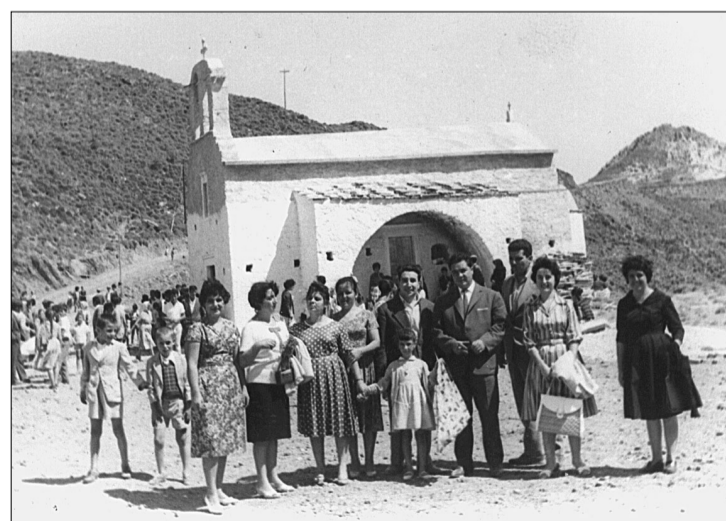
Ρεπορτάζ:
Βασίλης Γ. Αλιμπέρτης
Φωτο:
Νίκος Δ. Χατζόπουλος

Λιτανεία Θεοσκεπάστης 1959

Στην Πλάτσα του Μιχαλοδομιάλη. Διακρίνονται, από αριστερά προς τα δεξιά: ο Κωνσταντής του Αλιμπερτομανόλη, ο τότε πρωτοσύγγελος και νυν σεβασμιώτατος Παροναξίας κ.κ. Αμβρόσιος ο Β', ο Γιαννάκης του Μιχαλοδομιάλη, ο Μήτσος του Νταρμπολομιάλη, ο Κανονονικόλας και ακριβώς από πίσω ο Μανολάκης του Νικολάκη και ο Πασιάς. Στο κέντρο: ο μακαριστός Δεσπότης κ.κ. Επιφάνιος. Προς τα δεξιά: ο αστυνόμος Νίκος Βαρομαξίζης (μπροστά στο παράθυρο η θυγατέρα του Αρτιμαντώνη, πρώτου κοινοτάρχη Γαλασιού, και η Ηρώ του Δασκάλου) και μια κόρη του Λαδομιάλη. Ο Δασκαλογιάννης, ο Γληρογκώτσος, ο Στέλιος Παραράς (κοινοτάρχης) και πίσω του ο Τσικαλαδονικόλας, ο Φραγκουλιδογιάννης, ο Νταρμπολοδομιάλης.

(Η φωτογραφία είναι από το Αρχείο του Γιαννάκη Μιχ. Χατζόπουλου)

Κομμακίτες πανηγυριώτες στο πανηγύρι του Σταυρού, στο Σταυρό της Κεραμωτής το 1959.

(Η φωτογραφία είναι από το Αρχείο του Γιαννάκη Μιχ. Χατζόπουλου)

Μια επιστολή με ουσία και βαρύτητα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΠΑΡΩΝΑΣΙΑΣ
Αριθ. πρωτ. 232

Εν Νάξω 11-6-2004

Προς τον
Αξιότιμον
Κον Νικόλαον Ε. Λεβογιάννην
Διευθυντήν Εφημερίδος
«Κορωνίδα Νάξου»

Αξιότιμε και αγαπητέ μου
Κύριε Διευθυντά,

Είς την έγκριτη εφημερίδα σας «Κορωνίδα Νάξου» και εις το φύλλο Μαρτίου-Απριλίου 2004, σελίδα 5, είδαμε και εμελετήσαμε τα δύο άρθρα του κ. Π.Ε.Λ. με τον τίτλο «Το Αργοκοιλί της ταπεινώσεως» και «Νενίκηκα σε Σολομών».

Και στα δύο αυτά άρθρα γίνεται λόγος για τον νεοανεγειρόμενο Ιερό Ναό της Παναγίας της «Αργοκοιλιωτίσσης». Και ο συντάκτης των άρθρων αυτών, σαφώς καταφέρεται κατά της ανοικοδομήσεως του νέου Ιερού δια το μέγεθος Ναού αλλά και κατά του μεγέθους της καμπάνας του. Επί των άρθρων αυτών έχομεν να απαντήσωμεν τα εξής:

Η ανοικοδόμησις του νέου Ιερού Ναού της Αργοκοιλιωτίσσης αποτελεί την εκπλήρωση ενός τάματος του συνόλου σχεδόν των ευσεβών Ναξίων. Ο παλαιός Ιερός Ναός, βεβαίως, όλους μας συγκινεί, αφού σ' αυτόν προσευχήθησαν και προσεύχονται αναρίθμητες ψυχές και είναι άρρηκτα συνδεδεμένος συναισθηματικός με όλους μας. Άλλωστε με την ανέγερση του νέου Ιερού Ναού ο παλαιός Ναός δεν έμεινε στο περιθώριο, αφού κατά την νύκτα της πανηγύρεως λειτουργείται, αλλά και άλλες φορές.

Όμως πρέπει να τονίσουμε, ότι ο Ναός αυτός ήταν προσαρμοσμένος στις λειτουργικές ανάγκες της εποχής που ιδρύθη. Με τα σημερινά δεδομένα δεν είναι δυνατόν να καλύψει τις λειτουργικές ανάγκες των χιλιάδων προσκυνητών που συρρέουν κατά

την ημέρα της πανηγύρεώς του. Έπειτα, οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν τις περισσότερες φορές κατά την ημέρα της εορτής είναι άσχημες (ψύχος ή βροχή). Η ανέγερση μεγάλου νέου Ιερού Ναού ήταν απαίτηση των ευλαβών προσκυνητών αλλά και των εν Νάξω και Αθήναις Ναξίων.

Όσον αφορά τη θέση του νέου Ιερού Ναού αυτή επελέγη με πολύ κόπο. Οι απόψεις ως προς τον τόπο ανέγερσεως ήταν πολλές, μεταξύ των οποίων ήταν οι εξής:

α) Να ανακατασκευασθεί και να επεκταθεί ο παλαιός Ιερός Ναός.

β) Να γίνει εκτός του περιβάλλοντος του Παλαιού Ναού, πλησίον του εξωκκλησίου του Αγίου Σπυριδώνος.

γ) Να γίνει εκεί όπου εθεμελιώθη, παρά την μεγάλη απόκλιση του εδάφους (κατωφέρειο). Και τελικώς απεφασίσθη να ανεγερθεί εκεί που ανηγέρθη, σύμφωνα και με τις απόψεις των αρμοδίων φορέων και μηχανικών. Η κατωφέρεια του εδάφους είχε ως συνέπεια να γίνουν υπόγειες κατασκευές και ισόγειες κάτω από τον κυρίως Ναό.

Για το κωδωνοστάσιο και την καμπάνα οι απόψεις επικεντρώθηκαν στην επιθυμία των εντο-

πίων, στην νησιώτικη αρχιτεκτονική, στις παραδόσεις και τους θρύλους, παρά τις επιφυλάξεις πολλών.

Τελικώς η Επιτροπή ανεγέρσεως, που εδρεύει στην Αθήνα, μαζί με τον αρμόδιο αρχιτέκτονα, απεφάσισαν τόσο για το μέγεθος του κωδωνοστασίου, όσο και για το βάρος της καμπάνας.

Σας διαβεβαιώνουμε, ότι συμμεριζόμεθα τον προβληματισμό, τον σκεπτικισμό και τις επιφυλάξεις σας. Και τα όσα γράφετε, φανερώουν το έντονο θρησκευτικό σας βίωμα και την ευσεβεία σας. Αλλά ας έλθετε στη θέση μας. Και η θέση μας αυτή είναι πολύ λεπτή. Ένεκα τούτου, επεδείξαμε κατανόηση στις ποικίλες αναζητήσεις και στην επιμονή των αρμοδίων.

Η σπουδαιότητα και η αξία του έργου αυτού είναι αναμφισβήτητη και πολυσήμαντη. Και όταν με την βοήθεια του Θεού αποπερατωθεί, πιστεύουμε ότι όλοι από κοινού θα αισθανθούμε απροσμέτρητη ψυχική αγαλλίαση και τότε όλοι θα συμφωνήσουν ότι καλώς έγινε το ιερό αυτό έργο.

Και μαζί με το σύνολο των Ναξίων, ιδιαίτέρως θα χαρούν οι ευσεβείς και πολυάριθμοι δωρηταί και ευεργέτες, που από το περίσσευμα ή υστέρημά τους κατέθεσαν μέρος της ψυχής τους για τον Ιερό αυτό Ναό.

Προς το παρόν, πέρα από τις ίσως δικαιολογημένες επιφυλάξεις, από οπουδήποτε και αν προέρχονται, χρειάζεται να πρυτανεύσει η ενότητα, η ομοψυχία και η ταπεινώση, ώστε με αγαστή σύμπνοια και με τις πρεσβείες της υπεραγίας Θεοτόκου να ολοκληρωθεί αυτό το ιερό καταφύγιο και θεομητορικό εγκαλλώπισμα.

Τελειώνοντας, θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε – και συγχωρήσατέ μας γι' αυτό – ούτε «Αγίαν Σοφία» επιθυμούμε να αναγείρουμε, ούτε βεβαίως ποτέ να επαναλάβουμε το «Νενίκηκα σε Σολομών».

Αυτό που ελάβαμε υπ' όψη στην απόφαση της ανεγέρσεως του μνημειώδους αυτού κέντρου λατρείας των απανταχού της γης Ναξίων και κατηύθυνε τις κινήσεις μας, είναι ο ενθουσιασμός και η συμμετοχή των ευγενών και ευσεβών Ναξίων. Βεβαίως αυτός ο ενθουσιασμός καλό θα είναι να είναι συγκρατημένος και να συμβαδίζει με την πραγματικότητα.

Είναι γεγονός αξιοθαύμαστο, το ότι το έργο αυτό, που ανεμένετο να πραγματοποιηθεί επί δύο περίπου αιώνες πραγματοποιείται τώρα με την συμπαράσταση της ευλαβείας του Λαού. Και γι' αυτό ευγνωμονούμε τον Λαό αυτόν.

Αυτά γράφομε, ως απάντηση των δύο άρθρων σας. Και σας ευχαριστούμε πολύ για τις γόνιμες κλίσεις, επικρίσεις, σχολιασμούς, αντιθέσεις και απόψεις σας.

Και σεις ως πιστά και φωτόμορφα τέκνα της εκκλησίας μας έχετε λόγο και άποψη. Και σεις έχετε τα δίκια σας τα οποία υπολογίζομε.

Μετά τιμής, ευχών και Αγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΠΑΡΩΝΑΣΙΑΣ ΑΜΦΙΡΟΧΙΟΣ

Γιώργος Ν. Μολυνάς

Μικρά και μεγάλα Γαλατσιώτικα

☒ «**Ηχώ**» και **παρηχήσεις**. Στον απόηχο των εγκαινίων του Ιατρείου Α' Βοηθειών η «Ηχώ» στο φύλλο Ιουλίου, αδικεί την αντιδήμαρχο κ. Σοφία Λεπίδα σε δύο τουλάχιστον σημεία: Πρώτον: Δεν διατελούσε καθόλου «εν άγχει και ταραχή». Εξάλλου φυσικό είναι να απευθύνεται κανένας με συστολή και κάποιο τρακ σε επίσημα πρόσωπα και μάλιστα του αναστήματος του υπουργού Υγείας, όπως και αναμενόμενη ήταν η συγκινησιακή φόρτισή της. Δεύτερον: Οι προσφωνήσεις της υπήρξαν απόλυτα ακριβείς και για όσους ξέρουν τις ιερατικές προσαγορεύσεις ήταν άψογες. Μελετημένες και μπράβο της. Με την ευκαιρία, φιλε Βασίλη, σου συστήνω τα «δίπτυχα» της Εκκλησίας της Ελλάδος, για να πλουτίσεις τις γνώσεις σου επί των προσαγορεύσεων, γιατί, απ' ό,τι φαίνεται, έχεις... κολλήσει μόνο στο... μακαριώτατο και αγνοείς άλλες πιο εύχες, όπως το θεοφιλέστατος (που λάθος το αναφέρεις) και το έκανες «βοηθός επίσκοπος», σα να λέμε... βοηθός μικροβιολόγου!

☒ Ο **καλός ο καπετάνιος... που παραιτήθηκε προκαλώντας κι άλλες φουρτούνες**. Ο Νίκος Πρωτονοτάριος, καπετάνιος, δημ. σύμβουλος και πρόεδρος της διαπαρταξιακής επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων του Δήμου, στις 28/6 παραιτήθηκε για λόγους ευθείας, αφού ο αντιδήμαρχος κ. Τσίρος είχε καθήσει στο... τιμόνι του υπεύθυνου των ολυμπιακών αγώνων με εντολή του Δημάρχου. Το «πλήρωμα»... του «Γαλάτσι 21ος Αιώνας» πάντως δεν έχει άδικο να αναρωτιέται: στραβός είναι ο γιάλος ή εμείς στραβά αρμενίζουμε.

☒ **Κλυδωνισμοί στο σκάφος του «Γαλάτσι 21ος Αιώνας»**. Ο επόμενος ήρθε από τον γιατρό και αντιδήμαρχο κ. Κυριάκο Τσίρο στις 13 Ιουλίου, που απείλησε με ανεξαρτητοποίηση αν ο Δήμαρχος δεν διέγραφε από την παράταξη την επίσης γιατρό και αντιδήμαρχο κ. Σοφία Λεπίδα (επικαλούμενος την «απαράδεκτη» συμπεριφορά της στα εγκαινία του Ιατρείου Α' Βοηθειών). Μάλιστα έδωσε και προθεσμία μερικών ημερών. Ο Δήμαρχος, εκτός από γιατρός, αποδείχθηκε και έμπειρος πυροσβέστης. Για λίγο όμως, αφού μετά τρεις ημέρες ακολούθησε η ανεξαρτητοποίηση του κ. Τσίρου.

☒ Ο **Σταθμός Α' Βοηθειών** στο Άλσος Βεΐκου, που εγκαινιάστηκε στις 12/7 από τον υπουργό Υγείας κ. Κακλαμάνη για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων, θα συνεχίσει τη λειτουργία του και μετά τους αγώνες. Αυτό είναι βέβαιο. Είναι ειλημμένη απόφαση του Δημάρχου και είναι δεδομένη η υποστήριξη από τον Υπουργό Υγείας. Κυρίως είναι απαίτηση του Γαλατσιώτικου Λαού.

Π.Ε.Λ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βραβεύει τις αρχαιότητες της Νάξου

Το νησί μας, τόσο προικισμένο με αρίστης ποιότητας μάρμαρο, ανέκαθεν έδινε εξαιρετικά υλικά, αφορμή να αναδειχθεί το μεράκι που απ' την αρχαιότητα οδηγούσε τους Ναξιώτες. Και τ' αποτελέσματα τόσα αρχαία μνημεία, από κοσμήματα και εδώλια μικρού μεγέθους και αξιοθαύμαστης λεπτότητας έως τους πελώριους Κούρους και την Πορτάρα.

Πόσο αντάξιο γι' αυτήν την κληρονομιά μπορούν ν' αποδειχθούν οι νέοι Έλληνες; Κρίνοντας από τη δουλειά στα Ύγρια και στο Γύρουλα, τις ανασκαφές, την αναστήλωση, η απάντηση μάς κάνει περήφανους. Για την ιστορία και την ομορφιά του τόπου μας, μα και για την περιποίηση και το σεβασμό που τους επιδείξαμε. Ύψιστη αναγνώριση αυτού, το βραβείο Euroρα Nostra της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που απονεμήθηκε στο νησί μας για τον υποδειγματικό τρόπο ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων Σαγκρίου και Υρίων.

Το επόμενο βήμα, για να είναι ολοκληρωμένη η αξιοποίηση των εν λόγω μνημείων, όπως και πολλών άλλων, θα γίνει απ' όλους μας... Με το να επισκεφθούμε, να ενημερωθούμε και να θαυμάσουμε...

Και μην ξεχνάμε, είναι πολλοί οι τόποι της Νάξου που περιμένουν τη σειρά τους, με πιο ανυπόμονους τους ορεινούς...

Γιώργος Ν. Μολυνάς

το ΠΑΤΗΤΗΡΙ κραδί με μεράκι

Σας περιμένουμε στους ανακαινισμένους χώρους του οινοποιείου μας, για να δοκιμάσουμε μαζί ακόμα περισσότερες ποικιλίες κρασιών

Μετά τις 15 Σεπτεμβρίου, από το οινοποιείο μας θα μπορείτε να προμηθευθείτε οποιαδήποτε ποσότητα μούστου από λευκές & κόκκινες ποικιλίες.

- **ΒΑΡΕΛΙΑ ΔΡΥΙΝΑ** άριστης ποιότητας.
- **ΑΝΟΙΞΕΙΔΩΤΑ ΔΟΧΕΙΑ** κρασιού & λαδιού.
- **ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΑΣΟΒΑΡΕΛΑ** όλων των τύπων.
- **ΝΤΑΜΙΤΖΑΝΕΣ** απλές και με βρύση από 5-54 lt.

Παράλληλα στους νέους χώρους του οινοποιείου μας, υπάρχει έκθεση με μηχανήματα, εργαλεία, αξεσουάρ, μπουκάλια, φελλούς, κάνουλες και ό,τι άλλο μπορεί να χρειάζεται ένας ερασιτέχνης οινοποιός.

Όλα τα παραπάνω μεταφέρονται στο χώρο σας με αυτοκίνητα της εταιρείας μας!

Λεωφ. Μαραθώνος 181, 153 51 Παλλήνη
Τηλ.: 210 6031020 - 693 6031020 Fax: 210 6030642
e-mail: info@topatitiri.gr website: www.topatitiri.gr

ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Ι. ΦΡΑΓΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. οικίας: 210-8678088, Κιν. 6942-995456

E-mail: Phragouloupoulou@Yahoo.gr

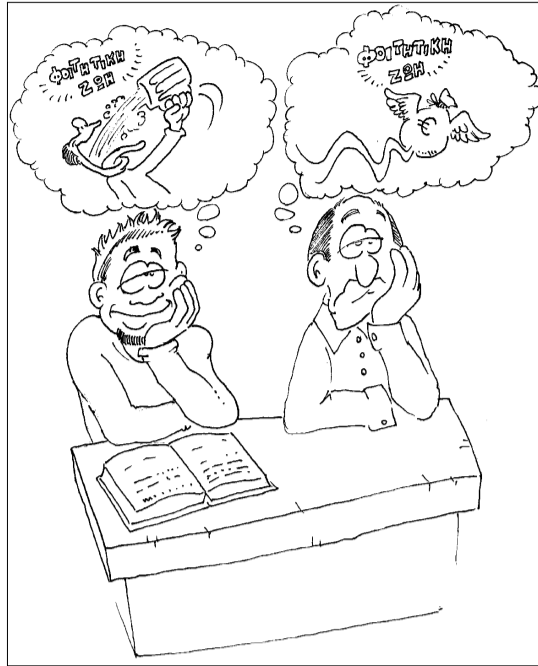
Συγχαρητήρια στους νέους φοιτητές και σπουδαστές

Ο Σύλλογος και η εφημερίδα συγχαίρει θερμά τους νέους και τις νέες που έδωσαν επιτυχώς τη μάχη των πανελληνίων εξετάσεων και είναι ήδη πρωτοετείς φοιτητές και σπουδαστές.

Συγχαίρει επίσης τους γονείς τους που αγωνίστηκαν σθεναρά, έστω και στα μετόπισθεν, μιας και χρησιμοποιούμε πολεμική ορολογία.

Δημοσιεύουμε ήδη τους επιτυχόντες από τα Λύκεια της Νάξου και του Γαλασιού, με τη συνδρομή της «Κυκλαδικής» και της εφημερίδας «Ηχώ» Γαλασιού. Όπως καταλαβαίνετε, η εφημερίδα μας δεν μπορεί, δεν έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει επιτυχόντες από άλλες περιοχές. Γι' αυτό απευθύνει έκκληση στους Κομμακίτες όπου γης να επικοινωνήσουν με την εφημερίδα μας και να μας ενημερώσουν, συμβάλλοντας έτσι στην προετοιμασία της προγραμματιζόμενης εκδήλωσης επιβράβευσης, που εφέτος θα γίνει από τους ίδιους τους νέους. Να τονίσουμε εδώ ότι η βράβευση για τη φετινή χρονιά ενδέχεται να μη συνδυαστεί με την κοπή της πίτας. Θα ανακοινωθεί έγκαιρα και θα πάρει τη μορφή ενός νεολαϊστικού πάρτυ, χωρίς προσφωνήσεις και επίσημους.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι νεοεισαχθέντες θα κάνουν την πρώτη τους... κατάληψη αρχίζοντας από τη λέσχη του Συλλόγου, θα διασκεδάσουν όπως μόνο εκείνοι ξέρουν και εμείς οι «μεγάλοι» θα κάνουμε ό,τι κάνουμε και στα σπίτια μας

σε ανάλογα πάρτυ: θα περιοριστούμε στην κουζίνα και καλό θα είναι να μην φοράμε και τα ρολόγια μας... και να μην συγκρίνουμε τις εποχές. Άλλες οι δικές μας εποχές που διαμορφώσαμε εμείς και άλλες είναι οι σημερινές.

αυθεντικά - κωμιακτικά

➔ Αύγουστος μήνας, κατά το σούρουπο, την ευλογημένη ώρα που ο ήλιος «σκιάζει στο ντρούλο» και από τη Θεοσκέπαστη ξεχύνεται μελωδικά και γαλήνια «φως ιαρό...», ένα συνταξιούχος Κομμακίτης, αμπελουργός, έχει γεμίσει το καλάθι του με τα κεχριμπαρένια ροζακά, και αντιραβδισμένος, κατηφορίζει για τον αμαξωτό. Ίδιος Αδάμ, που μια ολόκληρη ζωή με τον ιδρώτα του προσώπου του δούλεψε για τον επιούσιο άρτο της φραμελιάς, εξακολουθεί να είναι καλοστεκούμενος, λεβέντης και σαν πάππος όπως και στα νιάτα του, εγκρατής και καλαμπουρτζής.

Στη στάση του λεωφορείου, συναντά μια «Εύα», μια τουρίστρια... αγρόθιες από πού να 'χε ξετονήσει, και της προσφέρει ένα ροζακά.

Τα ροδοκοκκινισμένα χεράκια της «Εύας» παίρνουν το απρόσμενο δώρο, ενώ απ' την ξεφλουδισμένη γαλλική μυτούλα βγαίνει όλο γλύκα ένα άκομφο «εφ-κα-ρι-στό» ακολουθούμενο από ένα ευγενέστατο «μερσί μποκού».

Κι ο πάππος χαμογελώντας φιλάρεσκα κάτω από τα μουστάκια του της απαντά: -Πονοκόψου το δα κι'ά σου λείπανε και το κοκό... όπερ μεθερμηνευόμενο «ουκ αν λάβεις παρά του μη έχοντος» ή όπως μου το αφηγήθηκε «ήθελενε δα κοκό η νταμπουσκα αλλά δεν εκολάτισε...»

➔ Άμα μουστοπατούμε με τα παπούτσια... Παρακολουθούμε με μεγάλο ενδιαφέρον την τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων και το μουστοπάτι όπως είναι φυσικό, μιας και το ξέρουμε καλά, τραβάει την προσοχή μας. Τα πανέρια, τα καλάθια, τα σταφύλια, όλο το σκηνικό μας ενθουσιάζει. Σε λίγες μέρες θα κάνουμε μαι μες το ίδιο, στα αμπέλια μας, στο χωριό. Όμως τίποτα δεν είναι τέλειο, όπως παρατηρεί ο... αντρηρσίας της παρέας.

-Εντάξει, δε λέω, καλό είναι, μα κάτι δε προβλέψανε καλά.

-Δηλαδή.

-Ευπόλυτοι ή με γαλότσες και τα μπατζάκια σηκωμένα μέχρι το γόνατο! Έτσι μουστοπατούμε... κι όχι με τα παπούτσια.

➔ Άμα δε τζιμπούνε τα φάρια... Η ίδια παρέα, στη λέσχη του Συλλόγου παρακολουθεί, θαυμάζει και κρίνει. Μια τελευταία προσπάθεια να καμφθεί και ο αντρηρσίας. Στο σκηνικό τώρα βγαίνουν οι φαράδες, με τα δίχτυα.

-Δε μπορείς να πεις, οι φαράδες μια φορά είναι άψογο!

-Μπα! μη ντο λες! Ευτονώ πάλι η φαριά ντωνα ήτανε χειρότερη κι απ' του Νίκου του Χατζόπουλου... κάτι χειρότερο... χωρίς καθόλου θαλασσινά...

➔ Ερημάξανε τσ'ελιές. Ούτε ένα, ούτε δυο. Εκατοντάδες στεφάνια δόξας πλεχτήκαν με κλαδιά ελιές, για να στολίσουν τα κεφάλια των Ολυμπιονικών. Και πρώτους και δεύτερους και τρίτους. Και φαρμακωμένους και αφαρμακώτους ή καθαρούς. Μετρώντας μετάλλια, στεφάνια και κότινους ελιές καθηλωμένος μπροστά στην τηλεόραση ο Γιώργος, αποφαίνεται:

-Εφέτι, θα ακριβήνει το λάδι έτσι που το πάνε...

-Μα γιατί, τι έγινε, πώς σου 'ρθε τώρα αυτό...

-Μα δε θωρείς που ρημάξανε καλά-καλά τσ'ελιές με τα στεφάνια και ευτοί τσι φλάροι τσι κότινοι...

➔ Όχουσο ποδάρια!... Θαύμαζε ο συχωρεμένος ο Τσουρλιδοέργης, μετρώντας τα ζουλοπρόβατα τω Εροβασιλάδω, σκυμμένος κάτω από την αμπασιά τσ'αρμεμόμαντρας.

Αλλά δεν πρόλαβε να αποθαυμάσει, πολύ περισσότερο να μετρήσει, αφού ήταν αμέτρητα. Χιλιάρμενο που λέανε. Μέτρηση όμως μια γερή ξυλιά κι ένα παιδί σπασμένο. Μια ξυλιά από τα χέρια και το ραβδί τού Ερομάρκου, για να μάθει άλλη φορά να λέει «Να μην αμπασκαθύνε τα ζα», κι όχι να διακινδυνεύει το μάθησμά του κοπαδιού και τη σωματική του ακεραιότητα.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΕ ΑΕΙ-ΤΕΙ

α) Λυκείων Αθηνών

Αλεξάκος Δημήτρης (γιος της Μαρίας Δ. Αλιμπέρτη), Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών του ΕΜΠ.

Αλιμπέρτης Βασ. Γεώργιος (γιος του Προέδρου του Συλλόγου μας), Οινολογίας-Τεχνολογίας Ποτών ΤΕΙ Αθήνας.

Αλιμπέρτης Μ. Γεώργιος, Φυσικής Αθήνας.

Αλιμπέρτη Η. Δέσποινα, Φιλολογίας, Παιδ/κής και Ψυχολογίας Αθήνας.

Ανδρή Γ. Κυριακή, Επιστήμης Φυσ. Αγωγής και Αθλητ. Θράκης (Κομοτηνή).

Βιτζηλαίου Δ. Άννα, Ραδιολογίας Ακτινολογίας ΤΕΙ Αθήνας.

Βιτζηλαίου Σ. Ελισάβετ, Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Αθήνας.

Καραμπίνη Σ. Θεοδώρα, Μουσικών Σπουδών Ιονίου.

Καρούση Α. Ηλιάνα, Γεωπον. Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κεραμιώτης Β. Κων/νος, Ικάρων (ΣΙ) Μηχανικοί (ΣΜΑ).

Κορρέ Μαρία (κόρη του Στέλιου του Νικολάκη), Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου ΤΕΙ Άρτας.

Κρητικώ Σ. Αγγελική, Αγγλικής Φιλολογίας Αθήνας.

Λεβογιάννης Γ. Βασίλειος, Μαθηματικών Σάμου (Σάμος).

Λεβογιάννη Δ. Φωτεινή, Ηλεκτρολόγων Μηχ. και Μηχ. Υπολογιστών Θράκης (Ξάνθη).

Λιανής Παν. Μανόλης (γιος του Διευθυντή της εφημερίδας μας), Κοινωνικής Θεολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μπαρδή Β. Αγγελική, Ζωικής Παραγωγής ΤΕΙ Ηπείρου (Άρτα).

Μυλωνά Δ. Ευαγγελία, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης ΤΕΙ Αθήνας.

Παπαδοκωστοπούλου Α. Στέλλα (της Αλιόφης του Τρυφερομανώλη), Φιλοσοφίας, Παιδ. και Ψυχολογίας Αθήνας.

Σιδερής Ιω. Αλέξανδρος, Ηλεκτρολ. Μηχανικών και Μηχ. Ηλεκτρ. Υπολ. ΕΜΠ.

Στεργιώτης Μ. Μάκης, Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας (Κοζάνη).

Φατούρος Β. Αντώνιος, Ηλεκτρ/γων Μηχανικών και Υπολογιστών ΕΜΠ.

Φραγκουλοπούλου Ν. Μαρία, Επιστ. Προσχ. Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού Αιγαίου (Ρόδος).

Χατζόπουλος Ν. Ιωάννης, Λογιστικής ΤΕΙ Χαλκίδας.

Χατζόπουλος Ι. Μιχαήλ, Οργάνωσης και Διοίκ. Επιχειρήσεων Πειραιά.

β) Λυκείου Νάξου

Αγγελής Κωνσταντίνος του Γρηγορίου, Ιατρικής Πάτρας.

Αλιμπέρτη Αθηνά του Εμμανουήλ, Βιολογίας Αθήνας.

Ανδρής Κωνσταντίνος του Εμμανουήλ, Πληροφορικής Οικον.

Παν. Αθηνών.

Κορρέ Γεωργία του Κωνσταντίνου, Ψυχολογίας Κρήτης (Ρέθυμνο).

Κορρέ Μαρία του Κωνσταντίνου, Λογιστικής ΤΕΙ Μεσολογίου.

Κουκουζής Ιωάννης του Αγγελή (της Όλγας του Σιδερογιάννη), Πλαστ. Τεχν. και Επιστ. της Τέχνης Ιωαννίνων.

Λεβογιάννη Ελισάβετ του Μιχαήλ, Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης Γεωπονικού Παν. Αθηνών.

Μυλωνάς Βασίλειος του Μάρκου, Φυσικής Παραγωγής ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο).

Φρατζέσκος Ιωάννης του Νικολάου, Λογιστικής ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο).

Χωριανοπούλου Μαρίνα του Νικολάου, Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Αθήνας.

γ) Λυκείου Τραγαίας

Ανδρής Εμμανουήλ του Αντωνίου, Πολ. Δομ. Έργων ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο).

Βιτζηλαίου Φλόρα του Ιωάννη, Φυσ. Αγωγής και Αθλητισμού Θεσσαλίας (Τρίκαλα).

Μυλωνά Μαρία του Μιχαήλ, Νοσηλευτικής ΤΕΙ Πάτρας.

Παρτινέβελου Κυριακή, Ιστορίας και Αρχαιολογίας Κρήτης (Ρέθυμνο).

Χωριανοπούλου Ιωάννα του Γεωργίου, Ηλεκτρολογίας ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο).

Ρεκόρ

Με αφορμή τους ολυμπιακούς αγώνες και το ρεκόρ συμμετοχής: Η τέταρτη συνεχής συμμετοχή θεωρείται (και είναι) κατόρθωμα. Πύρρος Δήμας (3 χρυσά, 1 χάλκινο), Κάκι Κακιασβίλι (3 χρυσά, συμμετοχή) κ.λπ. Στην αρχαιότητα όμως;

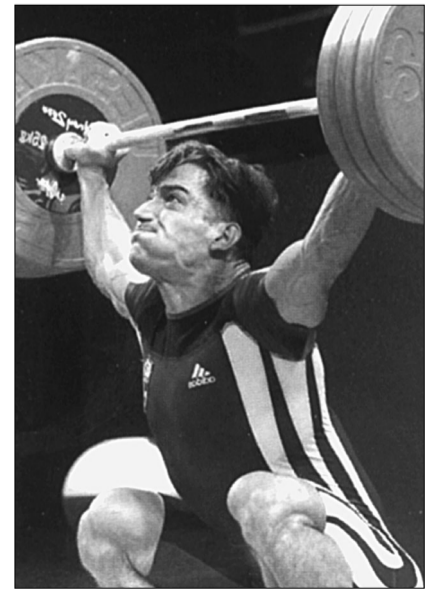
Ηρόδοτος από τα Μέγαρα. Σαλπιγκτής. Νικητής σε 10 συνεχείς Ολυμπιάδες, από την 113η το 328 π.Χ. μέχρι την 122η το 292 π.Χ. Κατ' άλλους (Δ.Σ.Δ., Νεώτερο Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Ηλίου, τόμος Κ', σελ. 62) «δεκαεπτάκις νικήσας». Δηλαδή αγωνιζόταν τουλάχιστον 60 χρόνια και ήταν νικητής.

Κατά τον αρχαίο συγγραφέα Αμάραντο, είχε ύψος 3,5 και ισχυρότητα πλευρά, έτρωγε κανονικά, έξι χοίνικες (7 κιλά) ψωμί, είκοσι λίτρας (6,5 περίπου κιλά) κρέατος και έπινε δύο χόας (6,5 περίπου κιλά) κρασί. Κοιμόταν σε δέρμα λιονταριού και σάλπιζε με δύο σάλπιγγες μαζί.

Με τα σημερινά δεδομένα ήταν ντοπαρισμένος ή όχι; Θυμήθηκα όμως τη ρήση: Αυτόν πιο καλά είναι να τον ντύνεις παρά να τον ταΐζεις...

Όταν όμως κάνει τόσα ρεκόρ...

Ν.Ε.Α.

Ο μπαρμπα-Μπρίλλος και ο γάλλος του

Ως γνωστόν, «ο μπαρμπα-Μπρίλλος είχε ένα γάλλο πολύ μεγάλο...». Ποιος δεν θυμάται το εξάισιο αυτό παιδικό τραγουδάκι που τραγουδούσαν τα πιτσιρικά, μεταφέροντάς το από το νηπιαγωγείο στο σπίτι. Σε μας έτυχε να το διδάξει Απεραθίτσια νηπιαγωγός... που δεν τσιγκουνευότανε τα έντονα «λα» της παραδοσιακής πλην (για μένα) δυσλεκτικής αλλά διάσημης ντοπιολαλιάς. Όχι ότι η απόδοσή του στην κωμιακτική εκδοχή ήταν καλύτερη - αισθητικά και ευφωνικά. Ο Μπρί(λλ)ος να γίνεται Μπρίος και ο γά(λλ)ος να γίνεται γάος. Αίσχος!

Όμως αλλού είναι το θέμα. Το τραγουδάκι είναι γεμάτο με... ντοπέ υπονοούμενα και το καταγγέλλω ως ύποπτο. Παρακολουθείστε τη συνέχεια και βγάλτε τα ανάλογα συμπεράσματα:

«...και τον εταίζε ψωμί κι αλάτι για να κάνει πλάτη...». Όπερ έδει δείξει.

Σαφής ο συμβολισμός και το υπονοούμενο.

Για να καταλήξει: «...και τον εταίζε ψωμί και χόρτα, ώσπου δεν χύραγε από την πόρτα...». Από την πόρτα μπορεί να μη χύραγε, αλλά στο βάθος του νικητή τα κατάφερε μια χαρά.

Όπως ο Ποπάι με το σπανάκι του. Ο Αστεριζ με το μυστικοβότανό του. Ο Γκούφ με τα φιστίκια του που γινόταν σούπερ και όλος ο συρφετός των «μικρών» μεν στην διάπλαση αλλά «μεγάλων» τζαναμπέτηδων και τεμπέληδων της «οικογένειας» Μακ Ντακ.

Απάτορες και αμήτορες καρικατούρες που πρωταγωνιστούν σε μια εξ απαλών ονύχων σκοτεινή προπαγάνδα. Για ένα σκληρά καπιταλιστικό τρόπο ζωής. Το χειρότερο απ' όλα είναι, ότι ο Γά(λλ)ος ή Γάος του μπαρμπα-Μπρί(λλ)ου ή Μπρίου μεγάλωσε τόσο που κινδυνεύουμε να μας φάει κι εμάς!...

Π.Ε.Α.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

• Το Σάββατο 24 Ιουλίου, στον Άγιο Αθανάσιο στο Πολύδροσο Χαλανδρίου παντρεύτηκαν ο Κώστας Μπάρκας του Σταύρου και η Όλγα Τσιμεντζόγλου του Αλεξάνδρου.

• Ο Θοδωρής Κοσμάς και η Ευγενία Φρατζέσκου (του Κοτροδημήτρη) παντρεύτηκαν στις 26 Ιουλίου στον Άγιο Γεώργιο Βλυσαιανών.

Ευχαριστήρια

• Η οικογένεια του εκλιπόντος χωριανού μας Νικολάου Αντ. Χωριανόπουλου ευχαριστεί από καρδιάς όλους τους χωριανούς που στάθη-

καν δίπλα τους με συγκινητική αλληλεγγύη και μοιράστηκαν μαζί τους τον πόνο, την οδύνη και τη θλίψη για την απώλεια του εξαιρέτου βιοπαλαιστή.

Προσφορές

• Η Γεωργία χήρα Κωνσταντίνου Κορρέ (Κουτοίκος) και η Μαρία Κορρέ πρόσφεραν αντί στεφάνου το ποσό των 100 ευρώ για την ενίσχυση της «Κ» στη μνήμη Ευαγγελίας Αλιμπέρτη-Κορρέ.

• Ο Εμμ. Χωριανόπουλος στη μνήμη του πατέρα του Γεωργίου πρόσφερε για ενίσχυση της εφημερίδας μας το ποσό των 20 ευρώ.

Εις μνημόσυνον αιώνιον έσται δίκαιος

Επιμέλεια: Παναγιώτης Λιανής

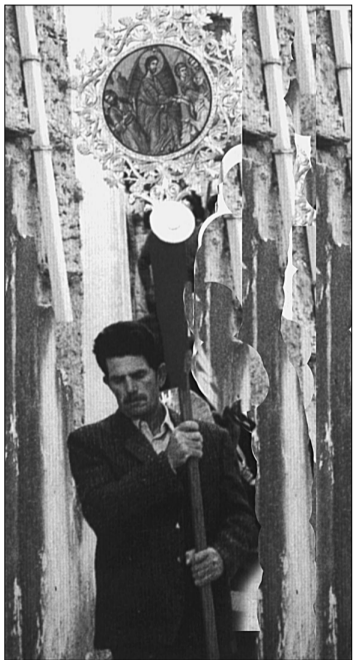
Νικόλαος Αντων. Χωριανόπουλος (του Ζερβαντώνη)

«Εδώ, μες στο φθαρτό, το γήινο το χόμα δεν είναι τάφος, στήλη καμιά δεν είναι... να 'ρθουμε να σε ελάσουμε σ' αυτή δικοί και φίλοι...»

Συντετριμμένοι από την απώλεια του Νίκου, επαναλαμβάνουμε τον πονεμένο στίχο του ποιητή, για να καταθέσουμε την πίστη μας στην απίστευτα τραγική αλήθεια της επιστροφής του, «εις γην εξ ης ελήφθη».

Ο Νικόλαος δεν έφυγε, ζει και θα ζει αιώνια στη θύμησή μας. Απλά επιστρέφει ως σώμα, στο φθαρτό και γήινο χόμα του χωριού, υπακούοντας με ταπεινώση στο πεπρωμένο της σκληρής θεϊκής εντο-

λής προς τον άνθρωπο που όρισε τον ιδρώτα του προσώπου ως προϋπόθεση της απόλαυσης του επιούσιου άρτου, μαζί με την αναπόφευκτη επιστροφή στο χόμα από το οποίο πλάστηκε ενώ για την αθάνατη ψυχή χάρισε την ελπίδα της αιώνιου αναστάσεως. Η υπερουράνια σάλπιγγα όμως για το Νικόλα ακούστηκε τόσο πρόωρα με μια αδικαιολόγητη βιασύνη και στον απόηχο της αφήνει να αιωρείται ένα τεράστιο γιατί που προκαλεί την ιατρική γνώση, αμφισβητεί τις κατακτήσεις της επιστήμης και συντρίβει οδυνηρά την καρδιά όλων, όσοι γνώρισαν και έζησαν από κοντά αυτόν τον εξαιρετικό άνθρωπο. Τον αφανή ή-

ρωα της καθημερινής βιοπάλης. Τον απλοϊκό γίγαντα της ταπεινώσης, που δεν καυχήθηκε ποτέ για το τεράστιο, το μεγαλειώδες, δημιουργικό του έργο. Έργο που έφερε σε πέρας με μοναδικά εφόδια την ακάματη εργατικότητα, τη συνέπεια, την εντιμότητα και την αξιοπρέπεια της ευλογημένης φτώχειας και της ορφάνιας.

Η σεπτή μορφή του Νικόλα του Ζέρβη, η συμπαθής φυσιογνωμία του αξιαγάπητου δουλευτή της γης και άριστου οικογενειάρχη, προβάλλει, έρχεται στο προσκήνιο της Ολυμπιακής επικαιρότητας, στο κλίμα των αμφιλεγόμενων επιδόσεων των αμφισβητούμενων ρεκόρ και της βέβαιης σπατάλης οωμιατικής ενέργειας και αναδεικνύει τον πραγματικό, το γνήσιο πρωταθλητή. Ο τίμιος αγώνας του ξωμάχου, το αδιάκοπο πάλεμα με τη γη και τη φύση, δεν επιβραβεύεται με μετάλλια, διακρίσεις και δόξα. Μετρείται με ποτάμια ιδρώτα και δεκάδες γόνημα στρέμματα της καλοδουλεμένης, δαμασμένης με αγάπη, σεβασμό και φροντίδα, κακοτράχαλης Κωμιακτικής γης. Από την Αγιά μέχρι το Μπιθιανό και τα σώχωρα της Λιβάδας και των Παραβλάκων. Με ανεπίπλητη θλίψη κατηγορούμε από τον Κάψαλο στου Έρου Ιάνη για το στερνό αποχαιρετισμό. Καθώς τα πονεμένα και απαρηγόρητα δάκρυα της Ζωίτσας και των κοπελιών μαζί με τα δικά μας κυλούν στην κλειψύδρα του πένθους, ο τρύγος ήρθε πιστός στο ετήσιο ραντεβού του θλιμμένου για τον μεγάλο απόντα και ακούει τον εξόδιο ύμνο βγαλμένο λες από αμέτρητα κλήματα, σαν θρόισμα μέσα από τις φυλλωσιές της καρδιάς μας που ψάλλουν με συγκίνηση στον μακάριο δημιουργό τους: «Αι χείραι σου επισοήσαν με και έπλασαν με...» και επευχόνται για την κατάταξη της άδολης και αγνής ψυχής του «εν σκηναίς δικαίων».

Ας είναι ελαφρύ το χόμα της Κωμιακτικής γης που με τόση συνέπεια εργάστηκε και τώρα τον σκεπάζει!

Π.Ε.Λ.

Βαγγελιώ Αλιμπέρτη
(του Αλιμπερτοβασιλή)

Ήσυχα και αθόρυβα, όπως έζησε, πέρασε στην άλλη μεριά μια ακόμα συμπαθής Κωμιακίτσα, η κερρά Βαγγελιώ. Καλοσυνάτη γειτόνισσα, φυσιογνωμία και προσωπικότητα της πάνω γειτονιάς του χωριού μας, στον Κάψαλο. Εκεί ήταν το επίγειο βασίλειό της. Εκεί ανέθεψε τη μεγάλη της φαμελιά μαζί με τον σύντροφό της, τον αείμνηστο Αλιμπερτοβασιλή. Μαζί του στους αγώνες της βιοπάλης της στο χωριό και στην Αθήνα. Μαζί του και στην άλλη μεριά, μες το κατακαλόκαιρο, ακολουθώντας τα βήματά του. Έπιασε για στερνή φορά αυτό που έκανε σε ολόκληρη τη ζωή της με συνειδητή συζυγική πίστη, αφοσίωση και υπακοή. Η κερρά Βαγγελιώ απόδειξε ακόμα μια φορά ότι ήταν πρότυπο συζύγου. Υπόδειγμα νοικοκυράς, μάνας και γιαγιάς. Αισθάνομαι τυχερός που γνώρισα από κοντά και έχω προσωπικά βιώματα από τη ζωή της κουβερτούς και ανοιχτοχέρας γειτόνισσας. Ήταν πάντοτε προστατευτική, με τον καλό λόγο στο στόμα και ποτέ δε μας μάλωσε, πολύ περισσότερο δεν μας έδιωξε από τη φιλόξενη αυλή της. Την ευγνωμονώ ακόμα για ένα τεράστιο φελά ψωμί με βιτάμ και ζάχαρη που με φίλευε κάθε φορά που ο δρόμος με έφερνε κατά εκεί. Και μ' έφερε τακτικά αφού απέναντι ακριβώς ήταν το δώμα του κελαιριού μας και ο Ηλίας, συμμαθητής, φίλος και... πολέμαρχος της πάνω γειτονιάς. Μιλώμε για εποχές που τα παιδικά παιχνίδια έμοιαζαν με πολεμικές επιχειρήσεις και η πάνω γειτονιά από του Μουστακομανόλη μέχρι το ζουριό και το σπαστό της Ζαχαρούλας ήταν πραγματικό πεδίο μάχης. Με ανοιγμένα κεφάλια από τον πετροπόλεμο, με αμέτρητες πληγές και ανελέητο ξύλο από γονείς και δασκάλους για να σωφρονιστούμε. Πραγματικά και κυριολεκτικά πετρινα χρόνια. Μια αξέχαστη εποχή που μας θυμίζει με το φευγικό της κερρά Βαγγελιώ και θα ήταν παράλειψη να μη μνημονώσουμε μαζί της δυο ακόμα μεγάλες προσωπικότητες-λαλάδες της πάνω γειτονιάς. Είναι η Σοφία τη Μαρούσας, η μάνα της και η γριά Μαρούσα, η γιαγιά της, αξιομακάριστες, διάσημες φουρνναριές, με το δικό τους φούρνο από τους ονομαστούς του χωριού. Οι παλιότεροι ακόμα θυμούνται τη λαλά Μαρούσα και τη Σοφία να φωνάζουν: Ωωωω! Βαγγελιώωω! Με χαρακτηριστικό τερέπισμα στην κατάληξη και τα ανεπανόληπτα μουσικά ημιτόνια στην εκφραστική γτοπιολαλιά του χωριού, τότε που ζωντανά μαθαίναμε την κλητική πώση πριν μάθουμε την αλφαβήτα...

Ας είναι σου η μνήμη, ω κερρά Βαγγελιώ!

Π.Ε.Λ.

Αικατερίνη Νικολάκη
(Καριοπουλομανόλενα)

«Το φως παντού,
κι όλο το φως,
κι όλο το φως τα δείχνει».

Κ. Παλαμάς

Μια Κωμιακίτσα που έζησε στο περιθώριο της κοινωνικής και κοσμικής ζωής του χωριού. Δεν την είδαμε σε πανηγύρια, σε χορούς, σε γλέντια. Ούτε σε βεγγέρες της γειτονιάς.

Κρυμμένη μέσα στο σκοτάδι του πένθους για μια κόρη που «Κύριος έδωσε, Κύριος αφείλετο». Μια χαροκαμένη μάνα.

Μια χωριανή μας με ώβεια υπομονή που κατάφερε να αναστήσει μια σπουδαία φαμελιά. Κι όσο εκείνη κρυβόταν στο σκοτάδι της θλίψης τόσο το φως της αξιοσύνης της ως μάνα και ξωμάχα και νοικοκυρά, την έφερνε στο προσκήνιο. Με τα καλά παιδιά της. Με τα αξέπαινα εγγόνια της.

Μαζί με τον αξιομακάριστο σύντροφό της οδεύει αθόρυβα στην άλλη ζωή «ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη», αλλά το φως «της επί' ελπίδι ζωής αναστάσεως» όλων των ανθρώπων που πόνεσαν αλλά δεν λύγισαν σ' αυτή τη ζωή.

Αιωνία της η μνήμη.

Π.Ε.Λ.

Η Αικατερίνη Χωριανοπούλου
(Βλαχοκωνσταντιδαίνα)
και η ανάμνηση μιας άλλης Κωμιακής

Πλήρης ημερών – ήταν 93 ετών – αλλά και πλήρης απογόνων, πέθανε η Κατερίνα Χωριανοπούλου, η κερρά-Κατερίνα, η θεία η Κατερίνα. Είχε 20 παιδιά, 25 εγγόνια και 10 δισέγγονα. Όσοι – παιδόγγονα, συγγενείς και συγχωριανοί – τη συνοδεύσαμε κατ'δύο στην τελευταία της κατοικία, στο Β' Νεκροταφείο της Αθήνας, παραμονή της Θεοσκεπαστής, θρηνήσαμε την εκδήμια ενός εξαιρέτου για τους καιρούς μας, ιδίως, ανθρώπου και συνάμα μιας γενιάς που φθίνει και βάζει την υπογραφή της σε μια εποχή που δύει. Στο πρόσωπο της νεκρής μπορούσε να διακρίνει κανείς, συμβολικά, ανασκαλεύοντας τις παιδικές του μνήμες, το τέλος μιας εποχής που η Κωμιακή, ανθρωπολογικά και κοινωνικά, είχε μια διαφορετική εικόνα και συγκρότηση.

Η μακαρίτισσα, παιδί και εκείνη πολύτεκνης οικογένειας, όπως σχεδόν όλες οι οικογένειες του καιρού της, βίωσε τον 20ό αιώνα στο χωριό, σε δύσκολες συνθήκες. Η μικρή αγροτική ιδιοκτησία, οι γλιοχροί πόροι, ο κατακερματισμός του κλήρου, η έλλειψη άλλων συμπληρωματικών απασχολήσεων, καθιστούσαν κάθε νοικοκυριό στην πράξη αυτοδύναμο. Η καλλιέργεια της γης και η κτηνοτροφία εξυπηρετούσαν τις ανάγκες διατροφής της οικογένειας, κυρίως, η δουλειά των αγροτών ήταν για την

επιβίωση, για την αναπαραγωγή του τρόπου ύπαρξής τους (καθυστερημένη αγροτική προκαπιταλιστική ανάπτυξη).

Σιγά-σιγά η οικογενειακή οικονομία και η αυτοκατανάλωση ανοιχθήκαν στο εμπόριο, έναντι του οποίου ήταν χρεωμένα τα περισσότερα νοικοκυριά (άλλη η σημερινή χρέωση στις τράπεζες και άλλη αυτή του πρώτου ημίσεος του 20ού αιώνα). Σε κοινωνικό επίπεδο, οι ανθρώπινες σχέσεις ήταν πιο γνήσιες, πιο αυθεντικές. Η οικογένεια ήταν πιο δεμένη, είχε χαρακτηριστικά της πυρηνικής οικογένειας, του τύπου της οικογενειακής οργάνωσης των βιομηχανικών κοινωνιών, αλλά ήταν πιο διευρυμένη, αλληλέγγυη και συμπαγής. Η κοινωνική αλληλεγγύη ανθούσε. Η γυναίκα έπαιζε πρωταρχικό ρόλο στην οικογένεια, ενώ οι παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα εκπηγάζαν από τη ζωή και εργασία των ανθρώπων, δεν ήταν πολιτιστικά επιβιώματα, ούτε είχαν ανάγκη χηνητών αναβιώσεων. Εξάλλου, η επικοινωνία των ανθρώπων ήταν άμεση και οι εξωθεν επιρροές ασήμαντες.

Μετά τον πόλεμο ακολούθησε η μεγάλη φυγή στην Αθήνα, η μαζική εσωτερική μετανάστευση. Η Βλαχοκωνσταντιδαίνα ευτύχησε να γαλουχήσει τα παιδιά της στο χωριό. Προκομμένα, καλόκαρδα, γενναίοδωρα, όπως οι γονείς τους. Το σπίτι τους ορθάνοιχτο και φιλόξενο. Πρώτοι στη δουλειά, από τα χιά-ταχιά, από όρθρου βαθέος, μέχρι βαθύτατου σκότους. Αλλά και πρώτοι στο χορό και το γλέντι.

Ευτύχησε να τα δει να προκόβουν, αν και η μοίρα της επιφύλαξε στα γηρατιά της να γευτεί την απώλεια δύο παιδιών της: της Μαρίας και του Δημήτρη. Ευτυχώς το χαμό του τελευταίου δεν ήταν σε θέση να τον συνειδητοποιήσει.

Η Βλαχοκωνσταντιδαίνα ήταν μια ηρωίδα της καθημερινότητας. Μια ολυμπιονίκης της ζωής. Φαμελίτσα, πρόσχαρη, γενναίοδωρη, πέρασε τα τελευταία της χρόνια «ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά» μέχρι τη μετάθεση του βίου της. Μόνιμη επωδός της: «Πότε θα πάμε στο χωριό;» Η ζωή της στην Αθήνα ένας διαρκής νόστος για την Κωμιακή.

Τέτοιες ηρωίδες της ζωής πρέπει να είναι τοποθετημένες στο εικοσοστάι της ψυχής μας, καταφύγιο της ασθμαίνουσας εποχής μας, τιμαφή της μνήμης, αμάχητα τεκμήρια αγιότητας.

Με το θάνατο της θείας Κατερίνας, θρηνώ μια εποχή που παρήλθε ανεπιστρεπτή. Θρηνώ τα απολεσθέντα θέληττρα της Κωμιακής. Και μαζί μου θρηνώω έμψυχα και άψυχα όντα. Όσοι γνώρισαν και έζησαν τη θανούσα και τη «χρυσή» αν και βασανισμένη ζωή του χωριού. Και μαζί μου θρηνώω το Πλατανάκι, ο Κάμπος, η Αρβανίτσα.

Αιωνία αυτής η μνήμη!

Β.Φ.

Η σελίδα μνήμης που έχει καθιερώσει η εφημερίδα μας, δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει χωρίς τη δική σας συμμετοχή. Μια φωτογραφία και δυο λόγια για τους δικούς σας ανθρώπους αρκούν. Λόγια δικά σας, βγαλμένα μέσα από την καρδιά, σίγουρα θα χωρέσουν στη στήλη «εις μνημόσυνον αιώνιον» και θα είναι το καλύτερο στεφάνι που θα καταθέσετε στη μνήμη τους.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΚΗΔΕΙΕΣ - ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ - ΣΤΟΛΙΣΜΟΙ
ΣΤΕΦΑΝΙΑ - ΤΑΞΙΔΙΑ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΕΡΑΜΙΩΤΗ & ΥΙΟΥ
Ηρακλειου 28 – Γαλάτσι
Τηλ. 210-2910582, 210-2131706, Κιν. 6977-416023
ΑΝΟΙΚΤΑ ΚΑΘ' ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΑΙΩΝΙΟΝ ΕΣΤΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ

Σοφία Μυλωνά (του Βασιαναντρέα)

Η πολυαγαπημένη μας γιαγιά, μας άφησε το πρωινό της 28.7.04. Όλοι οι συγγενείς και φίλοι έπεσαν σε βαθύ πένθος ακούγοντας ότι μας άφησε για πάντα η Ραφτοσοφία, η σύζυγος του συχωρεμένου του Βασιαναντρέα. Θλιβερή ημέρα η 4 Αυγούστου που μάζεψε γύρω της συγγενείς και φίλους για να της πουν το στερνό αντίο σε εκείνη που έφυγε τόσο εφαιρική.

Η γιαγιά μας γεννήθηκε το 1922 στην Κωμιακή. Ήταν το τρίτο παιδί απ' την εφταμελή οικογένεια. Τα χρόνια τότε ήταν δύσκολα και η γιαγιά μας αναγκάστηκε να ξεριζωθεί από εννιά ετών, να φύγει τόσο νωρίς απ' το χωριό που τόσο αγαπούσε για να δουλέψει στην Αθήνα, ώστε να βοηθήσει οικονο-

μικά τη μάνα της και τα αδελφία της. Ζωή σκληρή τότε, γεμάτη στερήσεις, με μικρές αλλά έντονες χαρές.

Με την εργατικότητα τη δική της και του συχωρεμένου του άντρα της μεγάλωσε με εντιμότητα τα τέσσερα παιδιά της και αξιώθηκε από το Θεό να δει να μεγαλώνουν σωστά τα 11 εγγόνια της. Στην Λαμπρινή πέρασε τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της μαζί με την οικογένειά της χωρίς να πάψει στιγμή να σκέφτεται το χωριό της που με αγάπη μιλούσε γι' αυτό στα εγγόνια της και τους γνωστούς της.

Η πολυαγαπημένη μας γιαγιά ήταν έντιμη, φιλόξενη, καλόκαρδη, γεμάτη αγάπη για όλο τον κόσμο. Μ' ένα πλατύ χαμόγελο στο πρόσωπο πάντα χαρούμενη και χαμογελαστή ακόμη την θυμάμαι να περιμένει στην πόρτα της αυλής της να καλοσωρίσει εμάς τα εγγόνια της και τους γονείς μας δίνοντάς τους ευχές αγάπης. Τώρα η αυλή της γιαγιάς μας θα είναι άδεια, όμως εκείνη θα μείνει βαθιά χαραγμένη στην καρδιά μας.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει, πολυαγαπημένη μας γιαγιά.

Σοφία Εμμαν. Μυλωνά

Μαρία Μιχ. Πρεβενιού (Ζεζομαρία)

«Έφυγε κι άλλος ένας καλός άνθρωπος του χωριού. Γιατί να ταλαιπωρηθεί έτσι αυτή η τόσο καλή γυναίκα;» είναι τα λόγια όλων των συγχωριανών.

Όλοι στεναχωρηθήκαμε και κλάψαμε, αν και ξέραμε ότι έπρεπε να ξεκουραστείς. Ήσουν παραδειγματική σύζυγος. Σαν μητέρα, λάτρευες τα παιδιά σου και τα παιδιά όλου του χωριού. Σαν γιαγιά, δεν έχω λόγια να σε περιγράψω. Μας είχες πραγματικά σαν δυο φορές παιδιά σου, τόσο που μας είχες καλωμάθει σε όλα. Σαν πεθε-

ρά, ήσουν άψογη και αγαπούσες τις νυφάδες σου. Και σαν θεία, δεν ξεχωρίζες κανένα από τα ανίψια σου.

Σε όποιο σημείο του σπιτιού και να κοιτάξει κανείς, βλέπει πόσο χρυσόχερα ήσουν: κεντήματα, δαντέλες, σεμέδες, κουρτίνες, μαξιλάκια... όλα από τα χέρια σου. Θυμάμαι από μικρή τη νοικοκυροσύνη σου και την καθαριότητά σου. Όλο το σπίτι άστραφτε. Τα καλοκαίρια, πού από μικρά εμένα και τον Μιχάλη μάς ντάντευες, δεν μας χαλούσες χατίρι και πάντα μάς μαγειρεύες τα καλύτερά μας φαγητά. Έκανες τα πάντα για να είμαστε όλοι ευχαριστημένοι. Ακόμα και όταν πια δεν είχες πολλές δυνάμεις.

Θα μας λείψει η καλοσύνη σου και η αγάπη σου. Η αγάπη που μας έδειχνες κάθε φορά που μας έβλεπες αγκαλιάζοντάς μας σφιχτά, όσο κουρασμένη και ταλαιπωρημένη κι αν ήσουν. Οι αναμνήσεις μας δεν θα σβήσουν ποτέ. Θα σε θυμόμαστε όλοι για πάντα: τα παιδιά, οι νύφες, τα εγγόνια, τα αδελφία, τα ανίψια και όλο το χωριό.

Καλό ταξίδι, γιαγιά. Αιώνια σου η μνήμη.

Η εγγονή σου: Βούλα Ι. Πρεβενιού

Γεώργιος Κων. Αλιμπέρτης (1903-1989)

Στις 23 Αυγούστου συμπληρώθηκαν 15 χρόνια από τότε που εγκατέλειψε τον μάταιο τούτο κόσμο ο

Γεώργιος Κων. Αλιμπέρτης. Δεμένος με τη γη που δούλεψε σε όλη του τη ζωή, απέκτησε πολυμελή οικογένεια, αφού έκανε 9 παιδιά.

Μετά το στρατιωτικό δούλεψε στην Αθήνα στην κατασκευή τότε της γραμμής του ηλεκτρικού τρένου. Στη συνέχεια ήλθε στην Κωμιακή και από τότε ασχολήθηκε με τη γη. Τη μία μέρα στον Περιβόλο, την άλλη στου Ρωπιάτη, τότε στου Φαρκαλουζά, τότε στου Σερμαρή και πού δεν δούλεψε. Με την εργασία του έφτιαξε κτήματα αξιοζήλευτα και αμπέλια απ' όπου έβγαζε πολύ κρασί. Καμάρωνε όταν ο χημικός που ερχόταν να μετρήσει τα κρασιά, του το έβγαζε 17 γράδα. Και του άρεσε πάντοτε να το πίνει.

Πέρασαν κιόλας 15 χρόνια από τότε, αλλά η θύμησή του εκεί στα κτήματα αλλά και στο σπίτι του στις Ροδινές θα μείνει για πάντα. Αιώνια του η μνήμη. **Α.Β.Γ.**

Κωμιακίτικες ευχές και προσευχές από το ευχολόγιο του χωριού

ΚΑΠΟΤΕ στο χωριό, οι άνθρωποι ένιωθαν την ανάγκη να προσευχηθούν όχι μόνο για να ζητήσουν, αλλά και να ευχαριστήσουν Θεό και ανθρώπους, για τα αγαθά που απολάμβαναν. Ήταν η εποχή που οι άνθρωποι δειπνούσαν όλοι μαζί στο κοινό τραπέζι της οικογένειας και πολλές φορές έτρωγαν και από το ίδιο σκουτέλι. Αλλά και σήμερα, στην εποχή του γρήγορου φαγητού στο πόδι, του φαστ φουντ, στην εποχή της απομόνωσης που οι άνθρωποι ζουν στην μοναξιά της πολυκοσμίας, στις μέρες μας που ακούγεται ξανά η απελπισμένη κραυγή του παραλυτικού της βιβλικής κολυμπήθρας: «άνθρωπον ουκ έχω» να σμίγει με τη φωνή του Διογένη: «άνθρωπον ζητώ» υπάρχουν άνθρωποι ευσεβείς γέροντες και γερόντισσες που δεν παραλείπουν μετά το δείπνο τους, να λένε την ευχαριστήρια προσευχή.

Είναι μια ιεροτελεστία, μια κατ' οίκον ακολουθία εμπνευσμένη από την ανάλογη του ιερού ευχολογίου της εκκλησίας μας:

«Προσκυνώ Πατέρα, Υιόν και Άγιον Πνεύμα, τριάδα ομοούσιον και αχώριστον.

Θεός συγχωρέστονε απ' όθεν εφράμενε και ήπιαμενε. Η ευχή του Χριστού και της Παναγίας νάναι εκεί που εήνουσανέ και που τα εργάζουντανε».

Και οι συνδαιτημένες απαντούσαν:

«Και κει που πάνε!»

Να σημειώσω εδώ ότι «στην προσευχή μετά το δειπνήσαι» του ιερού ευχολογίου αναφέρεται η ευχή: «Ευλόγησον τα περισεύματα της τραπέζης ταύτης». Είναι προφανές ότι εκείνα τα χρόνια δεν υπήρχαν περισεύματα και ίσως να μην υπήρχε και φαγητό και προσφώς ο ευσεβής λαός δημιούργησε το δικό του ευχολόγιο.

Σημείωση: Την παραπάνω ευχαριστήρια προσευχή του δείπνου, μου αφηγήθηκε η υπέρρηρη, σεβάσμια, αειμνηστη πια, συγχωριανή και γει-

τόνισσά μας η Μποζάτη, η **κερα-Σοφία** Στυλ. Βιτζηλαίου του Μπακίρη και την αφιερώνω στη μνήμη της.

Π. Λιαβρίς

μια σταδία φωτογραφία

15 Αυγούστου 1938. Ο Αγιωγράφος της Θεοσκεπάστης Θεμιστοκλής Μαλουκίης με τη γυναίκα του και ο Μιχαηλοδομικήλης οικογενειακώς μπροστά στο καφενείο του Μάρκου του Μαστρογιάννη.

Κάθε Σεπτέμβρη δεν ξεχνώ...

- 1922: Η Σμύρνη στις φλόγες.
- 1955: Ο διωγμός των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης.
- 1958, 4/9: Το τραγικό δυστύχημα στη γέφυρα της Κουκουμαύλας, στην Κωμιακή, που πνίγηκαν 13 εργάτες.
- 1973, 11/9: Δολοφονείται η Δημοκρατία και ο Αλιέντε στη Χιλή.
- 1986, 13/9: Ο σεισμός που ισοπεδώνει την Καλαμάτα.
- 1999, 7/9: Ο σεισμός της Πάρνηθας που χτυπά την Αθήνα και η εκατόμβη της Ρικομέξ.
- 2000, 26/9: Το ναυάγιο του «Σαμίνα», που 82 ζωές χάνονται.
- 2001, 11/9: Το τρομακτικό χτύπημα στους διδυμους πύργους της Νέας Υόρκης.
- 2004: Στην αρχή του σχολικού έτους το ολοκαύτωμα στο Δημοτικό Σχολείο της Μπεσλιάν στη Ρωσία με θύματα (της τρομοκρατίας και του Πούτιν) δεκάδες αθώα παιδιά.

Οι πρόγονοι

Ρίζα την ρίζα, πέτρα με την πέτρα οι σεβαστοί μας πρόγονοι, οι αγρότες, φωμοχώραφα κι αμπέλια κι ελαιώνες, ποτιστικά και σπίτια υψώσανε με ιδρώτα.

Δεν είχανε ρολόγια ούτ' άλλα μέτρα να κόβουνε τον χρόνο και τον χώρο, τους οδηγούσε ο ουρανός με τ' άστρα, ο πετεινός, το πόδι και η απαλάμη κι η δουλειά τους εβάνιζε ολοΐσια.

Αρχόντοι ελογίζονταν με την λίγη σοδειά, που αποθηκεύαν στα κελλάρια. Τραγουδούσαν κι εκλαίγαν, όταν η ώρα καλούσε το τραγούδι είτε το κλάμα.

Στο θέρος με τις άσπρες τους μαντήλες απόδιωχναν τον ήλιο, άντρες, γυναίκες. Στάχυ το στάχυ, σπόρο με τον σπόρο γεμίζαν τα σακκιά και τα πιθάκια.

Στεριώσανε φαμίλιες, γιους και κόρες, αγρόνια και δισέγγονα κι ακόμα κοπάδια ζωντανά, ρούχα και σκεύη, στολίδια του σπιτιού και του κορμιού τους.

Και τώρα οι σεβαστοί μας πρόγονοι κοιμούνται μια χούφτα χώμα στο άδειο κοιμητήριο. Ξαναχέρσωσαν τ' αμπέλια κι οι ελαιώνες, τα σπίτια ξαναγίνανε χωράφι, κι εμείς γερνάμε οι άμυαλοι εδώ ξένοι.

Πρόγονοι ευλογημένοι, κουρασμένοι, που ρίζα, ρίζα, πέτρα με την πέτρα φωμοχώραφα κι αμπέλια κι ελαιώνες, ποτιστικά και σπίτια υψώσατε με ιδρώτα, βλέπετε, πόσο λίγο χώμα αρκεί για κλίνη του ύπνου μας του αξύπνητου του αιώνιου;

Διαλεχτή Ζευγώλη-Γλέζου

Η ΦΕΤΙΝΗ κορυφαία εκδήλωση του Συλλόγου Απολλωνιατών, το βράδυ της παραμονής τ' Αϊ-Γιαννιού, δεν ήταν απλά η καθιερωμένη γιορτή και πανηγυρίς που επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο. Δεν ήταν απλά μια ακόμα αποχαιρετιστήρια εκδήλωση του Συλλόγου τη στιγμή που τελειώνουν οι διακοπές και πέφτει η αυλαία του καλοκαιριού. Ήταν κάτι περισσότερο. Ήταν μια επίδειξη της δύναμης που κρύβουν οι μικρές κοινωνίες όταν έχουν μπροστάρηδες ανθρώπους που πονούν και νοιάζονται για τον τόπο τους. Όταν

έχουν δυναμικούς καπετάνιους σαν τον Πρόεδρο του Συλλόγου Απολλωνιατών, τον Αντώνη το Χωριανόπουλο.

Οι μικρές κοινωνίες, τα χωριά μας, πράγματι κρύβουν γιγαντιαίες δυνάμεις. Γι' αυτό καταφέρνουν και επιβιώνουν. Με αδιάκοπο αγώνα. Εδώ ακριβώς είναι που αναδεικνύεται η αναγκαιότητα της ύπαρξης και

«Απολλώνια 2004»

Η κορυφαία εκδήλωση του Συλλόγου Απολλωνιατών εφάμιλλη της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων

δράσης των Συλλόγων.

«**Οι Σύλλογοι μετά τον Καποδίστρια είναι οι στυλοβάτες των χωριών μας**», είχε τονίσει στην περυσινή ομιλία του ο Νταμπτακωντώνης. Κι αυτό ισχύει πάντοτε. Είναι πάντα αληθινό και επίκαιρο. Και η αλήθεια πρέπει να

Συλλόγου ανταποκρίθηκαν και συνέβαλαν με την παρουσία τους στη λαμπρότητα της εκδήλωσης οι πολιτικές και στρατιωτικές αρχές του τόπου. Προεξάρχοντος και χοροστατούς του Σεβασμιωτάτου Παροναξίας κ. Αμβροσίου. Το τιμητικό άγγελμα από το Φυλάκιο της Αργοκοιλιώτισσας, η Φιλαρμονική του Δήμου Νάξου. Τιμές εν πλω, αφού δεν αγκυροβόλησε λόγω θαλασσοταραχής, αποδόθηκαν από την πυραυλάκατο «Βλαχάβας» με κυβερνήτη τον πλωτάρχη Σπυριδώνα Λαγάρα, που είχε καταπλεύσει κατόπιν ενεργειών του Συλλόγου.

Έτσι έπεσε και φέτος η αυλαία για τα «Απολλώνια 2004». Με κλείσιμο εφάμιλλο της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων, που την ίδια μέρα έγινε στην Αθήνα.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε όμως και στο ξεκίνημα των εκδηλώσεων. Η αρχή έγινε στις 8 Αυγούστου με παραδοσιακό γλέντι στο κέντρο «Δελφινάκι», όπου ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Αντώνης Χωριανόπουλος εξεφώνησε, όπως πάντα, βαρυσήμαντο λόγο:

Κύριε Βουλευτή, κύριε Έπαρχε, κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου Απολλωνιατών Νάξου σας καλωσορίζουμε στην αποψινή εκδήλωση «Απολλώνια 2004» και σας ευχόμαστε να περάσετε μια όμορφη βραδιά.

Το 2004 είναι μια ιστορική χρονιά για την Ελλάδα. Τα βλέμματα όλου του κόσμου είναι στραμμένα στη χώρα μας, όπου διεξάγονται οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Αλλά ακόμα και αυτή η μεγάλη ιστορική στιγμή εμάς θα μας βρει στον Απόλλωνα, τον οποίο δύσκολα εγκαταλείπουμε.

Κυρίες και κύριοι, ο Σύλλογος

στε δεν είναι ημερήσια εφημερίδα – δεν παύει όμως να καταγράφει ιστορικά γεγονότα που μένουν και αποτελεί ακόμα έναν μοχλό πίεσης προς πάσα κατεύθυνση.

Στα τοπικά προβλήματα: Ο Σύλλογος κάνει έγγραφα για όλα τα προβλήματα που απασχολούν τον Απόλλωνα. Αγόρασε το οικόπεδο για το σχολείο και το έκανε δωρεά στο Δήμο Δρυμαλίας. Εδώ να ευχαριστήσουμε τη συμβολαιογράφο κ. Κυριακή Λεβογιάννη για τα συμβόλαια που συνέταξε δωρεάν.

Το σχολείο δημοπρατήθηκε και σύντομα θα ξεκινήσουν οι εργασίες κατασκευής. Για το λόγο αυτό δόθηκαν 58.000 € από τον

τότε υφυπουργό Παιδείας Φίλιππο Πετσάλνικο που ήταν στην Αγία, όταν ο Σύλλογος ανακοίνωσε την αγορά, και ύστερα από παρότρυνση του κ. Λεβογιάννη.

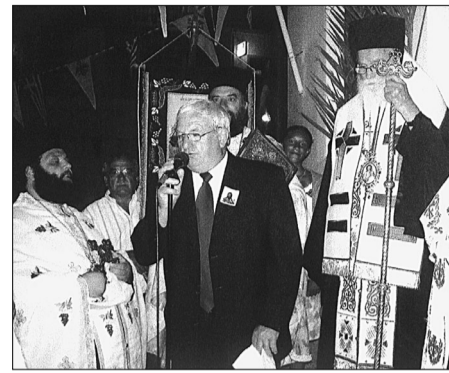
Για το ιατρείο διαθέσαμε 1.350 € για βαφή. Ήδη το κόστος του ιατρείου έφτασε τα 26.500 €.

Διαθέσαμε 2.500 € για το μνημείο. Προσφέραμε 300 € στο Δημοτικό Σχολείο του Απόλλωνα για τη διοργάνωση μιας γιορτής. **Θα διαθέσουμε πολύ σύντομα 6.000 €** για να γίνει ένας δρόμος πλακόστρωτος και ο Δήμος Δρυμαλίας θα πλακοστρώσει άλλους δύο δρόμους.

Απευθυνθήκαμε σε πολιτικό μηχανικό, και συγκεκριμένα στην κ. Κούλα Χατζοπούλου, την οποία πρέπει να ευχαριστήσουμε για την τεχνική μελέτη που έκανε για την επισκευή της εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη.

Πρέπει όλοι να γνωρίζουμε ότι ο Σύλλογος είναι μια μηχανή που δουλεύει ασταμάτητα, πάντα όμως με ανιδιοτέλεια, με μοναδικό σκοπό το καλό του μας.

Προχωράμε πάντα μπροστά με δύναμη, συνέτεια και αποφασιστικότητα, γιατί έχουμε όλους εσάς για συμπαρασάτες.

Ο Αντώνης Χωριανόπουλος στο λόγο του επί των έργων του Συλλόγου.

Απολλωνιατών Νάξου είναι ένα ζωντανό κομμάτι μέσα στη Νάξο και στις Κυκλάδες. Ταξιδεύει στο Αιγαίο αφηρώντας τις φουρτούνες, γιατί ο καπετάνιος και το πλήρωμα είναι πάντα παρόντες στις επάλξεις.

Ο Σύλλογος κινείται, όπως πάντοτε, στους δύο άξονες δράσης που έχει χαράξει από την ίδρυσή του: στον πολιτισμό και τα τοπικά προβλήματα.

Εκδίδει για 15 συνεχή χρόνια την εφημερίδα «Τα Νέα του Απόλλωνα». Εξέδωσε τον Α' (πρώτο) λαογραφικό τόμο «Κωμιακή», που επιμελήθηκε ο φιλόλογος, πρώην βουλευτής, κ. Ν. Λεβογιάννης.

Διοργανώνουμε πολιτιστικές εκδηλώσεις με τα χορευτικά μας. Φέτος μπήκαμε στο δέκατο έτος των εκδηλώσεων «Απολλώνια», όπου ο Απόλλωνας γνώρισε τις μεγαλύτερες δόξες της ιστορίας του, και αυτό επιτέλους να το καταλάβουν κάποιοι.

Τα πολεμικά πλοία που καταπλέουν στον Απόλλωνα την παραμονή του Αϊ-Γιαννιού, όπως και η Φιλαρμονική του Δήμου Νάξου, έρχονται με ενέργειες αποκλειστικά του Συλλόγου και κανενός άλλου.

Η εφημερίδα μας μπορεί μερικές φορές να καταγράφει μεταχρονολογημένες ειδήσεις – άλλω-

Οινοκατανύξεις στην Κωμιακή

Μια σημαντική εκδήλωση του φθινοπώρου

ΔΗΜΟΣ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ ΝΑΞΟΥ - ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΡΩΝΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ ΝΑΞΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΩΜΙΑΚΗΣ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΜΙΑΚΗΣ

Οινοκατανύξεις

Εκδήλωση για το αμπέλι και το κρασί

ΚΩΜΙΑΚΗ Σάββατο 18-9-04, ώρα 17:30

- ❖ Πάπια σταφυλιών σε παραδοσιακή ληνού
- ❖ Ομιλία από τον αρχαιολόγο Σωτ. Ραπτόπουλο με θέμα: «Οινικές ζώνες στην αρχαία, μεσαιωνική και νεότερη Νάξο» (Πνευματικό Κέντρο)
- ❖ Λαογραφικά δρώμενα (Πνευματικό Κέντρο)
- ❖ Παραδοσιακό γλέντι (προαύλιο Γραφείο Θεοσκεπαστής)
- ❖ Έκθεση τοπικών προϊόντων (αίθουσα Συλλόγου Γυναϊκών Κωμιακής)

Η καλαισθητή αφίσα, με την υπογραφή της ζωγράφου Μαρίνας Καρούση.

Οι οινοκατανύξεις στην Κωμιακή είναι φαινόμενο διαχρονικό για το χωριό και τρόπος ζωής των Κωμιακίτων, **κι αν θα θέλαμε να προσδιορίσουμε το χωριό μας με ένα ποιητικό τίτλο, σίγουρα θα διαλέγαμε την «Κυρά των Αμπελιών» του Γιάννη Ρίτσου.** Γι' αυτό και η εκδήλωση που διοργανώθηκε στο χωριό, με θέμα το αμπέλι και το κρασί, από το Πνευματικό Κέντρο και το Σύλλογο Γυναϊκών, με την υποστήριξη του Δήμου, του Τ.Σ. και του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Δρυμαλίας, είχε τεράστια επιτυχία.

Η εκδήλωση έγινε στις 18 Σεπτεμβρίου και η εφημερίδα είχε σχεδόν τυπωθεί. Γι' αυτό αρκούμαστε σ' αυτή τη μικρή αναφορά και επιφυλλασσόμαστε για πληρέστερο ρεπορτάζ στο επόμενο φύλλο, στο οποίο θα ξέρουμε και τι απέγινε ο μούστος, που, σύμφωνα με το πρόγραμμα, βγήκε από παραδοσιακή ληνού.

Με στόχο την προβολή των προϊόντων της Νάξου

Γιορτές Κρασιού στη Χώρα

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Νάξου, θέλοντας να συμβάλει στην προβολή και προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, οργάνωσε κλείνοντας το πολιτιστικό καλοκαίρι τις «Γιορτές Κρασιού».

Για τρεις μέρες (3, 4 και 5 Σεπτεμβρίου) η κεντρική πλατεία της Νάξου έγινε ένα τεράστιο τραπέζι που είχε έντονα τη μυρωδιά και τη γεύση των μοναδικών παραδοσιακών προϊόντων της Ναξίας γης. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε η συμμετοχή των μελισσοκόμων, που τον τελευταίο καιρό όλο και δραστηριοποιούνται συσπειρωμένοι γύρω από το σωματείο τους.

Δεν ήμουν εκεί, αλλά είμαι βέβαιος πως στο τραπέζι αυτό του ξεφραντώματος τα πρωτεία είχαν οι γεωργοί, οι κτηνοτρόφοι και οι μελισσοκόμοι. Για του κυνηγού και του ψαρά το πιάτο δεν ξέρω... αλλά το ποτηράκι του αμπελουργού δεν προλάβαινε να αδειάσει και ξαναγεμίζε...

Μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας, είναι ο μοναδικός πόρος της εφημερίδας μας.

Έκθεση Φωτογραφίας και Συναυλία στην Κόρωνο «Οι δρομείς που διάνυσαν τα ουράνια μίλια»

τεράστιαν επιτυχώς στη φιλόξενη Κόρωνο

Αναφερόμαστε στην καταπληκτική Έκθεση Φωτογραφίας που οργάνωσε ο Πολιτιστικός Οργανισμός της Κορώνου από 25 μέχρι 30 Αυγούστου. Το υλικό της ήταν διακριθείσες φωτογραφίες από τον διαγωνισμό που είχε προκηρύξει η Σιβιτανίδειος. Επιδώξη της άριστης ομολογουμένως διοργάνωσης ήταν η ευαισθητοποίηση των νέων στα ιδανικά του αθλητισμού με τη φωτογραφία ως μέσο έκφρασης.

Αλλά και η επιτυχία της συναυλίας παραδοσιακής μουσικής με θέμα «Τα Μικρασιάτικα», που έλαβε χώρα στην αυλή της Αγίας Μαρίας, ήρθε να προστεθεί στον θετικό απολογισμό του Πολιτιστικού Οργανισμού Κορώνου.

Θα ήταν παράλειψη να μην τονίσουμε τη συμβολή και στη μια διοργάνωση και στην άλλη του δραστήριου Μανόλη Μανωλά, που πέραν των καθηκόντων του ως Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου κρατάει καλά και το τιμόνι του ΠΟΚΝ ως πρόεδρος.

Σ.Σ.: Μπράβο, Μανόλη, πάντα τέτοια κι ας γκρινιάζουν ορισμένοι ότι είσαι τοπικιστής. Μακάρι όλα τα χωριά της ορεινής Νάξου να είχανε ένα Μανωλά...